

Yritystoiminnan vakuutus 906

Sisälllys

10 Esinevakuutukset.....	3	15 Ryöstövakuutus.....	20
10.1 Esinevakuutusten sijaintipaikat ja voimassaoloalueet	4	15.1 Korvattavat vahingot.....	20
10.2 Esinevakuutusten kohteet	5	16 Rikkovakuutus	20
10.3 Vakuuttamiseen ja vahingon korvaamiseen liittyviä käsitteitä	9	16.1 Korvattavat vahingot.....	20
10.4 Vahingon määrä.....	10	16.2 Korvausrajoitukset	20
10.5 Korvauksen määrä.....	12	16.3 Korotettu omavastuu ja omaisuuden ikään perustuvat vähennykset	22
10.6 Esinevakuutusten yhteiset korvausrajoitukset.....	14	17 Suppea rikkovakuutus	23
10.7 Muita korvaussääntöjä.....	14	17.1 Korvattavat vahingot.....	23
10.8 Vakuutusmäärä vahingon jälkeen	15	17.2 Korvausrajoitukset	24
11 Palovakuutus.....	15	17.3 Korotettu omavastuu.....	25
11.1 Korvattavat vahingot	15	18 Pakaste- ja kylmätuotevakuutus	25
11.2 Korvausrajoitukset.....	15	18.1 Korvattavat vahingot.....	25
11.3 Korotettu omavastuu	15	18.2 Omavastuu.....	26
12 Rajoitettu luonnonilmiövakuutus	16	19 Epidemiovakuutus.....	26
12.1 Korvattavat vahingot	16	19.1 Korvattavat vahingot.....	26
12.2 Korvausrajoitukset.....	16	19.2 Korvausrajoitukset	27
12.3 Korotettu omavastuu ja omaisuuden ikään perustuvat vähennykset.....	16	20 Keskeytysvakuutukset	27
13 Vuotovakuutus	17	20.1 Keskeytysvakuutusten sijaintipaikat	27
13.1 Korvattavat vahingot	17	20.3 Vakuuttamiseen ja vahingon korvaamiseen liittyviä käsitteitä.....	28
13.2 Korvausrajoitukset.....	17	20.4 Vahingon määrä	28
13.3 Korotettu omavastuu ja omaisuuden ikään perustuvat vähennykset.....	18	20.5 Korvauksen määrä	30
14 Murto- ja ilkivaltavakuutus	18	20.6 Korvausrajoitukset	30
14.1 Korvattavat vahingot	18	20.7 Muita korvaussääntöjä	30
14.2 Korvausrajoitukset.....	20	20.8 Vakuutusmäärä vahingon jälkeen.....	31
14.3 Korotettu omavastuu	20	21 Palokeskeytysvakuutus.....	31
		21.1 Korvattavat vahingot.....	31
		22 Riippuvuuskeskeytysvakuutus.....	31
		22.1 Korvattavat vahingot.....	31
		23 Keskeytyksen lisäturvavakuutus.....	32

23.1 Korvattavat vahingot	32
24 Rikkokeskeytysvakuutus	32
24.1 Korvattavat vahingot	32
24.2 Korvausrajoitukset.....	32
25 Epidemiakeskeytysvakuutus	32
25.1 Korvattavat vahingot	32
25.2 Korvausrajoitukset.....	33
30 Yrityksen toiminnan vastuuvakuutus.....	33
30.1 Vakuutuksen voimassaoloalue.....	34
30.2 Korvattavat vahingot	34
30.3 Korvausrajoitukset.....	34
30.4 Korvaussäännökset	37
40 Yrityksen oikeusturvavakuutus.....	38
40.1 Vakuutuksen voimassaoloalue.....	38
40.2 Tuomioistuimet.....	38
40.3 Vakuutetut	39
40.4 Vakuutuksesta korvattava vakuutustapahtuma.....	39
40.5 Vakuutustapahtumiin liittyvät rajoitukset	40
40.6 Korvattavat kustannukset.....	41
40.7 Kustannukset, joita vakuutuksesta ei korvata.....	41
40.8 Korvaussäännökset	42
40.9 Toimenpiteet vakuutustapahtuman satuttua	43
50 Yrityksen kuljetusvakuutus.....	43
50.1 Korvauksen enimmäismäärät	43
50.2 Vakuutettu tavara	44
50.3 Vakuutetut kuljetukset	44
50.4 Vakuutusarvo	44
50.5 Korvattavat vahingot	44
50.6 Korvauksen laajuus.....	45
50.7 Korvausrajoitukset.....	45
50.8 Vakuutuksen voimassaolo yksittäisen kuljetuksen tai näyttelyn osalta	47
50.9 Korvausmenettely.....	48
50.10 Vakuutuksen perusteeksi annettujen tietojen oikeellisuus (alivakuutus).....	49
50.11 Vakuutuksen irtisanomiseen liittyviä erityispiirteitä.....	49
50.12 Erimielisyydet.....	49

60 Yrityksen varallisuusvastuuvakuutus.....	49
60.1 Vakuutuksen voimassaoloalue	49
60.2 Korvattavat vahingot.....	49
60.3 Korvausrajoitukset	49
60.4 Korvaussäännökset.....	50
60.5 Vakuutusmaksun laskeminen.....	51
70 Tuotevastuuvakuutus	51
70.1 Vakuutuksen voimassaoloalue	51
70.2 Korvattavat vahingot.....	51
70.3 Korvausrajoitukset	52
70.4 Korvaussäännökset.....	53
70.5 Vakuutusmaksun laskeminen.....	54
80 Suojeluohjeet.....	54
80.1 Atk-tiedot, -tiedostot ja -ohjelmat.....	54
80.2 Paloriski	55
80.3 Luonnonilmiöriski.....	55
80.4 Vuotoriski.....	55
80.5 Murto- ja ilkivaltariski.....	55
80.6 Rikkoriski	56
80.7 Pakasteiden sulaminen ja epidemiariski	56
80.8 Kuljetusriski.....	56
90 Taulukko: Omaisuuden vakuutusmäärän perusteet	57

Nämä yritystoiminnan vakuutuksen vakuutusehdot määrittelevät vakuutussopimuksen sisällön yhdessä yleisten sopimusehtojen, vakuutuskirjan ja vakuutuskirjaan merkittyjen erityisehtojen ja suojeluohjeiden kanssa.

Vakuutusta tehtäessä tai sitä muutettaessa on voitu sopia, että sopimuksen sisältämä vakuutusturva on suppeampi tai laajempi kuin näissä ehdoissa on määritetty. Poikkeamat on merkitty vakuutuskirjaan. Vakuutuksen kohteet, vakuutusmäärät, vakuutusturva ja omavastuut on esitetty vakuutuskirjassa.

10 Esinevakuutukset

LähiTapiola sitoutuu näiden ehtojen ja sopimukseen sisältyvien muiden ehtojen mukaisesti korvaamaan vakuutetulle omaisuudelle aiheutuneen suoranaisten esinevahingon sekä ehdoissa erikseen mainitut muut kustannukset.

Esinevakuutuksia ovat palovakuutus (kohta 11), rajoitettu luonnonilmiövakuutus (kohta 12), vuotovakuutus (kohta 13), murto- ja ilkivaltavakuutus (kohta 14), ryöstövakuutus (kohta 15), rikkovakuutus (kohta 16), suppea rikkovakuutus (kohta 17), pakaste- ja kylmätuotevakuutus (kohta 18) ja epidemiavakuutus (kohta 19).

10.1 Esinevakuutusten sijaintipaikat ja voimassaoloalueet

Esinevakuutusten sijaintipaikoiksi voidaan valita vakuutuksenottajan omat kiinteät toimipaikat Suomessa, tavarantoimittajien ja alihankkijoiden kiinteät toimipaikat Suomessa sekä vaihtelevat paikat Suomessa tai kaikkialla maailmassa.

10.1.1 Vakuutuksenottajan omat kiinteät toimipaikat

Esinevakuutukset ovat voimassa vakuutuksenottajan omassa kiinteässä toimipaikassa (vakuutushuoneisto) sen mukaan kuin vakuutuskirjaan on merkitty.

Vakuutusturva on voimassa vakuutusehtojen mukaisesti vakuutuskirjaan merkityn sijaintipaikan osoitteessa vakuutushuoneiston ulkopuolella seuraavissa tapauksissa:

- murtosuojarusteiden, rikosilmoitin- ja valvontalaitteiden, valaisimien, mainosteippien ja -kilpien sekä markiisien osalta, kun ne on kiinnitetty vakuutushuoneistoa rajoittavaan seinä-, ikkuna- tai kattorakenteeseen.
- jätetäyttöjen, tavararullakoiden, tarjoiluterassien ja niiden kalusteiden sekä muun edellä mainitun kaltaisen ulkona käytettävän omaisuuden osalta, kun omaisuus on samalla tontilla kuin vakuutushuoneisto.

10.1.1.1 Tilapäinen poissaolo (poissaehto)

Vakuutuksenottajan kiinteässä toimipaikassa vakuutetun irtaimen käyttö- ja vaihto-omaisuuden osalta vakuutukset ovat voimassa myös muualla Suomessa, jos omaisuus on poikkeuksellisesti siirretty tai siirrettävänä pois kiinteästä sijaintipaikasta (poissaehto). Voimassaolon edellytyksenä on, että poissaolo on tilapäistä (ei liity vakuutuksenottajan varsinaiseen liiketoimintaan) ja omaisuus on tarkoitettu palauttaa siirron syyn poistuttua vakuutuskirjaan merkittyyn kiinteään sijaintipaikkaan. Tilapäiseksi poissaoloksi katsotaan enintään 6 kuukautta kestävä omaisuuden poissaolo kiinteästä sijaintipaikasta.

Jos poissaolo kestää yli 6 kuukautta, omaisuus on vakuutettava erikseen uudessa sijaintipaikassa.

Esimerkki

Rikkoutunut tuotantokone lähetettiin suomalaiselle maa-hantuojalle korjattavaksi. Sopimuksen mukainen vakuutusturva on voimassa sekä kuljetuksen aikana että korjaamossa. Jos sopimuksen mukainen vakuutusturva ei sisällä rikkovakuutusta, siirrot ja kuljetukset suositellaan vakuutettavaksi erillisellä kuljetuksen ja asennuksen riskit kattavalla vakuutuksella.

Vakuutuksenottajan varsinaiseen liiketoimintaan liittyvä omaisuuden toistuva tai jatkuva poissaolo kiinteästä sijaintipaikasta ei ole poikkeuksellista ja tilapäistä, kuten esimerkiksi

- kannettavat atk- ja tietoliikennelaitteet
- rakennus-, asennus- ja mittaustyömailla tai vastaavilla vaihtelevilla paikoilla käytettävä omaisuus
- messuilla ja näyttelyissä oleva omaisuus
- ajoneuvoon asennettu, ajoneuvossa säilytetty tai liiketoimintaan liittyen ajoneuvossa oleva omaisuus
- tavarantoimittajan, alihankkijan, ostajan tms. tiloissa työstettävänä, myytävänä tai säilytettävänä oleva omaisuus
- kausivarastoissa oleva omaisuus
- vuokralle tai lainaksi annettu omaisuus.

Omaisuus, joka liiketoimintaan liittyen on toistuvasti tai jatkuvasti pois yrityksen kiinteästä sijaintipaikasta, tulee vakuuttaa erikseen vaihtelevilla sijaintipaikoilla (ks. kohta 10.1.3) tai tavarantoimittajien ja alihankkijoiden kiinteissä toimipaikoissa (ks. kohta 10.1.2). Vaihtelevilla paikoilla on usein suurempi vahinkoriski kuin yrityksen kiinteässä sijaintipaikassa.

Tämän takia LähiTapiolalla on myös suuremman vahinkoriskin mukaisia suojeluohjeita vaihtelevilla paikoilla tapahtuvien vahinkojen torjumiseksi.

Esimerkki

Yrityksen työntekijän työssään käyttämä kannettava tietokone varastetaan lukitusta autosta myyntimatalla ruoka-tauon aikana. Kyseessä ei ole poissaehdon tarkoittama liiketoimintaan liittymätön tilapäinen poissaolo sijaintipaikasta. Kannettavaksi suunnitellut laitteet tulee vakuuttaa vaihtelevilla sijaintipaikoilla.

Esimerkki

Leipomon kuljetuslaatikot ja -rullakot ovat liiketoimintaan liittyen toistuvasti pois yrityksen kiinteästä sijaintipaikasta ja ne on siten vakuutettava erikseen vaihtelevilla paikoilla.

Henkilökunnan vakuutetun omaisuuden osalta vakuutusturva on voimassa vakuutuskirjaan merkittyjen kiinteiden sijaintipaikkojen lisäksi työsuo-
rituksen yhteydessä myös muualla Suomessa si-
jaitsevilla työpaikalla ja näiden välisillä matkoilla.

10.1.2 Tavarantoimittajien ja alihankkijoiden toimipaikat

Vakuutukset ovat voimassa tavarantoimittajien ja alihankkijoiden kiinteissä toimipaikoissa Suo-
messä sen mukaan kuin vakuutuskirjaan on mer-
kitty.

10.1.3 Vaihtelevat paikat

Kohdassa 10.1.1.1 mainittua tapausta (poissa-
ehto) lukuun ottamatta vakuutusturva on voi-
massa vakuutuksenottajan omien ja tavarantoi-
mittajien ja alihankkijoiden kiinteiden toimipaik-
kojen ulkopuolella vain, jos omaisuuden sijainti-
paikaksi on vakuutuskirjaan merkitty vaihtelevat
paikat.

***Vaihtelevien paikkojen vakuutusturva on voi-
massa myös vakuutuksenottajan omissa kiin-
teissä toimipaikoissa sekä tavarantoimittajien
ja alihankkijoiden toimipaikoissa. Vaihtelevien
paikkojen vakuutusturva on voimassa vakuutus-
kirjaan merkityllä maantieteellisellä alueella.***

10.1.3.1 Kuljetukset

Kuljetusten osalta vaihtelevien paikkojen vakuu-
tusturva on voimassa vain, kun

- omaisuuden kuljettaa vakuutuksenottaja tai tämän työntekijä käsimatkatavarana tai
- kuljetus tapahtuu ajoneuvolla, jonka kuljet-
taja on vakuutuksenottaja tai tämän työntekijä ja
- kuljettajalla on ajoneuvon kuljettamiseen oi-
keuttava ajokortti.

Vaihto-omaisuuden (kohta 10.2.3) muutoin kuin käsimatkatavarana tapahtuvien kuljetusten osalta voimassaolon edellytyksenä on lisäksi, että

- kyseessä ei ole tavaran osto- eikä alihankin-
takuljetus ja
- myytäväksi kuljetettava tavara kuljetetaan erityisessä vähittäismyymäläksi varustellussa myymäläautossa tai
- myytäväksi kuljetettava tavara on varaosa, raaka-aine tai puolivalmiste, joka luovutetaan asiakkaalle ainoastaan osana vakuutuksenot-
tajan työsuoritusta.

Osto-, alihankinta- ja myyntikuljetukset voidaan vakuuttaa kuljetusvakuutuksella (kohta 50).

10.2 Esinevakuutusten kohteet

Vakuutuksen kohteina voivat olla rakennukset ja rakennelmat, vaihto-omaisuus, vakuutushuoneis-
ton kiinteät sisustukset, irtain käyttöomaisuus,
vieras irtain omaisuus sekä rahat ja arvopaperit
kohdissa 10.2.1 - 10.2.15 olevan jaottelun mukai-
sesti.

Pakaste- ja kylmätuotevakuutuksen kohteet on
määritetty kohdassa 18 ja epidemiavakuutuksen
kohteet kohdassa 19.

10.2.1 Rakennukset

Vakuutus kattaa vakuutuskirjaan vakuutuksen
kohteeksi merkityn rakennuksen rakenteet, talo-
tekniikan, varusteet, vakuutetun rakennuksen
tontilla olevat rakennelmat, rakennuspaikan
maapohjan ja piha-alueen seuraavasti:

10.2.1.1 Rakennuksen rakenteet ja talotekniikka

Vakuutuksen kohteena ovat vakuutettuun raken-
nukseen kuuluvat, koko rakennuksen käyttöä pal-
velevat, kiinteästi asennetut

- rakenteet, kalusteet ja pinnoitteet
- vakuutuksenottajan omistama, alkuperäinen,
alkuperäistä vastaava tai koko rakennukseen
samanaikaisesti jälkeinpäin asennettu talo-
tekniikka (LVIS- ja konetekniikka) rakennuk-
sessa ja tontilla sekä liittymäjohtot yleiseen
liittymään saakka.

Talotekniikkaan (LVIS- ja konetekniikka) kuuluviksi katsotaan koko rakennusta palvelevat hissit, sähköistys-, lämmitys-, jäähdytys-, vedenjakelu-, jäte-
vesi-viemäri-, ilmanvaihto-, sammutus-, val-
vonta-, hälytys-, tiedonsiirto- ja muut vastaavat
koneet, laitteet ja laitteistot sekä näihin kuuluvat
johtot, putket, kanavat ja säiliöt.

Vähintään kaksi vakituiseen asumiseen tarkoitettua asuntoa sisältävässä rakennuksessa talotek-
niikkaan kuuluviksi katsotaan myös asukkaiden
yhteiskäytössä olevan pesutuvan pesukone, man-
keli ja kuivausrumpu sekä yhteiskäytössä olevien
kylmähuoneiden jäähdytyslaitteistot.

Rakennuksen talotekniikkaan eivät sisälly koko-
naisteholtaan yli 1 MW:n lämmöntuotantolait-
teet, eivätkä pakastamo- ja kylmiö- ja rakennusten
kylmälaitteet, vaikka ne palvelisivatkin koko ra-
kennusta.

***Kokonaisteholtaan yli 1 MW:n lämmöntuotanto-
laitteet sekä pakastamo- ja kylmiö- ja rakennusten***

kylmälaitteet on vakuutettava erikseen irtaimena käyttöomaisuutena.

10.2.1.2 Rakennuksen varusteet ja tontilla olevat rakennelmat

Vakuutetun rakennuksen rakenteiden ja talotekniikan lisäksi vakuutuksen kohteena ovat vakuutuksenottajan omistamat tai muutoin vakuutuksenottajan vastuulla olevat, vakuutetun rakennuksen käyttöä palvelevat

- vakuutetun rakennuksen tontilla olevat kiinteät tavanomaiset rakennelmat, rakenteet ja varusteet sekä enintään 12 m²:n suuruiset varastot ja katokset
- kiinteistön hoidossa käytettävät tavanomaiset työkalut ja enintään 5 kW:n tehoiset työkoneet ja niiden polttoaineet
- vakuutetun rakennuksen lämmitykseen käytettävät polttoaineet
- vähintään kaksi vakituiseen asumiseen tarkoitettua asuntoa sisältävässä rakennuksessa yksityistalouksien vakituiseen asumiseen liittyvät, yhteiseen käyttöön tarkoitetut koneet ja kalusto.

Muut rakennelmat on vakuutettava erikseen omina kohteinaan. Siirrettävät rakennelmat voidaan vakuuttaa myös vaihtelevilla paikoilla.

Yli 5 kW:n tehoiset työkoneet (esimerkiksi päältä ajettavat ruohonleikkurit) ja muu irtain omaisuus on vakuutettava erikseen.

10.2.1.3 Rakennuspaikan maapohja ja piha-alue

Vakuutuksen kohteena ovat tässä sopimuksessa vakuutetun rakennuksen rakennuspaikan maaperän puhdistuskustannukset jätteidenkäsittelymaksuihin sekä piha-alueen ja istutusten kunnostuskustannukset. Korvauksen edellytyksenä on, että kustannukset ovat syntyneet tästä sopimuksesta korvattavan esinevahingon seurauksena.

Nämä kustannukset ovat vakuutuksen kohteena yhteensä enintään 10 %:n määrään saakka sijaintipaikassa vakuutettujen rakennusten vakuutusmäärästä, kuitenkin yhteensä enintään 10 000 euroa.

10.2.1.4 Rakennusta koskevat rajoitukset

Vakuutuksen kohteena eivät ole

- rakennuksessa harjoitettavaa liike-, tuotanto-, harrastus- tai muuta vastaavaa toi-

mintaa palvelevat rakenteet, kalusteet, pinnoitteet sekä LVIS- ja konetekniikka liittymäjohtoihin

- kokonaisteholtaan yli 1 MW:n lämmöntuotantolaitteet
- pakastamo- ja kylmiörakennusten kylmälaitteet
- osakkeenomistajan, vuokralaisen tai muun käyttäjän hankkimat ja omistamat varusteet, kuten mainoskilvet ja -teipit, markiisit, valvonta- ja hälytyslaitteet, kellot, antennit sekä parveke- ja muut erikoislasit
- rakennustaide, kuten patsaat, veistokset ja maalaukset
- rekisteröitävät ajoneuvot
- laiturit ja vastaavat rantarakennelmat
- rakennuksen perusanturoiden alapuolella olevat rakenteet, kuten paalutukset.

10.2.2 Rakennelmat

Vakuutuksen kohteena ovat vakuutettuun toimintaan käytettävät rakennelmat sen mukaan kuin vakuutuskirjaan on merkitty.

Tällaisia rakennelmia voivat olla esimerkiksi siirrettävät työmaarakennukset ja kontit.

10.2.3 Vaihto-omaisuus

Vakuutuksen kohteena on vakuutettuun toimintaan kuuluva vakuutuksenottajan omistama vaihto-omaisuus ja vakuutetussa toiminnassa myytäväksi otettu vaihto-omaisuus sen mukaan kuin vakuutuskirjaan on merkitty.

Vaihto-omaisuutta ovat esimerkiksi raaka-aineet, puolivalmiit ja valmiit tuotteet sekä pakkaustarvikkeet.

10.2.3.1 Vaihto-omaisuutta koskevat rajoitukset

Vakuutuksen kohteena eivät ole

- rahat ja arvopaperit
- immateriaalioikeudet
- rekisteröitävät työkoneet ja rekisteröitävät kulkuneuvot
- ilma-alukset
- maaperä ja vesialueet
- valmiit rakennukset
- ulkona kasvavat kasvit.

Edellä mainittu omaisuus on vakuutettava erikseen omana kohteenaan tai eri vakuutus sopimuksella, kuten esim. moottoriajoneuvot moottoriajoneuvovakuutuksilla.

10.2.4 Kiinteät sisustukset

Vakuutuksen kohteena ovat vakuutushuoneiston kiinteät sisustukset sen mukaan kuin vakuutuskirjaan on merkitty.

Kiinteitä sisustuksia ovat esimerkiksi vuokratoimivan yrityksen itsensä hankkimat lattiat-, seinä- ja kattopinnoitteet sekä väliseinäkenteet.

10.2.5 Koneet, laitteet ja työvälineet

Vakuutuksen kohteena ovat vakuutettuun toimintaan käytettävät koneet, laitteet ja työvälineet sen mukaan kuin vakuutuskirjaan on merkitty.

Koneet, laitteet ja työvälineet voivat olla vakuutusnottajan omia tai pitkäaikaisella vuokra- tai rahoitussopimuksella, kuten esimerkiksi leasing-sopimuksella hankittuja, jos vakuutusnottaja on sitoutunut vakuuttamaan omaisuuden tai on siitä sopimuksen perusteella vastuussa.

10.2.5.1 Koneita, laitteita ja työvälineitä koskevat rajoitukset

Vakuutuksen kohteena eivät ole

- rekisteröitävät työkonet, ajoneuvot, vesikuluneuvot, ilma-alukset eivätkä mitkään omalla konevoimalla kulkevat yli 5 kW:n (7 hv) tehoiset koneet ja laitteet lukuun ottamatta vakuutusnottajan toimipaikassa puhtaanapitoon tai tavaran siirtämiseen tarkoitettuja sähkökäyttöisiä koneita ja laitteita kuten esimerkiksi sähkötrukkeja
- tiedostot, tietoaineistot ja arkistot
- atk-ohjelmat lukuun ottamatta koneeseen tai laitteeseen tätä hankittaessa sisältyntä käyttöjärjestelmää ja teolliseen tuotantoon tarkoitettuun koneeseen sisältyntä tuotanto-ohjelmaa.

Edellä mainittu omaisuus on vakuutettava erikseen omana kohteenaan tai eri vakuutussopimuksella, kuten esim. moottoriajoneuvot moottoriajoneuvovakuutuksilla.

10.2.6 Koneiden, laitteiden ja työvälineiden korjaamisen ja jälleenhankinnan lisäkustannukset

Vakuutuksen kohteena ovat tällä vakuutuksella vakuutettujen koneiden, laitteiden ja työvälineiden (kohta 10.2.5) korjaamisen ja jälleenhankinnan lisäkustannukset sen mukaan kuin vakuutuskirjaan on merkitty. Tällaisia kustannuksia ovat yli- ja pyhätöyökustannukset, toimitusten kiirehtimiskustannukset ja kustannukset ulkomaisen asi-

antuntijan käytöstä. Lisäksi korvattavia kustannuksia ovat korjausarvion kustannukset siltä osin kuin ne ylittävät koneen, laitteen tai työvälineen vakuutusarvon.

Lisäkustannusten korvauksen edellytyksenä on, että varsinaisesta esinevahingosta maksetaan korvaus kohdan 10.2.5 perusteella.

10.2.7 Kalusteet

Vakuutuksen kohteena ovat vakuutettuun toimintaan käytettävät kalusteet sen mukaan kuin vakuutuskirjaan on merkitty.

Kalusteet voivat olla vakuutusnottajan omia tai pitkäaikaisella vuokra- tai rahoitussopimuksella, kuten esimerkiksi leasing-sopimuksella hankittuja, jos vakuutusnottaja on sitoutunut vakuuttamaan omaisuuden tai on siitä sopimuksen perusteella vastuussa.

10.2.8 Käyttötarvikkeet

Vakuutuksen kohteena ovat vakuutettuun toimintaan käytettävät tarvikkeet sen mukaan kuin vakuutuskirjaan on merkitty.

Käyttötarvikkeita ovat esimerkiksi toimistotarvikkeet ja muut vastaavat toiminnan kuluiksi kirjattavat tarvikkeet.

10.2.9 Atk-ohjelmistot

Vakuutuksen kohteena ovat vakuutettuun toimintaan käytettävät atk-ohjelmistot sen mukaan kuin vakuutuskirjaan on merkitty.

Koneeseen tai laitteeseen tätä hankittaessa sisältynyt käyttöjärjestelmä katsotaan kuuluvaksi koneeseen tai laitteeseen (kohta 10.2.5).

10.2.10 Sähköisessä muodossa olevat tietoaineistot ja arkistot

Vakuutuksen kohteena ovat vakuutettuun toimintaan käytettävät, sähköisessä muodossa olevat tietoaineistot ja arkistot sen mukaan kuin vakuutuskirjaan on merkitty.

10.2.11 Paperiarkistona olevat tietoaineistot ja arkistot

Vakuutuksen kohteena ovat vakuutettuun toimintaan käytettävät, paperiarkistona olevat tietoaineistot ja arkistot sen mukaan kuin vakuutuskirjaan on merkitty.

10.2.12 Rahat ja arvopaperit

Vakuutuksen kohteena ovat vakuutetun toiminnan rahat ja arvopaperit sen mukaan kuin vakuutuskirjaan on merkitty.

Rahoiksi ja arvopapereiksi katsotaan myös raha- ja maksukortteihin ladattu raha sekä käyttämättömät posti- ja leimamerkit, arvat, lounassetelit, kupongit, vekselit, shekit ja muut vastaavat saamistodistukset.

10.2.13 Käsiteltävänä tai säilytettävänä oleva asiakkaiden omaisuus

Vakuutuksen kohteena on vakuutetussa toiminnassa käsiteltävänä tai säilytettävänä oleva asiakkaiden omaisuus sen mukaan kuin vakuutuskirjaan on merkitty.

Tällaista omaisuutta on esimerkiksi korjattavana, huollettavana, työstettävänä tai säilytettävänä oleva asiakkaiden käyttö- tai vaihto-omaisuus.

10.2.13.1 Käsiteltävänä tai säilytettävänä olevaa asiakkaiden omaisuutta koskevat rajoitukset

Vakuutuksen kohteena eivät ole

- rekisteröivät työkoneet, ajoneuvot, vesikuluneuvot, ilma-alukset eivätkä mitkään omalla konevoimalla kulkevat yli 5 kW:n (7 hv) tehoiset koneet ja laitteet
- vakuutuksenottajan toimintaan käytettävä omaisuus eikä toimitila
- rahat ja arvopaperit
- immateriaalioikeudet
- maaperä ja vesialueet
- valmiit rakennukset
- ulkona kasvavat kasvit.

10.2.14 Lainaksi tai lyhytaikaisesti vuokralle otettu omaisuus

Vakuutuksen kohteena ovat vakuutettuun toimintaan käytettävä, lainaksi tai lyhytaikaisesti vuokralle otettu omaisuus sen mukaan kuin vakuutuskirjaan on merkitty.

Tällaista omaisuutta on esimerkiksi rakennusko-nevuokraamosta vuokratut koneet ja laitteet.

10.2.14.1 Lainaksi tai lyhytaikaisesti vuokralle otettua omaisuutta koskevat rajoitukset

Vakuutuksen kohteena eivät ole

- rekisteröivät työkoneet, ajoneuvot, vesikuluneuvot, ilma-alukset eivätkä mitkään omalla konevoimalla kulkevat yli 5 kW:n (7

hv) tehoiset koneet ja laitteet lukuun ottamatta vakuutuksenottajan toimipaikassa puhtaanapitoon tai tavarain siirtämiseen tarkoitettuja sähkökäyttöisiä koneita ja laitteita, kuten esimerkiksi sähkötrukkeja

- rahat ja arvopaperit
- immateriaalioikeudet
- atk-tiedot ja -tiedostot
- rakennukset
- maaperä ja vesialueet
- ulkona kasvavat kasvit
- eläimet.

Edellä mainittu omaisuus on vakuutettava erikseen omana kohteenaan tai eri vakuutusopimuksella, kuten esim. moottoriajoneuvot moottoriajoneuvovakuutuksilla.

10.2.15 Työntekijöiden omaisuus

Jos pääosa vakuutuksenottajan käyttöomaisuudesta on vakuutettu tällä sopimuksella, vakuutuksen kohteena on vakuutuksenottajan palveluksessa olevien työntekijöiden henkilökohtainen irtain omaisuus 1 000 euron määrään saakka työntekijää kohden. Vakuutuksen kohteena ei kuitenkaan ole yrittäjän oma tai yrittäjän kanssa samassa taloudessa asuvan henkilön henkilökohtainen irtain omaisuus.

Yrittäjän ja yrittäjän kanssa samassa taloudessa asuvan henkilön henkilökohtainen irtain omaisuus voidaan vakuuttaa esimerkiksi kotivakuutuksella.

Työntekijöiden omaisuus on vakuutettu ilman eri sopimista palon, luonnonilmiön, vuodon, murron ja ilkvallan sekä liikenneonnettomuuden yhteydessä tapahtuneen rikkoutumisen varalta. Työntekijöiden omaisuuden vakuutusturva on vakuutus kirjassa mainittujen kiinteiden sijaintipaikkojen lisäksi voimassa kaikkialla Suomessa edellyttäen, että kyseessä on vakuutuksenottajan määräämän työtehtävän suorittaminen.

10.2.15.1 Työntekijöiden omaisuutta koskevat rajoitukset

Vakuutuksen kohteena eivät ole

- rekisteröivät työkoneet, ajoneuvot, vesikuluneuvot, ilma-alukset eivätkä mitkään omalla konevoimalla kulkevat yli 5 kW:n (7 hv) tehoiset koneet ja laitteet
- rahat ja arvopaperit
- immateriaalioikeudet
- atk-tiedot ja -tiedostot
- ulkona kasvavat kasvit
- eläimet.

10.3 Vakuuttamiseen ja vahingon korvaamiseen liittyviä käsitteitä

10.3.1 Vakuutusmäärä

Vakuutusmäärä on vakuutuskirjaan merkitty rahamäärä, josta vakuutuksen kohde on vakuutettu. Vakuutusmäärän perusteena voi olla omaisuuden jälleenhankinta-arvo (kohta 10.3.3), sovittu ensivastuun määrä (kohta 10.3.4) tai päivänarvo (kohta 10.3.5).

Vakuutusmäärää määritettäessä tulee ottaa huomioon myös verotuksesta annetut säännökset (esimerkiksi arvonlisävero) sekä vahingoittuneen omaisuuden raivaus-, purku- ja hävityskulut sekä niihin liittyvät kuljetus- ja käsittelykustannukset, kuten kaatopaikka- ja ongelmajättemaksut.

Vakuutusmäärän peruste on merkitty vakuutuskirjaan. Vakuutusmäärä on vakuutusmaksun laskentaperuste ja ylin korvausmäärä, mutta ei vahingon määrän tai sen arvioimisen peruste.

10.3.2 Vakuutusarvo

Omaisuuden vakuutusarvo on perusteena, kun arvioidaan vahingon ja korvauksen määrää. Omaisuuden vakuutusarvo on jälleenhankinta-arvo, ellei muuta ole sovittu ja siitä tehty merkin-tää vakuutuskirjaan. Omaisuuden vakuutusarvo on kuitenkin päivänarvo, kun omaisuuden päivänarvo on alle 50 % jälleenhankinta-arvosta.

10.3.3 Jälleenhankinta-arvo

Jälleenhankinta-arvolla tarkoitetaan rahamäärää, joka tarvitaan uuden samanlaisen tai käyttöomaisuudeltaan lähinnä vastaavan omaisuuden hankkimiseen samalle paikalle. Jälleenhankinta-arvoon sisältyvät myös normaalit kuljetus- ja asennuskustannukset.

Normaaleilla kuljetus- ja asennuskustannuksilla tarkoitetaan kustannuksia, jotka syntyvät, kun käytetään normaaleja kuljetustapoja ja asennukset tehdään normaalina työaikana asennukseen tavanomaisesti käytettävällä työvoimalla.

10.3.4 Ensivastuu (enimmäismäärä)

Ensivastuu on vakuutuskirjaan merkitty, vakuutuksen kohteelle sovittu vakuutusmäärä. Jos vakuutusmäärän peruste on ensivastuu, vakuutusmäärän ei tarvitse vastata omaisuuden todellista vakuutusarvoa.

10.3.5 Päivänarvo

Päivänarvolla tarkoitetaan rahamäärää, joka saadaan, kun jälleenhankinta-arvosta vähennetään

omaisuuden arvon aleneminen ikääntymisen, kulumisen, tekniikan vanhentumisen, käyttökelpoisuuden alenemisen tai muun sellaisen syyn johdosta. Päivänarvoa määritettäessä otetaan huomioon myös omaisuuden käyttökelpoisuuden aleneminen paikkakunnan muuttuneiden olosuhteiden, kuten harjoitetun elinkeinotoiminnan lakkaamisen tai muun sellaisen syyn vuoksi.

Paikkakunnan muuttuneita olosuhteita ei kuitenkaan oteta huomioon rakennuksen päivänarvoa määrittäessä, kun rakennuksen tilalle rakennetaan uusi samalle sijaintipaikalle.

10.3.6 Jäännösarvo

Omaisuuden jäännösarvolla tarkoitetaan omaisuuden arvoa välittömästi vahingon jälkeen. Jäännösarvo arvioidaan samojen perusteiden mukaan kuin vahingon määrää.

10.3.7 Omavastuu

Omavastuu on vakuutuskirjaan merkitty tai vakuutusehdoissa määritetty osuus, joka vähennetään vahingon määrästä korvauksen määrää laskettaessa.

Omavastuu voidaan yleensä valita useista eri vaihtoehtoista. Vakuutuksenottajan valitsema omavastuun korotus alentaa vakuutusmaksua.

10.3.8 Alivakuutus

Omaisuus on alivakuutettu, jos vakuutusmäärä on vakuutusarvoa pienempi. Vakuutuksesta korvataan tällöin vain niin suuri osa omavastuulla vähennetystä vahingon määrästä kuin vakuutusmäärän ja vakuutusarvon välinen suhde osoittaa.

Esimerkki

Vakuutuksenottajan kiinteässä toimipaikassa sijaitsevan vaihto-omaisuuden jälleenhankinta-arvo (vakuutusarvo) on 50 000 euroa. Vakuutusta tehtäessä vakuutuksenottaja ilmoitti vakuutusmääräksi 40 000 euroa. Omavastuuksi vakuutuksenottaja valitsi 1 000 euroa. Vakuutuksenottajan liikehuoneistoon murtauduttiin ja murtautumisen yhteydessä varastettiin vaihto-omaisuutta 30 000 euron arvosta. Koska vaihto-omaisuus on alivakuutettu, vakuutuksesta korvataan niin suuri osa omavastuulla vähennetystä vahingon määrästä, kuin vakuutusmäärän ja vakuutusarvon välinen suhde osoittaa, eli 23 200 euroa.

Alivakuutusta ei sovelleta, jos vakuutusmäärän peruste on ensivastuu.

10.3.9 Ylivakuutus

Omaisuus on ylivakuutettu, jos vakuutusmäärä on vakuutusarvoa suurempi. Korvausta laskettaessa perusteena on tällöin todellisen vahingon määrä.

10.4 Vahingon määrä

Vahingon määrä ja omaisuuden arvo lasketaan pääsääntöisesti omaisuuden jälleenhankinta-arvon mukaan. Jos esineen päivänarvo ennen vahinkoa on ollut alle 50 % jälleenhankinta-arvosta, vahingon määrä lasketaan päivänarvon mukaan. Päivänarvo arvioidaan jokaisen vahingoittuneen esineen osalta erikseen.

Rakennusten, rakennelmien, koneiden, laitteiden ja työvälineiden rikkoutumisvahingoissa vahingon määrä määritellään kohdan 16.3.2 mukaisesti.

10.4.1 Jälleenhankinta-arvon mukainen vahingon määrä

Jälleenhankinta-arvon mukainen vakuutusarvo ja vahingon määrä määritetään omaisuuden jälleenhankintahetkellä vallitsevan hintatason mukaisesti.

***Jälleenhankintahetkellä tarkoitetaan ajankoh-
taa, jolloin omaisuus korjataan tai uutta omai-
suutta hankitaan tuhoutuneen tilalle.***

Jälleenhankinta-arvon mukainen vahingon määrä lasketaan omaisuuden jälleenhankintahetken jälleenhankinta-arvosta ottamalla huomioon jäljempänä kohdissa 10.4.3 - 10.4.8 mainitut tekijät.

Jos vahingoittunut omaisuus voidaan korjata, vahingon määräksi lasketaan korjauskustannusten määrä, kuitenkin enintään omaisuuden jälleenhankinta-arvo ottamalla huomioon jäljempänä kohdissa 10.4.3 - 10.4.8 mainitut tekijät.

Korjauskustannuksia lasketaan vahingon määrään enintään vahingoittuneen omaisuuden jälleenhankinta-arvon määrä, ellei kyseessä ole kohdan 10.2.6 mukaiset, erikseen vakuutetut korjaamisen lisäkustannukset.

10.4.2 Päivänarvon mukainen vahingon määrä

Omaisuuden päivänarvon mukainen vakuutusarvo määritetään ja vahingon määrä lasketaan vahinkohetkellä vallinneen hintatason mukaisesti.

Vahingon määrä päivänarvon mukaan on niin suuri osa jälleenhankinta-arvon mukaisesta vahingon määrästä kuin omaisuuden päivänarvo on vahinkohetken jälleenhankinta-arvosta.

Koneiden, laitteiden ja työvälineiden rikkovakuutuksen (kohta 16) perusteella korvattavien korjauskustannusten osalta vahingon määrä on toteutuneiden korjauskustannusten määrä, kuitenkin enintään omaisuuden päivänarvo. Kohdan 10.2.6 mukaisesti erikseen vakuutettujen korjaamisen ja jälleenhankinnan lisäkustannusten osalta vahingon määrä on toteutuneiden kustannusten määrä.

10.4.3 Lainsäädännön vaikutus vahingon määrään

10.4.3.1 Rakennus

Vahingon määrään lisätään vahingoittuneen rakennuksen korjaamisen tai rakentamisen lisäkustannukset, jotka aiheutuvat viranomaisen rakennusta koskevista pakottavista määräyksistä.

Lisäkustannuksina otetaan huomioon enintään 5 % vakuutetun rakennuksen vakuutusmäärästä. Rakennuksen vahingon määräksi lasketaan kuitenkin enintään vakuutusmäärä.

Esimerkki

Rakennus vaurioitui tulipalossa siten, että korjaaminen edellyttää rakennuslupaa. Rakennusluvan ehtona on rakennuksen ilmanvaihdon saattaminen voimassaolevien rakennusmääräysten edellyttämälle tasolle, jolloin on rakennettava aiempaa tilavampi ilmanvaihtokonehuone ja hankittava tehokkaammat laitteet. Pakottavan viranomaismääräyksen aiheuttamana kustannuslisänä otetaan huomioon korjauskulujen perusteella vahingon määrää laskettaessa enintään 5 % rakennuksen vakuutusmäärästä. Jos rakennus tuhoutuu kokonaan, vahingon määräksi lasketaan kuitenkin enintään rakennuksen vakuutusmäärä.

10.4.3.2 Irtain käyttöomaisuus

Vahingon määrään ei lasketa sellaisia vahingoittuneen koneen tai laitteen rakenteen tai sen käyttämän aineen uusimis-, muutos- tai parannustöitä, joita muuttunut lainsäädäntö tai viranomaismääräykset edellyttävät.

Esimerkki

Yrityksellä on käytössä kylmälaitteita, joihin ei viranomaisen antaman myyntikiellon takia enää saa sopivaa kylmäainetta. Sallitun kylmäaineen käyttö edellyttää rakenteellisia muutoksia kylmälaiteistoon. Laitteiden vaurioituessa vahingon määrään ei lasketa näin aiheutuneita laitteiden muutuskustannuksia eikä kylmäainetta.

10.4.4 Huolto-, kunnossapito- ja parannustyöt

Vahingon määrään ei lasketa kuluja, jotka ovat aiheutuneet huolto- ja kunnossapitotöistä, teknisen tason parantamisesta tai tilapäiskorjauksista.

Vakuutetun liiketoiminnan keskeytymisen välttämiseksi välttämättömien tilapäiskorjausten

kustannuksia korvataan keskeytysvakuutuksesta.

10.4.5 Korjaamisen kiirehtimiskulut

Vahingoittuneen omaisuuden korjauskustannusten osalta vahingon määrään lasketaan normaalit kuljetus- ja asennuskustannukset.

Normaaleilla kuljetus- ja asennuskustannuksilla tarkoitetaan kustannuksia, jotka syntyvät, kun käytetään normaaleja kuljetustapoja ja asennukset tehdään normaalina työaikana asennukseen tavanomaisesti käytettävällä työvoimalla.

Yli- ja pyhätyökustannuksia sekä toimitusten kiirehtimiskustannuksia korvataan esinevakuutusten perusteella vain, jos tällaiset kustannukset on erikseen vakuutettu.

Koneiden, laitteiden ja työvälineiden (kohta 10.2.5) korjaamisen ja jälleenhankinnan lisäkustannukset voidaan vakuuttaa erikseen omana kohteenaan (kohta 10.2.6).

Vakuutetun liiketoiminnan keskeytymisen välttämiseksi välttämättömien kiirehtimistoimenpiteiden kustannuksia korvataan keskeytysvakuutuksesta.

10.4.6 Jäännösarvo

Vahingon määrää laskettaessa omaisuuden jäännösarvo otetaan vähennyksenä huomioon. Jos vahingon jälkeen jäljelle jääneitä rakennusosia ei lainsäädännön tai viranomais määräysten vuoksi voida käyttää hyväksi rakennuksen saattamiseen entiseen kuntoonsa, vahingon määrään lisätään näin syntynyt jäännösarvon aleneminen.

Tässä tarkoitettua lainsäädäntöä ja viranomaismääräyksiä ovat maankäyttö- ja rakennuslaki ja yleisteistä annettu laki ja niiden nojalla annetut säännökset, voimassa oleva rakennuskielto sekä rakentamisrajoitus.

Arvon alentuminen lasketaan siten, että jäännösarvosta vähennetään se hinta, joka jäljelle jääneistä rakennusosista saadaan, kun ne myydään.

Vakuutuksenottajan on esitettävä selvitys siitä, että rakennuskielto tai rakentamisrajoitus on voimassa. Jos LähiTapiola pyytää, vakuutuksenottajan on haettava poikkeuslupaa rakennuksen saatamiseksi entiseen kuntoon. Jos lupaa ei myönnetä, vakuutuksenottajan on haettava muutosta päätökseen.

Vakuutuksenottajan tulee LähiTapiolan pyynnöstä valtuuttaa LähiTapiola edustamaan vakuutuksenottajaa poikkeuksen hakemista koskevassa asiassa.

10.4.7 Verotussäädökset

Vahingon määrää laskettaessa otetaan huomioon verotuksesta annetut säädökset.

Tällainen säädös on esimerkiksi arvonlisäverolaki.

10.4.8 Vahingon määrä erityistapauksissa

10.4.8.1 Atk -ohjelmat

Atk -ohjelmien vahingon määrä on ohjelmien palautus- ja uudelleenluontikustannukset sekä hankinta-, asennus-, räätälöinti- ja testauskustannukset. Vahingon määrää laskettaessa oletetaan, että ohjelmien varmistukset ja varmistusten säilytys on tehty LähiTapiolan edellyttämällä (kohta 80.1.1) tai tätä paremmalla tavalla.

10.4.8.2 Atk-tiedot ja -tiedostot

Atk-tietojen ja -tiedostojen vahingon määrä on varmistusten palautuskustannukset ja menetettyjen tietojen syöttökustannukset. Vahingon määrää laskettaessa oletetaan, että tietojen ja tiedostojen varmistukset ja varmistusten säilytys on tehty LähiTapiolan edellyttämällä (kohta 80.1.2) tai tätä paremmalla tavalla.

10.4.8.3 Laitekokonaisuudet ja -järjestelmät

Jos laitekokonaisuudesta tai -järjestelmästä tuhoutuu tai vahingoittuu osa, vahingon määrä on osan taloudellinen arvo. Vahingon määrään ei lasketa sitä käyttökelpoisuuden tai arvon menetystä, joka aiheutuu koko laitteistolle tai järjestelmälle.

Esimerkki

Tietokonelaitteen, näyttöpäätteen, piirturin ja kirjoittimen muodostamasta työasemasta rikkoutui tietokonelaite. Laitetta ei voi korjata, koska siihen ei enää valmisteta varaosia. Uusi tietokonelaite ei sovi yhteen kirjoittimen ja piirturin kanssa, joten nekin joudutaan uusimaan. Samoin ohjelmistot on uusittava yhteensopimattomuuden takia. Vahingon määrä on rikkoutuneen tietokonelaitteen päivänarvo.

10.4.8.4 Omalla konevoimalla kulkevat koneet ja laitteet

Omalla konevoimalla kulkevien koneiden ja laitteiden vahingon määrä on korjauskustannusten määrä, kuitenkin enintään koneen päivänarvo. Jos konetta ei korjata, vahingon määrä on päivänarvon ja jäännösarvon erotus.

10.4.8.5 Piha-alue ja kasvusto

Piha-alueen vahingot lasketaan vahingon määrään kunnostuskustannusten mukaan. Luonnon-tilassa olevan pihan kunnostuskustannuksia ei kuitenkaan korvata. Koristepensaiden ja -puiden vahingon määrä saadaan lisäämällä uusien, Suomessa yleisesti kaupan olevien taimien hintaan kohtuulliset kuljetus- ja istutuskustannukset.

Korvauksen enimmäismäärä on rajoitettu kohdan 10.2.1.3 mukaisesti.

10.4.8.6 Arvopaperit

Kuoletuskelpoisten arvopapereiden osalta vahingon määrään lasketaan vain kuoletuskustannukset.

10.5 Korvauksen määrä

Korvauksen määrä lasketaan kohdan 10.4 mukaisesta vahingon määrästä ottamalla huomioon jäljempänä mainitut tekijät.

10.5.1 Esinevahinko

LähiTapiolan korvausvelvollisuuden ylimpänä rajana on vakuutuskirjaan merkitty tai indeksihedon mukaan tarkistettu omaisuuden vakuutusmäärä.

10.5.2 Vahingon rajoittamis- ja torjumiskustannukset

Vakuutuksesta korvataan kohtuulliset kustannukset, jotka ovat aiheutuneet vakuutuksenottajalle sattuneen tai välittömästi uhkaavan, vakuutuksesta korvattavan esinevahingon rajoittamisesta tai torjumisesta. Nämä kustannukset korvataan, vaikka vakuutusmäärä siten ylitettäisiinkin. Kustannukset korvataan ilman omavastuuvähennystä. Tässä tarkoitettuina vahingon rajoittamis- ja torjumiskustannuksina ei kuitenkaan korvata tarttuvien tautien leviämistä rajoittavien toimenpiteiden kustannuksia.

Tarttuvien tautien leviämistä rajoittavien toimenpiteiden kustannuksia korvataan epide-miavakuutuksesta (kohta 19).

Esimerkki

Vakuutetun kohteen tulipalon sammutukseen käytettyjen sammuttimien täyttökustannukset korvataan ilman omavastuuvähennystä, vaikka muuta korvattavaa palovahinkoa ei ole syntynytäkään.

10.5.3 Omaisuuden ikään perustuvat vähennykset

Korvauksen määrää laskettaessa vahingon määrästä vähennetään vakuutuskirjassa ja/tai vakuutusehdoissa mainitut omaisuuden ikään perustuvat vähennykset.

10.5.4 Ali- ja ylivakuutus

Mahdollinen ali- ja ylivakuutus otetaan huomioon kohdan 10.3.8 ja 10.3.9 mukaisesti.

10.5.5 Omavastuu

Vakuutuksenottajalla on jokaisessa vakuutustapahtumassa vakuutuskirjaan merkitty tai vakuutusehdoissa määritetty omavastuu vahingon määrästä. Korvausta laskettaessa otetaan ennen omavastuuta huomioon mahdolliset omaisuuden ikään perustuvat vähennykset.

Esimerkiksi palo-, luonnonilmiö- ja vuotovakuutuksen osalta näissä ehdoissa on määritetty korkeampi omavastuu asennus- ja korjaustöistä aiheutuneissa vahingoissa.

Jos esinevahinko kohdistuu samanaikaisesti saman vakuutuksenottajan samalla sijaintipaikalla oleviin useisiin kohteisiin, joilla on eri omavastuu, vähennetään esinevahingon määrästä vain suurin määritetty omavastuu.

10.5.6 Korvauksen maksaminen

Vahingosta maksetaan korvaus, kun vakuutuksenottaja on selvittänyt, ettei omaisuutta ole kiinnitetty velan vakuudeksi tai kun kiinnityksen haltijat ovat antaneet tiedot korvauksen maksamiseksi.

10.5.6.1 Jälleenhankinta-arvon mukainen korvaus

Vahingosta maksetaan jälleenhankinta-arvon mukainen korvaus, kun omaisuuden päivänarvo on vähintään puolet jälleenhankinta-arvosta ja vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä on jälleenhankinta-arvon mukainen.

Jälleenhankinta-arvon mukainen korvaus edellyttää, että vahingoittunut omaisuus kahden vuoden kuluessa vakuutustapahtumasta joko korjataan tai samalle sijaintipaikalle rakennetaan tai irtaimen omaisuuden tilalle hankitaan uutta samanlaatuista ja samaan käyttöön tarkoitettua omaisuutta.

Jos rakentaminen viivästyy viranomaisen pakottavan toimenpiteen johdosta, viivästysaika lisätään kahden vuoden määräaikaan.

Jälleenhankinta-arvon mukainen korvaus maksetaan seuraavasti:

- ensin maksetaan päivänarvon mukainen korvaus, kun vakuutuksenottaja on selvittänyt, ettei omaisuutta ole kiinnitetty velan vakuudeksi tai kun kiinnityksen haltijat ovat antaneet tiedot korvauksen maksamiseksi.
- jälleenhankinta-arvon ja päivänarvon mukaisten korvausten erotus maksetaan jälleenhankinnan edistymisen mukaan, kun LähiTapiola on saanut selvityksen edellä mainituista jälleenhankintatoimenpiteistä ja päivänarvon mukainen korvaus on käytetty jälleenhankintaan.
- jälleenhankinta-arvon mukainen korvaus maksetaan enintään toteutuneiden kustannusten mukaisena.

Päivänarvon mukainen korvaus maksetaan, kun vakuutuksenottaja on selvittänyt, ettei omaisuutta ole kiinnitetty velan vakuudeksi tai että kiinnityksen haltijat ovat suostuneet korvauksen suorittamiseen.

Oikeus jälleenhankinta-arvon mukaiseen korvaukseen on vain vakuutuksenottajalla tai sillä, jonka hyväksi vakuutus on voimassa. Oikeutta ei voi siirtää kolmannelle osapuolelle. Kolmannella osapuolella on oikeus vain päivänarvon mukaiseen korvaukseen.

10.5.6.2 Päivänarvon mukainen korvaus

Vahingosta maksetaan vain päivänarvon mukainen korvaus, kun omaisuuden päivänarvo on alle puolet jälleenhankinta-arvosta tai jos kyseessä on omalla konevoimalla kulkeva kone tai laite.

10.5.6.3 Ensivastuun mukainen korvaus (enimmäismäärä)

Jos vakuutusmäärän peruste on ensivastuu (enimmäismäärä), korvauksen määrä on omavastuulla vähennetty kohdassa 10.4 määritetty vahingon määrä. Korvauksen määrä on kuitenkin enintään ensivastuun määrä omavastuulla vähennettynä.

Rakennusten ja irtaimen käyttöomaisuuden osalta täyden ensivastuumäärän mukainen korvaus edellyttää, että vahingoittunut omaisuus kahden vuoden kuluessa vakuutustapahtumasta joko korjataan tai samalle sijaintipaikalle rakennetaan tai irtaimen omaisuuden tilalle hankitaan

uutta samanlaatuista ja samaan käyttöön tarkoitettua omaisuutta.

Jos rakentaminen viivästyy viranomaisen pakottavan toimenpiteen johdosta, viivästysaika lisätään kahden vuoden määräaikaan.

Jos vaurioitunut käyttöomaisuus korjataan, maksetaan omaisuuden toteutuneet korjauskustannukset näissä ehdoissa ja sopimukseen mahdollisesti sisältyvissä erityisehdoissa mainituilla vähennyksillä ja omavastuulla vähennettynä, kuitenkin enintään sovittuun ensivastuun määrään saakka.

Jos vahingoittunutta käyttöomaisuutta ei korjata tai hankita uudelleen, maksetaan vain päivänarvon mukainen korvaus, vaikka ensivastuumäärä olisi päivänarvon mukaan laskettua vahingon määrää suurempi.

10.5.6.4 Rahana maksettavan korvauksen vaihtoehto

LähiTapiolalla on oikeus rahana maksamisen sijasta uudelleen hankkia tai korjauttaa tuhoutunut tai vahingoittunut omaisuus.

10.5.6.5 Piirustukset, mallit ja tietojenkäsittelymateriaali

Mallien, muottien, piirustusten, karttojen, arkistojen, atk-tietojen, atk-tiedostojen ja atk-ohjelmien korvauksen edellytyksenä on, että vahingoittunut omaisuus korjataan tai omaisuuden tilalle hankitaan vastaava omaisuus kahden vuoden kuluessa vahingon sattumispäivästä lukien.

10.5.6.6 Terroriteosta aiheutuneet vahingot

Terroriteosta aiheutuneita vahinkoja korvataan enintään vakuutuskirjassa mainittu määrä vakuutustapahtumaa ja vakuutuskautta kohden. Samasta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vakuutustapahtumaksi.

Terroriteolla tarkoitetaan joko yhden henkilön tai henkilöryhmän suorittamaa tekoa, joka sisältää voiman tai väkivallan käyttöä tai sen uhkaa, kun teon tarkoituksena on joko luonteeltaan tai yhteydeltään edistää poliittista, uskonnollista tai ideologista päämäärää ja/tai pelotella tai vaikuttaa hallitukseen, kansaan tai kansan osaan.

10.6 Esinevakuutusten yhteiset korvausrajoitukset

10.6.1 Räjähteet ja räjäytykset

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut julkisen laitoksen räjähdysaineiden räjähtämisestä tai ammattimaisesta räjäytys- tai louhintatyöstä.

10.6.2 Ydinvahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut Suomessa tai ulkomailla sattuneesta ydinvastuulain määritelmän mukaisesta ydinvahingosta.

10.6.3 Lakko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut lakosta, työnseisauksesta tai muusta sen kaltaisesta syystä.

10.6.4 Poikkeusolot

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on tapahtunut sodan, kapinan, vallankumouksen tai muun sen kaltaisen yhteiskuntajärjestystä horjuttavan tapahtuman aikana.

10.6.5 Suunnittelu-, materiaali-, valmistus- ja asennusvirheet

Vakuutuksesta ei korvata virheellisesti suunnitellulle, valmistetulle, rakennetulle, asennetulle tai korjatulle omaisuudelle aiheutunutta vahinkoa eikä virheellisestä materiaalista valmistetulle omaisuudelle aiheutunutta vahinkoa, kun tällainen virheellisyys on vaikuttanut vahingon syntyyn tai sen laajuuteen (määrään).

10.6.6 Tieto- ja tietoliikennetekniikka

Tiedoille, tiedostoille ja ohjelmille aiheutunut vahinko korvataan vain, kun:

- tiedot, tiedostot ja ohjelmat on erikseen merkitty vakuutuksen kohteeksi ja
- vahinko on suoranainen seuraus tämän vakuutuksen ehtojen mukaan korvattavasta tietojenkäsittely- tai tietoliikennelaitteen tai tietovälineen esinevahingosta.

Vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata vahinkoa, joka on aiheutunut tieto- ja tietoliikenneteknikalle:

- tietoliikenteen häirinnästä (esimerkiksi palvelun-estohyökkäys)
- tietomurrosta (esimerkiksi hakkerointi)
- vaaran aiheuttamisesta tietojenkäsittelylle (esimerkiksi tietokonevirus)

Tieto- ja tietoliikennetekniikkaan kuuluviksi katsotaan mm. tiedot, tiedostot, ohjelmat, käyttöjärjestelmät, tietoverkot, tietovälineet, tietojenkäsittely- ja tietoliikennelaitteet. Tiedot, tiedostot ja ohjelmat tulee varmistaa ja varmistuksia tulee säilyttää ehtojen kohdassa 80.1 olevan suojeluohjeen mukaisesti.

10.6.7 Sopimusvastuu

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, josta esineen tai palvelun toimittaja tai joku muu on vastuussa lain, sopimuksen, takuun tai vastaavan sitoumuksen perusteella. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin vahinko siltä osin kuin vakuutuksenottaja osoittaa, ettei vastuussa oleva kykene täyttämään sitoumustaan.

10.7 Muita korvaussääntöjä

10.7.1 Vahingosta ilmoittaminen ja vahingon tarkastaminen

Vahingosta on ilmoitettava LähiTapiolalle välittömästi vahingon tapahduttua. LähiTapiolalle on varattava mahdollisuus tarkastaa vahingoittunut omaisuus ennen sen korjaustyön aloittamista tai uuden omaisuuden hankkimista. Jos korjaustyön aloittaminen on liiketoiminnan keskeytyksen tai muun lisävahingon syntymisen estämiseksi välttämätöntä, voidaan korjaustyö aloittaa, vaikka ilmoitusta vahingosta ei ole voitu tehdä LähiTapiolalle.

10.7.2 Vahingon selvittäminen

Vakuutuksenottajan tai hänen edustajansa on annettava vahingon selvittämiseksi tarpeelliset, LähiTapiolan pyytämät asiakirjat ja tiedot. Vakuutuksesta ei korvata tällaisista selvityksistä eikä niiden hankkimisesta aiheutuvia kustannuksia.

Tällaisia omalla kustannuksella tehtäviä selvityksiä ovat esimerkiksi vahinkoilmoitus ja luetelo tuhoutuneesta ja säilyneestä omaisuudesta, ostotositteet sekä vakuutuksenottajan LähiTapiolaa kuulematta pyytämät asiantuntijaselvitykset vahingon syyn, määrän tai korvattavuuden selvittämiseksi.

10.7.3 Vahingoittunut ja menetetty omaisuus

Vahingoittunut ja vahingoittumaton jäljelle jäänyt omaisuus jää vakuutuksenottajan omistukseen. LähiTapiolalla on kuitenkin oikeus lunastaa vahingoittunut omaisuus tai sen osa. Lunastettava omaisuus arvioidaan samojen perusteiden mukaan kuin vahingon määrä.

Jos menetettyä omaisuutta saadaan takaisin korvauksen maksamisen jälkeen, vakuutuksenottajan tulee viipymättä luovuttaa se LähiTapiolalle tai palauttaa korvaus sen osalta.

10.8 Vakuutusmäärä vahingon jälkeen

Vakuutusmaksu oikeuttaa enintään vakuutusarvon / vakuutuskirjaan merkityn enimmäiskorvausmäärän suuruiseen korvaukseen vakuutuskauden aikana.

LähiTapiolalla on oikeus korvauksen määrän perusteella laskettavaan vakuutusmaksuun omaisuuden jälleenhankkimisen ja vakuutuskauden päättymisen väliseltä ajalta.

Vakuutus jatkuu kuitenkin ennallaan vakuutuskauden loppuun saakka, jos LähiTapiola ei ilmoita mahdollisesta lisämaksusta tai muutoksista korvauspäätöksen yhteydessä.

11 Palovakuutus

11.1 Korvattavat vahingot

11.1.1 Palo

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka on aiheuttanut palo.

Palolla tarkoitetaan irtipääsystä tulta. Korvattavaksi palovahingoksi ei katsota sähköilmiön sähkölaitteelle aiheuttamaa vahinkoa. Sähköilmiön aiheuttamia vahinkoja korvataan rikkovakuutuksesta.

Esimerkki

Sähkömootorin käämit vaurioituivat ylijännitteestä. Vahinkoa ei korvata palovakuutuksesta.

11.1.2 Noki

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka on aiheuttanut tulisijasta tai lämmityslaitteesta äkillisesti ja ennalta arvaamattomasti lähtenyt noki.

11.1.3 Räjähdykset

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka on aiheuttanut räjähdys.

Räjähdyksellä tarkoitetaan kaasun tai höyryn ylipaineesta johtuvaa äkillistä mekaanista vahinkoa.

Esimerkki

Puutyöpajan purusiiloon kulkeutui työstökoneelta kipinä, joka aiheutti pölyräjähdysten siilossa. Siilo ja puruputkisto vahingoittuivat räjähdyksessä. Vahinko korvataan palovakuutuksesta.

Korvattavaksi räjähdysvahingoksi ei katsota vahinkoa, jonka on aiheuttanut

- höyrykattilaan kuuluvan putken räjähtäminen, irtaantuminen, murtuminen tai repeäminen
- keskipakovoima, sisäinen jännitys, tiivisteiden irtoaminen tai nestepaine
- polttomoottorissa sattunut räjähdys.

Tällaisia vahinkoja korvataan rikkovakuutuksesta.

11.1.4 Ilma-alus

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka on aiheuttanut ilma-aluksen tai siitä irronneen esineen putoaminen.

11.1.5 Sammutus- tai savunpoistolaitteiston laukeaminen

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka on aiheuttanut sammutus- tai savunpoistolaitteiston äkillinen ja ennalta arvaamaton laukeaminen.

11.1.6 Varkaus, katoaminen tai vahingoittuminen

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka on aiheuttanut varkaus, katoaminen tai vahingoittuminen edellä kohdissa 11.1.1 - 11.1.5 mainittujen korvattavien vahinkojen yhteydessä.

11.2 Korvausrajoitukset

11.2.1 Lämmölle altistuminen

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut esineelle sen vuoksi, että se on asetettu alttiiksi lämmön vaikutukselle.

Esimerkki

Leipomon uunissa olleet leipomotuotteet paloivat ylikuumuudesta. Leipomotuotteille aiheutunutta vahinkoa ei korvata palovakuutuksesta.

11.3 Korotettu omavastuu

11.3.1 Tulityöt

Jos vahinko on aiheutunut vakuutuksenottajan tai vakuutuksenottajaan rinnastettavan tekemästä tai teettämästä tulityöstä, omavastuu on 5 % vahingon määrästä, kuitenkin vähintään 2 000 euroa tai vakuutuskirjaan merkitty tätä suurempi määrä. Omavastuu on kuitenkin enintään 20 000 euroa tai vakuutuskirjaan merkitty tätä suurempi määrä.

12 Rajoitettu luonnonilmiövakuutus

12.1 Korvattavat vahingot

12.1.1 Myrsky

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka on aiheuttanut myrsky, sen kaatama puu tai myrskyn irrottama muu esine sekä vahinkopaikalla vallinneen myrskytuulen aiheuttama vesistön vedenpinnan nousu.

Myrskyssä tuulen nopeus on yli 20 m/s.

12.1.2 Suora salamanisku

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka on aiheuttanut suora salamanisku rakennukseen tai vakuutettuun irtaimeen omaisuuteen, salamaniskun kaatama puu tai salamaniskun irrottama muu esine.

Korvattavan vahingon tunnusmerkkinä on omaisuuden mekaaninen pirstoutuminen.

Esimerkki

Salama iski rakennuksen ulkopuolisiin sähköjohtoihin. Salamaniskusta aiheutuneen ylijännitteen seurauksena vaurioitui sähkömoottorien käämejä ja tietokonelaitteita. Aiheutuneet vahingot eivät ole luonnonilmiövakuutuksesta korvattavia, koska salama ei iskenyt suoraan vakuutettuun kohteeseen.

Ylijännitteen aiheuttamia vahinkoja korvataan rikkovakuutuksesta.

12.1.3 Raesade

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka on aiheuttanut raesade.

Vakuutuksesta ei korvata muiden luonnonilmiöiden, kuten esimerkiksi jään ja lumen painon tai niiden liikkeen, aallokon, tulvan, rankkasateen, pohjaveden korkeuden muutoksen, routimisen tai maan liikkumisen aiheuttamia vahinkoja.

12.1.4 Villieläimen tunkeutuminen rakennukseen

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka on aiheuttanut villieläimen tunkeutuminen rakennukseen.

Villieläimiksi ei katsota tuhoeläimiä kuten tuhohyönteisiä, hiiriä tai rottia.

12.1.5 Sääolosuhteet

Vakuutuksesta korvataan normaalien sääolosuhteitten, kuten vesi- ja lumisateen, sulamisveden,

kosteuuden, kylmyyden ja lämmön aiheuttama vahinko, jos vahinko on välitön seuraus edellä kohdissa 12.1.1 - 12.1.4 mainituista korvattavista vahingoista.

Esimerkki

Myrsky repi irti rakennuksen vesikatteen ja samanaikainen vesisade kasteli rakennuksen yläpohjan lämmöneristeet. Eristeiden kastuminen oli välitön ja väistämätön seuraus korvattavasta myrskyvahingosta. Vahingot korvataan luonnonilmiövakuutuksesta.

12.1.6 Varkaus, katoaminen tai vahingoittuminen

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka on aiheuttanut varkaus, katoaminen tai vahingoittuminen edellä kohdissa 12.1.1 - 12.1.4 mainittujen korvattavien vahinkojen yhteydessä.

12.2 Korvausrajoitukset

12.2.1 Ulkona oleva omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu ulkona tai avoimessa rakennuksessa, kuten katoksessa olevalle omaisuudelle, ellei kyse ole omaisuudesta, joka on suunniteltu ja valmistettu käytettäväksi jatkuvasti ulkona. Laiturille tai vastaaville rantarakenteille tai kasveille aiheutuneita vahinkoja ei korvata.

Esimerkki

Ulkokäyttöön tarkoitettu jätepuristin rikkoutui, kun myrsky kaatoi sen päälle puun. Vahinko korvataan luonnonilmiövakuutuksesta.

Esimerkki

Kaapistoja, lämmöneristeitä ja höylättyä panelia säilytettiin kauppa liikkeen piha-alueella suojapeitteillä peitettynä. Tuuli repi suojapeitteet rakennustarvikkeiden päältä, lennatti lämmöneristelevyjä ympäristöön ja samanaikainen sade kasteli kaikki tarvikkeet. Vahinkoa ei korvata luonnonilmiövakuutuksesta.

12.3 Korotettu omavastuu ja omaisuuden ikään perustuvat vähennykset

12.3.1 Korjaustyöt

Korjaustyön alaisena olevalle rakennukselle aiheutuneissa vahingoissa omavastuu on 5 % vahingon määrästä, kuitenkin vähintään 2 000 euroa tai vakuutuskirjaan merkitty tätä suurempi määrä. Omavastuu on kuitenkin enintään 20 000 euroa tai vakuutuskirjaan merkitty tätä suurempi määrä.

Korotettu omavastuu on voimassa, jos korjaustyö on ollut vakuutuksenottajan tai vakuutuksenottajaan rinnastettavan tekemä tai teettämä ja rakennuksen keskeneräisyys on vaikuttanut vahingon syntyyn tai laajuuteen (esimerkiksi rakennuksen

rakenteet ovat olleet korjaustöiden takia tavanomaista heikommin suojattu tai kiinnitetty).

Esimerkki

Vakuutuksenottaja teetti rakennuksen vesikaton uusimistyön rakennusliikkeellä. Rakennusliike suojasi pressuilla vesikaton avatuilta osiltaan. Viikonlopun aikana alueella oli ukkosmyrsky. Myrsky irrotti katon väliaikaiset suojaukset ja samanaikainen vesisade kasteli rakennusta. Vakuutuksenottajalla on edellä mainittu korotettu omavastuu.

12.3.2 Muovikatteen ikään perustuva vähennys

Vahingon määrää laskettaessa muovikatteen korjaus- tai uusimiskustannuksista vähennetään käyttöönottovuotta ja sitä seuraavaa vuotta lukuun ottamatta 25 % jokaiselta alkavalta vuodelta. Käyttöönottovuodella tarkoitetaan aikaa käyttöönottoajankohdasta saman kalenterivuoden loppuun.

13 Vuotovakuutus

13.1 Korvattavat vahingot

13.1.1 Neste-, kaasu- tai höyryvuoto

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka on aiheuttanut neste-, kaasu- tai höyryvuoto, kun aine on virrannut äkillisesti, ennalta arvaamatta ja suoraan

- rakennuksen lämmitystä, ilmanvaihtoa tai vesihuoltoa palvelevista kiinteästi asennetuista putkistoista ja laitteista
- rakennuksen sisäpuolisista sadevesiputkistoista
- vesijohtoverkostoon liitetyistä käyttölaitteista, kuten pesukoneesta
- tuotantoa tai varastointia palvelevista putkistoista ja laitteista, kuten kylmälaitteista
- kiinteästi asennetuista säiliöistä.

Muista kuin edellä mainituista putkistoista ja laitteista, veden- ja kosteudeneristyksen, rakenteiden tai putkiläpivientien läpi vuotaneen nesteen tai muualta virranneen sade-, sulamis- ja pintaveden aiheuttamia vahinkoja ei korvata. Muita putkistoja ja laitteita ovat esimerkiksi kattokourut, ulkopuoliset syöksytorvet, sadevesikaivot ja -viemärit sekä salaajaputket.

Esimerkki

Rakennuksen pesuhuoneen viereisten huonetilojen lattioiden ja seinien havaittiin kastuneen. Vahingon syyksi todettiin veden- ja kosteudeneristyksen puuttuminen pesuhuoneen rakenteista. Vuotovakuutuksesta ei korvata kustannuksia, jotka ovat seurausta märkätilan veden- ja kosteudeneristyksen tai rakenteiden läpi vuotaneen nesteen aiheuttamista vahingoista.

13.1.2 Rakenteiden avaamis- ja sulkemiskustannukset sekä maankaivu- ja täyttökustannukset

Vakuutuksesta korvataan myös vuodon korjaamisesta aiheutuneet rakenteiden avaamis- ja sulkemiskustannukset sekä maankaivu- ja täyttökustannukset, jos vuoto on vaurioittanut vakuutuksen kohteena olevaa rakennusta.

Rikkoutuneen putkiston korjauskulut ja korjaamiseen liittyvät vian etsintäkulut sekä maankaivu- ja täyttökulut korvataan rakennuksen rikkovakuutuksesta.

Esimerkki

Talojohto vuoti piha-alueella rakennuksen seinän vieressä. Vuoto oli voimakas ja vesi tunkeutui myös talon rakenteisiin. Vuotovakuutuksesta korvataan veden talon rakenteille aiheuttaman vahingon lisäksi myös vuotavan putken korjaamiseksi tarpeelliset maankaivu- ja täyttökustannukset. Vuotovakuutuksesta ei kuitenkaan korvata maankaivukustannuksia edellä mainittua laajemmin eikä talojohdon korjauskustannuksia. Jos vuoto ei vaurioita rakennusta, vuotovakuutuksesta ei korvata maankaivukustannuksia lainkaan. Maankaivukustannukset, samoin kuin talojohdon korjauskustannukset korvataan rakennuksen rikkovakuutuksesta.

13.2 Korvausrajoitukset

13.2.1 Lattiakaivot

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka aiheuttaa lattiakaivon ja korokerenkaan tai lattiakaivon ja lattian vedeneristyksen liitoksen tai lattiakaivon ja korokerenkaan putkiläpivientien kautta rakenteisiin vuotanut neste.

13.2.2 Viemäreiden tulviminen

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka aiheuttaa viemärikaivon tai -putkien tulviminen rankkasateen, lumen sulamisen tai tulvan yhteydessä.

13.2.3 Kunnallinen tai muu yleinen putkisto

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka aiheuttaa kunnallisen tai muun yleisen vesi- tai viemärijohdon vaurioituminen tai tukkeutuminen.

13.2.4 Kosteuden tiivistyminen ja homehtuminen

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka aiheuttaa kondenssivesi tai muu kosteus (esimerkiksi maanalainen kosteus tai vesi), sienettyminen, home tai haju, ellei se ole suoranainen seuraus korvattavasta vahingosta. Tällöinkin korvataan vain vuodosta vaurioituneelle rakenteelle aiheutunut seurannaisvahinko.

13.2.5 Sammutuslaitteiston laukeaminen

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka aiheuttaa sammutuslaitteiston laukeaminen. Sammutuslaitteiston laukeamisesta aiheutunut vahinko korvataan palovakuutuksesta.

13.2.6 Ylimääräinen kulutus

Vakuutuksesta ei korvata vahingon johdosta hukkaan vuotanutta ainetta eikä lisääntyntä energiankulutusta.

Esimerkki

Vakuutuksesta ei korvata rakennuksen käyttövesijohtoverkosta hukkaan vuotanutta vettä.

13.2.7 Johtoverkon korjauskustannukset

Vakuutuksesta ei korvata johtoverkon tai käyttölaitteiden korjaus- tai uusimiskustannuksia. Johtoverkon korjauskustannuksia korvataan rakennuksen rikkovakuutuksesta.

13.2.8 Viranomaismääräykset

Vakuutuksesta ei korvata kustannuksia, jotka ovat suoranainen seuraus alun perin virheellisesti tai puutteellisesti tehdyn rakenteen (esimerkiksi veden- ja kosteudeneristyksen osalta) korjaamisesta viranomaismääräysten ja -ohjeiden mukaisesti.

13.3 Korotettu omavastuu ja omaisuuden ikään perustuvat vähennykset

13.3.1 Korotettu omavastuu asennus- ja korjaustöissä

Jos vahinko on aiheutunut vakuutuksenottajan tai vakuutuksenottajaan rinnastettavan tekemästä tai teettämästä asennus- tai korjaustyöstä, vakuutuksenottajan omavastuu on 5 % vahingon määrästä, kuitenkin vähintään 2 000 euroa tai vakuutuskirjaan merkitty tätä suurempi määrä. Omavastuu on kuitenkin enintään 20 000 euroa tai vakuutuskirjaan merkitty tätä suurempi määrä.

Vahinko katsotaan aiheutuneeksi asennus- tai korjaustyöstä, jos vuoto tapahtuu töiden aikana ennen kuin asennettu tai korjattu putkisto, laite tai säiliö on tarkastettu ja otettu normaaliin käyttöön.

Esimerkki

Vakuutuksenottaja oli valinnut vakuutuksen omavastuuksi 1 000 euroa. Vakuutuksenottaja teetti rakennuksen käyttövesijohtojen uusimistyön putkiliikkeellä. Putkiliike teki putkistoille koeponnistuksen ennen niiden käyttöönottoa. Yksi putkiliitos irtosi asennuksesta ja syyksi todettiin se, että putkiasentaja oli unohtanut asentaa "liitoshelmen" liitosta

tehdessään. Vuodosta aiheutui 1 500 euron vahinko. Vakuutuksenottajan omavastuu on korjaustyöstä aiheutuneessa vahingossa 5 % vahingon määrästä, kuitenkin vähintään 2 000 euroa. Vahinko jää siis alle omavastuun. Vakuutuksenottaja voi hakea 1 500 euron vahingonmäärästä korvausta putkiliikkeeltä, joka on tuottamuksellaan aiheuttanut vahingon.

13.3.2 Omaisuuden ikään perustuvat vähennykset

Rakennuksen vahingon määrää laskettaessa kaikista korjaus- ja jälleenhankintakustannuksista tehdään vuotaneen putkiston, laitteen tai säiliön ikään perustuva vähennys seuraavasti:

Putkiston, laitteen, tai säiliön ikä	Vähennys vahingon määrästä
21 – 30 vuotta	15 %
31 – 40 vuotta	30 %
yli 40 vuotta	50 %

Omaisuuden ikään perustuva vähennys on kuitenkin enintään 20 000 euroa.

Ikä lasketaan asennusvuotta seuraavan kalenterivuoden alusta.

14 Murto- ja ilkvahinkovakuutus

14.1 Korvattavat vahingot

14.1.1 Murto

Vakuutuksesta korvataan varkausvahinko, joka on aiheutettu

- murtautumalla vakuutetun omaisuuden sijaintipaikkaan
- tunkeutumalla rakennukseen, huoneistoon tai muuhun suojeluehdon mukaisesti suljetuun säilytyspaikkaan avaimella, joka on saatu murtautumisen tai ryöstön yhteydessä murtamalla LähiTapiolan hyväksymällä 3. luokan riippulukolla lukittu teräsketju tai -vaijeri, jonka ainevahvuus on vähintään 10 mm tai
- murtamalla tai irrottamalla työkalua käyttäen valmistajan tai LähiTapiolan kirjallisen ohjeen mukaisesti kiinteään rakenteeseen kiinnitetty murtosuojaruoste, rikosilmoitin- tai valvontalaite, valaisin, mainosvaruste tai markiisi.

Murtautumisella tarkoitetaan tunkeutumista rakennukseen tai muuhun suojeluohjeen mukaisesti suojaavasti suljettuun säilytyspaikkaan sen rakenteita tai lukkoja vahingoittaen. Vakuutushuoneiston suljettuna ollessa suojaavasti suljetulla säilytyspaikalla tarkoitetaan va-

kuutushuoneistoa tai muuta omaisuuden säilytyspaikkaa, joka on murtosuojattu vakuutus kirjassa mainitun murtosuojaohjeen tai LähiTapiolan antaman muun kirjallisen ohjeen määräyksiä noudattaen. Vakuutushuoneiston normaalina aukioloaikana suojaavasti suljetulla säilytyspaikalla tarkoitetaan vakuutushuoneistossa olevaa lukittua tilaa, joka omaisuuden arvo ja henkilökunnan valvontamahdollisuudet huomioon ottaen on riittävän vahvarakenteinen ja mahdollistaa omaisuuden anastamisen vain säilytyspaikan rakenteita tai lukkoja rikkoen.

Korvauksen edellytyksenä on, että tapahtumasta on tehty rikosilmoitus ja vakuutuksenottaja on tarvittaessa valmis todistamaan korvausvaatimukseen liittyvän omaisuusluettelon oikeaksi myös tuomioistuimessa.

Muulla tavoin tapahtunut varkaus, kuten esimerkiksi sieppaus, myymälävarkaus tai näpistys eivät ole korvattavia vahinkoja. Omaisuuden kaatoaminen tai se, että vahinko todetaan vasta määräraikainventaarin yhteydessä, ei ole vakuutuksesta korvattava.

14.1.2 Ilkivalta

Vakuutuksesta korvataan vahingonteko (ilkivalta) ja tuntemattomaksi jääneen ajoneuvon aiheuttama vahinko. Korvauksen edellytyksenä on, että tapahtumasta on tehty rikosilmoitus. Vahingonteko on pystyttävä yksilöimään yksittäiseksi, äkilliseksi tapahtumaksi.

14.1.3 Lukkojen sarjoitus- tai uusimiskustannukset

Jos vakuutuksenottajan hallusta on anastettu vakuutuskirjaan merkittyyn vakuutushuoneistoon johtavien ovien avaimia, vakuutuksesta korvataan välittömän vaaran torjumiseksi tarpeelliset kustannukset vakuutushuoneistoon johtavien ovien lukkojen sarjoituksesta tai uusimisesta. Korvauksen edellytyksenä on, että avaimet on anastettu edellä kohdassa 14.1.1 kerrotulla tavalla tai ryöstön yhteydessä.

Vakuutuksenottajan hallussa oleviksi katsotaan myös avaimet, jotka ovat asunto- tai kiinteistö-osakeyhtiön isännöitsijän, hallituksen jäsenen tai huoltoyhtiön tai muun vakuutuksenottajaan sopimussuhteessa olevan (esimerkiksi vartiointiliikkeen) hallussa.

Vahingon määrää laskettaessa lukkojen sarjoitus- ja uusimiskustannuksista vähennetään käyttöönottovuotta ja sitä seuraavaa vuotta lukuun ottamatta 5 % vuodessa.

Käyttöönottovuodella tarkoitetaan aikaa käyttöönottoajankohdasta saman kalenterivuoden loppuun.

Esimerkki

Yrittäjän omakotitaloon murtauduttiin ja murren yhteydessä anastettiin myös yrittäjän omistaman myymälän avaimet. Vuokrattu myymälähuoneisto sijaitsee kauppakeskuksessa ja myymälähuoneistoon johtaa ovi kauppakeskuksen yhteisestä aulatilasta. Tästä vakuutuksesta korvataan myymälähuoneistoon johtavan oven sarjoituskustannukset ikävehennyksellä ja omavastuulla vähennettynä. Yhteiseen aulatilaa johtavien rakennuksen ulko-ovien sarjoituskuluja ei korvata, koska kauppakeskusrakennus ei ole vakuutuksen kohteena.

14.1.4 Vakuuttamattoman rakennuksen vahingot

Vakuutuksesta korvataan rakennukselle, oville, lukoille, ikkunoille sekä suojakaltereille ja vastaville murtosuojausvarusteille aiheutuneet vahingot enintään 3 000 euron määrään asti silloin, kun rakennus ei ole tämän vakuutuksen kohteena.

Korvauksen edellytyksenä on, että

- vahingot ovat aiheutuneet vakuutuskirjaan merkittyyn vakuutushuoneistoon murtautumisesta ja
- vakuutuksenottajan irtain omaisuus on pääosin vakuutettu tällä sopimuksella. Ellei rakennus ole vakuutuksenottajan omistama, korvauksen edellytyksenä on lisäksi, että vakuutuksenottaja on
- asennuttanut edellä mainitut rakenneosat tai on niistä sopimuksen perusteella kunnossapitovastuussa, eikä vahinkoa korvata jonkin muun vakuutuksen perusteella.

14.1.5 Sääolosuhteet

Vakuutuksesta korvataan normaalien sääolosuhteiden, kuten vesi- ja lumisateen, sulamisveden, kosteuden, kylmyyden ja lämmön aiheuttama vahinko, jos vahinko on välitön ja väistämätön seuraus edellä kohdassa 14.1.1 tai 14.1.2 mainituista vahingoista.

Esimerkki

Kukkakauppaan murtauduttiin rikkomalla ikkuna viikonloppuun aikana. Myymälätalon lämpötila putosi rikotun ikkunan läheisyydessä pakkasen puolelle ja myytäviä kukkia paleltui huomattava määrä. Paleltumisesta aiheutunut esi-

nevahinko korvataan vakuutuksesta, koska kukkien paleltuminen on välitön ja väistämätön seuraus korvattavasta murtovahingosta.

14.2 Korvausrajoitukset

14.2.1 Ulkona oleva omaisuus

Tässä vakuutuksessa ulkona olevalla omaisuudella tarkoitetaan aitaamattomalla piha-alueella tai avoimessa rakennuksessa olevaa omaisuutta. Avoimia rakennuksia ovat esimerkiksi katokset.

14.2.1.1 Ulkona oleva irtain käyttöomaisuus

Vakuutuksesta ei korvata ulkona tai avoimessa rakennuksessa olevan irtaimen käyttöomaisuuden varkausvahinkoa. Vahingonteko korvataan vain, jos on kyse käyttöomaisuudesta, joka on suunniteltu ja valmistettu säilytettäväksi ulkona.

Esimerkki

Päivittäistavarakaupan lastauslaiturilta varastettiin laiturille jäänyt pumppukärri ja rikottiin lastauslaiturin läheisyydessä olevan jätepuristimen ohjausautomaattiikkaa. Murto- ja ilkivaltavakuutuksesta korvataan jätepuristimelle aiheutettu vahinko, koska kyseessä on ehtojen tarkoittama ulkokäyttöön tarkoitettu käyttöomaisuus. Pumppukärrien varastamista ei korvata. Varkaus olisi saatu estettyä, jos omaisuus olisi säilytetty asianmukaisesti lukitussa tilassa.

14.2.1.2 Ulkona oleva vaihto-omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu ulkona olevalle vaihto-omaisuudelle.

14.2.2 Aitauksessa oleva omaisuus

Aitauksessa säilytettävä omaisuus on kohtaa 14.2.1 laajemmin vakuutuksen kohteena vain, jos tästä on erikseen sovittu ja tehty merkintä vakuutuskirjaan. Aitauksen rakenteista ja vakuutettavasta omaisuudesta on esitetty vaatimuksia vakuutuskirjaan merkityissä erityiseshdoissa. Aitauksen tulee olla LähiTapiolan edustajan hyväksymä.

14.2.3 Ajoneuvossa oleva omaisuus

Ajoneuvossa oleva omaisuus on vakuutuksen kohteena vain, jos omaisuus on vakuutettu vaihtelevilla paikoilla (kohta 10.1.3) tai on kyse kohdassa 10.1.1.1 mainitusta tilanteesta (poissa-ehdo).

14.2.4 Tulipalo tai räjähdys

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka on aiheuttanut tulipalo tai räjähdys.

Tulipalon tai räjähdysen aiheuttama vahinko korvataan palovakuutuksesta.

14.3 Korotettu omavastuu

14.3.1 Graffitit yms.

Jos vahinko muodostuu yksinomaan rakennuksen, rakennelmien tai muiden rakenteiden pintojen tahallisesta turmelemisesta, on omavastuu 25 % vahingon määrästä, kuitenkin vähintään 1 000 euroa tai vakuutuskirjaan merkitty tätä suurempi määrä.

Pintojen tahallista turmelemista ovat esimerkiksi graffitit tai muu piirtäminen, likaaminen, naarmuttaminen tai muu vastaava vaurioittaminen.

15 Ryöstövakuutus

15.1 Korvattavat vahingot

Vakuutuksesta korvataan ryöstövakuutetun omaisuuden anastaminen tai vaurioituminen ryöstön yhteydessä. Korvauksen edellytyksenä on, että tapahtumasta on tehty rikosilmoitus. Ryöstöllä tarkoitetaan vahinkoa, jossa omaisuutta on anastettu käyttämällä henkilöön kohdistuvaa väkivaltaa tai sen uhkausta (rikoslaki 31 luku 1 ja 2 §).

Ryöstön yhteydessä aiheutunut muun omaisuuden vaurioituminen korvataan omaisuuden murto- ja ilkivaltavakuutuksesta.

Esimerkki

Kauppaliikkeessä tapahtui ryöstö, jonka yhteydessä ryöstäjä anasti rahaa ja vaihto-omaisuutta ja rikkoi myyntitiskin. Vakuutetut rahat ja vaihto-omaisuus korvataan korvaussäännösten mukaisesti ryöstövakuutuksesta. Myyntitiskille aiheutunut vahinko korvataan kalusteiden murto- ja ilkivaltavakuutuksesta.

16 Rikkovakuutus

Rikkovakuutuksen kohteena voivat olla rakennukset (kohta 10.2.1) sekä koneet, laitteet ja työvälineet (kohta 10.2.5).

16.1 Korvattavat vahingot

Vakuutuksesta korvataan äkillisen ja ennalta arvaamattoman sisäisen tai ulkoisen tapahtuman tai sähköilmiön aiheuttama rikkoutuminen.

16.2 Korvausrajoitukset

16.2.1 LähiTapiolan vastuun alkaminen

LähiTapiolan vastuu alkaa, kun vakuutuksen kohde on asennuksen ja koekäytön jälkeen otettu normaaliin käyttöön. Asennus ja koekäyttö

voidaan vakuuttaa erikseen asennustyövakuutuksella.

16.2.2 Tuotantokoneiden terät, työkalut, muotit ja suulakkeet

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut tuotantokoneiden terille, työkaluille, muoteille, suulakkeille tai vastaaville osille käytettäessä niitä tarkoitukseensa.

16.2.3 Kuluvat osat

Kuluvien osien ja tarvikkeiden sekä niiden asennuskustannusten osalta vahingon määrään lasketaan vain jäljellä olevaa käyttöikää tai käyttömäärää vastaava osa. Käyttöikä tai käyttömäärä määritetään maahantuojan tai valmistajan ohjeiden mukaisesti.

Kuluvia osia ovat esimerkiksi kaikki ne koneen tai laitteen osat ja tarvikkeet, jotka on huolto-ohjeen mukaan uusittava määrätyn aika- tai käyttömäärävälein.

Esimerkki

Alipainepumpun kalvo rikkoutui, kun pumppua oli käytetty 1 000 tuntia. Valmistajan ilmoittama kalvon vaihtoväli on 2 000 tuntia. Vahingon määrään lasketaan tällöin puolet kalvon vaihto- ja uusimiskustannuksista.

16.2.4 Hitaasti syntyvät vahingot

Vakuutuksesta ei korvata pitkäaikaisesta vaikutuksesta aiheutuneita vahinkoja. Tällaisia ovat esimerkiksi materiaalin luonnollisesta heikkeneemisestä, naarmuuntumisesta, likaantumisen, kerrostumisesta, sakkaantumisen, kattilakivestä, ruostumisesta, korroosiosta, sienettymisestä, hajusta, homeesta, routimisesta tai lämpötilan tai kosteuden hitaasta muutoksesta aiheutuneet vahingot.

16.2.5 Toimintahäiriö

Vakuutuksesta ei korvata kustannuksia, jotka ovat aiheutuneet toimintahäiriön poistamisesta, ellei häiriö ole välitön seuraus vakuutettua omaisuutta kohdanneesta tästä vakuutuksesta korvattavasta rikkoutumisvahingosta.

16.2.6 Käyttövirhe

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutettu käyttämällä esinettä virheellisesti tai käyttöohjeiden vastaisesti tai asettamalla esine alttiiksi liian kovalle rasitukselle.

Esimerkki

Puominosturin puomi taipui, kun sillä nostettiin sallittua raskaampaa taakkaa. Vakuutuksesta ei korvata puomin

korjauskustannuksia, koska vahinko aiheutui käyttöohjeiden vastaisesta menettelystä.

16.2.7 Työvirhe ja virheellinen neuvo tai ohje

Vakuutuksesta ei korvata työvirheestä eikä virheellisestä neuvosta tai ohjeesta valmistettavana, korjattavana, huollettavana tai muuten käsiteltävänä olevalle omaisuudelle aiheutunutta vahinkoa.

Esimerkki

Hitsattavana oleva kappale murtui liiallisen lämpölaajenemisen seurauksena. Vakuutuksesta ei korvata työvirheestä aiheutunutta vahinkoa.

16.2.8 Itse valmistettu tai myyty omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, kun vakuutettu on tavaran valmistaja tai myyjä ja vahinko kuuluu alalla käytettävän takuun piiriin.

16.2.9 Tiedot, tiedostot ja ohjelmat

Tiedoille, tiedostoille ja ohjelmille aiheutunut vahinko korvataan vain, kun

- tiedot, tiedostot ja ohjelmat on erikseen merkitty vakuutuksen kohteeksi
- vahinko on suoranainen seuraus tämän vakuutuksen ehtojen mukaan korvattavasta tietojenkäsittely tai tietoliikennelaitteen tai tietovälineen esinevahingosta.

Esimerkki

Sähköverkon jännitteen äkillinen muutos tuhosi tietokoneen kiintolevyllä olleen tiedoston. Vakuutuksesta korvataan tiedostolle aiheutunut vahinko vain, jos tiedosto on erikseen vakuutettu ja myös tietokone rikkoutui jännitteen muutoksen vuoksi.

Vakuutuksesta ei korvata laitteiston, käyttöjärjestelmän tai ohjelmiston toimimattomuudesta tai virheellisestä toiminnasta tiedolle, tiedostolle eikä ohjelmistolle aiheutunutta vahinkoa. Vakuutuksesta ei myöskään korvata vahinkoa, joka on aiheutunut virheellisestä tietovälineen nimiöinnistä tai syötöstä, tietojen häviämisestä tai magneettikenttien aiheuttamasta tietojen, tiedostojen tai ohjelmistojen tuhoutumisesta.

Esimerkki

Tietokoneen kiintolevyltä katosivat yhden päivän työt tietokoneen käyttöjärjestelmän virheellisen toiminnan takia. Vakuutuksesta ei korvata tietojen häviämisestä aiheutunutta vahinkoa.

16.2.10 Rakennukset, rakennelmat ja niiden osat

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut rakennuksille, rakennelmille tai niiden osille tai yhdyskuntatekniikalle

- jään ja lumen painosta tai niiden liikkeestä

- pohjaveden korkeuden muutoksesta, aallokosta, tulvasta, routimisesta, maanjäristyksestä, maanpainumasta, maansortumasta tai muusta maan liikkumisesta
- rakenteiden tai rakennusosien halkeilusta.

16.2.11 Asuinhuoneistokohtaiset koneet ja laitteet

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut asuinhuoneistokohtaisille koneille ja laitteille.

Tällaisia ovat esimerkiksi liedet, liesitasot, kylmäkalusteet, kiukaat, WC- ja pesutilojen kiinteät kalusteet, uima-allaslaitteistot ja muut osakkaan vastuulla olevat koneet ja laitteet.

16.2.12 Kylmäaineet

Vakuutuksesta korvataan kylmäaineiden hukkaan vuotaminen vain, jos se on välitön seuraus vakuutetulle kylmäkoneelle tai -laitteelle aiheutuneesta tästä vakuutuksesta korvattavasta rikkoutumisvahingosta.

16.2.13 Ulkona oleva omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut ulkona tai avoimessa rakennuksessa, kuten katoksessa olevalle omaisuudelle. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin vahinko, jos on kyse omaisuudesta, joka on suunniteltu ja valmistettu käytettäväksi ulkona.

Vakuutuksesta ei myöskään korvata vahinkoa, joka on aiheutunut siitä, että rakennuksen ovet, ikkunat tai aukot on jätetty avoimeksi ja sääolosuhteet ovat vaikuttaneet vahingon syntymiseen tai sen laajuuteen.

Esimerkki

Elintarvikkeiden pakkauskone jäi siirron yhteydessä yöksi ulos ja ruostui niin pahoin, että koko kone oli purettava ja puhdistettava. Vakuutuksesta ei korvata pakkauskoneelle aiheutunutta vahinkoa.

16.2.14 Normaalit sääolosuhteet

Vakuutuksesta ei korvata normaalien sääolojen, kuten vesi- ja lumisateen, sulamisveden, kosteuden, kylmyyden ja lämmön aiheuttamaa vahinkoa, ellei vahinko ole välitön ja väistämätön seuraus tästä vakuutuksesta korvattavasta rikkoutumisvahingosta.

16.2.15 Hyönteiset ja tuhoeläimet

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka ovat aiheuttaneet hyönteiset tai tuhoeläimet.

16.2.16 Muu vakuutus

Vakuutuksesta ei korvata LähiTapiolan palo-, luonnonilmiö vuoto-, murto- ja ilkivalta-, ryöstö- eikä epidemiovakuutuksesta korvattavia vahinkoja.

16.3 Korotettu omavastuu ja omaisuuden ikään perustuvat vähennykset

16.3.1 Korotettu omavastuu

16.3.1.1 Koneen tai laitteen siirtäminen

Jos konetta ei ole suunniteltu jatkuvasti liikuteltavaksi tai kannettavaksi ja vahinko aiheutuu siirrettäessä laitetta vakuutuskirjaan merkityn vakuutushuoneiston ulkopuolella, omavastuu on 25 % vahingon määrästä, kuitenkin vähintään 1 000 euroa tai vakuutuskirjaan merkitty tätä suurempi määrä. Omavastuu on kuitenkin enintään 10 000 euroa tai vakuutuskirjaan merkitty tätä suurempi määrä. Korotettua omavastuuta ei sovelleta, jos siirto välittömästi liittyy tästä vakuutuksesta korvattavan esinevahingon korjaamiseen.

Jos kone tai laite siirretään uuteen sijaintipaikkaan, on koneen kuljetus ja asennus vakuutettava erikseen.

16.3.1.2 Sopimaton toimintaympäristö

Jos vahinko aiheutuu siitä, että laitetta käytetään laitteelle sopimattomassa toimintaympäristössä, omavastuu on 25 % vahingon määrästä, kuitenkin vähintään 1 000 euroa tai vakuutuskirjaan merkitty tätä suurempi määrä. Omavastuu on kuitenkin enintään 10 000 euroa tai vakuutuskirjaan merkitty tätä suurempi määrä.

16.3.1.3 Kylmäaineet

Kylmäaineiden hukkaan vuotamisissa omavastuu on 25 % vahingon määrästä, kuitenkin vähintään 1 000 euroa tai vakuutuskirjaan merkitty tätä suurempi määrä. Omavastuu on kuitenkin enintään 10 000 euroa tai vakuutuskirjaan merkitty tätä suurempi määrä.

16.3.1.4 Nostotöiden korotettu omavastuu

Jos vahinko on aiheutunut siitä, että nostokone tai nostovälinettä on käytetty käyttöohjeen tai turvallisuusmääräysten vastaisesti tai asennettavaa kohdetta on nostettu valmistajan ohjeiden vastaisesti, omavastuu on 25 % vahingon määrästä, kuitenkin vähintään 2 000 euroa tai vakuutuskirjaan merkitty tätä suurempi määrä. Omavastuu on kuitenkin enintään 20 000 euroa.

tai vakuutuskirjaan merkitty tätä suurempi määrä. Korvauksen edellytyksenä on, että kyseessä on vakuutusehtojen mukaan muutoin korvattava vahinko.

16.3.2 Omaisuuden ikään perustuvat vähennykset

16.3.2.1 Rakennusten ja rakennelmien talotekniikan ikään perustuvat vähennykset

Vahingon määrää laskettaessa rikkoutuneen talotekniikan korjaus- ja jälleenhankintakustannuksista ja niihin liittyvistä rakenteiden avaamis- ja sulkemiskustannuksista sekä maan kaivu- ja täytökustannuksista vähennetään jokaiselta alkavalta vuodelta käyttöönottovuotta ja sitä seuraavaa vuotta lukuun ottamatta rikkoutuneen talotekniikan ikään perustuvat vuotuiset vähennykset seuraavasti:

- maassa tai maanvaraisessa alapohjarakenteissa olevat putkistot ja maanalaiset säiliöt 6 %
- varaajat ja lämmityskaapelit 6 %
- muut putkistot, säiliöt ja sähköjohdot 3 %
- muu talotekniikka 6 %

Käyttöönottovuodella tarkoitetaan aikaa käyttöönottoajankohdasta saman kalenterivuoden loppuun.

Vähennys tehdään aina jälleenhankinta-arvon mukaisista korjaus- tai hankintakustannuksista. Jos rikkoutunutta omaisuutta ei korjata, vahingon määrä on edellä mainitulla tavalla lasketun päivänarvon ja jäännösarvon erotus.

Esimerkki

Yksitoista vuotta vanhasta rakennuksesta rikkoutui maanvaraisessa alapohjassa oleva viemäriputki äkillisesti. Korvausta laskettaessa viemäriputken uusimiskustannuksista vähennetään 54 % $((11-2) \cdot 6\% = 54\%)$.

16.3.2.2 Koneiden, laitteiden ja työvälineiden ikään perustuvat vähennykset

Vahingon määrää laskettaessa rikkoutuneiden koneiden, laitteiden ja työvälineiden (kohta 10.2.5) jälleenhankintakustannuksista vähennetään jokaiselta alkavalta vuodelta käyttöönottovuotta ja sitä seuraavaa vuotta lukuun ottamatta rikkoutuneen koneen, laitteen tai työvälineen ikään perustuvat vuotuiset vähennykset seuraavasti:

- elektroniset toimistokoneet ja -laitteet, tietojenkäsittely- ja tietoliikennelaitteet, kassa- ja vaakalaitteet, äänen- ja kuvan tallennus-, toistoja käsittelylaitteet, valolaitteet, hälytys-

ja valvontalaitteet, mittaus-, ohjaus-, säätö-, tutkimus- ja hoitolaitteet 20 %

- sähkömoottorit 5 %
- täysin mekaaniset koneet, laitteet ja työvälineet, joiden teknistaloudellinen käyttöikä on vähintään 20 vuotta 5 %
- muut koneet, laitteet ja työvälineet 10 %

Käyttöönottovuodella tarkoitetaan aikaa käyttöönottoajankohdasta saman kalenterivuoden loppuun.

Jos omaisuuden arvo on alentunut alle puoleen jälleenhankinta-arvosta huomattavasti edellä mainittua ikävähennystä nopeammin, vahingon määrän arvioinnin perusteena käytetään omaisuuden todellista päivänarvoa.

Jos rikkoutunut kone, laite tai työväline voidaan korjata, vahingon määrä on korjauskustannukset, kuitenkin enintään edellä mainitulla tavalla laskettu päivänarvo.

Jos rikkoutunutta konetta, laitetta tai työvälinettä ei korjata, vahingon määrä on edellä mainitulla tavalla lasketun päivänarvon ja jäännösarvon erotus.

Kohdan 10.2.6 mukaisesti erikseen vakuutettujen korjaamisen ja jälleenhankinnan lisäkustannusten osalta vahingon määrä on toteutuneiden kustannusten määrä.

17 Suppea rikkovakuutus

17.1 Korvattavat vahingot

Vakuutuksesta korvataan äkillisen ja ennalta arvaamattoman ulkoisen tapahtuman tai sähköilmiön aiheuttama rikkoutuminen.

Tällaisia ulkoisia tapahtumia ovat esimerkiksi äkillinen ja ennalta-arvaamaton kaatuminen, putoaminen, tieltä suistuminen, sortuminen ja ulkopuolisen esineen törmäminen. Ulkopuoliseksi esineeksi ei katsota prosessissa työn kohteena olevaa esinettä. Sähköilmiöitä ovat yli- ja alijännite, oikosulku ja maasulku.

Esimerkki

Vaihto-omaisuusvaraston hylly kaatui, jolloin hyllyissä olleet tavarat putosivat lattialle ja rikkoutuivat. Vahinko korvataan suppeasta rikkovakuutuksesta.

Esimerkki

Siltanosturilla siirrettävänä ollut taakka osui tuotantotiloissa olleisiin puolivalmisteisiin, jolloin puolivalmisteet rikkoutuivat. Vahinko korvataan suppeasta rikkovakuutuksesta.

17.2 Korvausrajoitukset

17.2.1 Kuluvat osat ja tarvikkeet

Kuluvien osien ja tarvikkeiden sekä niiden asennuskustannusten osalta vahingon määrään lasketaan vain jäljellä olevaa käyttöikää tai käyttö määrää vastaava osa. Käyttöikä tai käyttö määrä määritetään maahantuojaan tai valmistajan ohjeiden mukaisesti.

Kuluvia osia ovat esimerkiksi kaikki ne koneen tai laitteen osat ja tarvikkeet, jotka on huolto-ohjeen mukaan uusittava määrätyin aika- tai käyttö määräväle.

17.2.2 Hitaasti syntyvät vahingot

Vakuutuksesta ei korvata pitkäaikaisesta vaikutuksesta aiheutuneita vahinkoja.

Tällaisia ovat esimerkiksi materiaalin luonnollisesta heikkenemisestä, naarmuuntumisesta, likaantumista, kerrostumisesta, sakkaantumisesta, kattilakivestä, ruostumisesta, korroosiosta, sienettymisestä, hajusta, homeesta, routimisesta tai lämpötilan tai kosteuden hitaasta muutoksesta aiheutuneet vahingot.

17.2.3 Toimintahäiriö

Vakuutuksesta ei korvata kustannuksia, jotka ovat aiheutuneet toimintahäiriön poistamisesta, ellei häiriö ole välitön seuraus vakuutettua omaisuutta kohdanneesta tästä vakuutuksesta korvattavasta rikkoutumisvahingosta.

17.2.4 Käyttövirhe

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutettu käyttämällä esinettä virheellisesti tai käyttöohjeiden vastaisesti tai asettamalla esine alttiiksi liian kovalle rasitukselle.

Esimerkki

Puominosturin puomi taipui, kun sillä nostettiin sallittua raskaampaa taakkaa. Vakuutuksesta ei korvata puomin korjauskustannuksia, koska vahinko aiheutui käyttöohjeiden vastaisesta menettelystä.

17.2.5 Työvirhe ja virheellinen neuvo tai ohje

Vakuutuksesta ei korvata työvirheestä eikä virheellisestä neuvosta tai ohjeesta valmistettavana, korjattavana, huollettavana tai muuten käsiteltävänä olevalle omaisuudelle aiheutunutta vahinkoa.

Esimerkki

Hitsattavana oleva kappale murtui liiallisen lämpölaajenemisen seurauksena. Vakuutuksesta ei korvata työvirheestä aiheutunutta vahinkoa.

Esimerkki

Vaihto-omaisuutta rikkoutui, koska sitä oli varastoitu päällekkäin useita kerroksia. Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, koska vahinko aiheutui varastoinnissa tapahtuneesta työvirheestä.

17.2.6 Käsiteltävänä tai säilytettävänä olevat ajoneuvot, kulkuneuvot, ilma-alukset, moottorityökoneet ja niiden osat

Vakuutuksesta ei korvata käsiteltävänä tai säilytettävänä olevalle ajoneuvolle, kulkuneuvolle, ilma-alukselle, moottorityökoneelle tai sen osalle aiheutunutta vahinkoa, kun vahinko on aiheutunut

- asennus-, korjaus- tai huoltotyöstä tai pako-kaasu- tai muusta vastaavasta mittauksesta
- puhdistamisesta, pesemisestä tai vahaamisesta
- kuljettamisesta, siirtämisestä, nostamisesta, laskemisesta tai putoamisesta.

Tällaisia vahinkoja korvataan korjaus- ja huolto-toiminnan laajennetusta vastuuvakuutuksesta ja ajoneuvokohtaisista vakuutuksista.

17.2.7 Eläimet

Vakuutuksesta ei korvata eläimelle aiheutunutta vahinkoa, kun vahinko on

- seuraus eläintaudista tai eläimen omasta liikumisesta tai
- toisen eläimen aiheuttama.

17.2.8 Pakasteet ja kylmäsäilytettävät tuotteet

Vakuutuksesta ei korvata pakasteiden lämpenemisestä eikä kylmäsäilytettävien tuotteiden lämpenemisestä eikä jäätymisestä aiheutuneita vahinkoja. Tällaisia vahinkoja korvataan pakaste- ja kylmätuotevakuutuksesta (kohta 18).

17.2.9 Sisäinen vaurio ja saastuminen

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut

- omaisuuden sisäisestä rikkoutumisesta
- pilaantumisesta
- saastumisesta
- kasvi- tai eläintauodeista
- kasvu- tai kehityshäiriöstä tai
- viranomaisen määräyksestä rajoittaa tarttuvia tauteja.

Viranomaisen määräyksestä suoritettujen, tarttuvien tauteja rajoittavien toimenpiteiden kustannuksia korvataan epidemiavakuutuksesta (kohta 19).

Esimerkki

Käymistilassa ollut viinierä pilaantui, koska sen raaka-aineet eivät olleet puhtaita. Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, koska se aiheutui virheellisistä raaka-aineista.

17.2.10 Itse valmistettu tai myyty omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, kun vakuutettu on tavaran valmistaja tai myyjä ja vahinko kuuluu alalla käytettävän takuun piiriin.

17.2.11 Tiedot, tiedostot ja ohjelmat

Tiedoille, tiedostoille ja ohjelmille aiheutunut vahinko korvataan vain, kun:

- tiedot, tiedostot ja ohjelmat on erikseen merkitty vakuutuksen kohteeksi
- vahinko on suoranainen seuraus tämän vakuutuksen ehtojen mukaan korvattavasta tietojenkäsittely- tai tietoliikennelaitteen tai tietovälineen esinevahingosta.

Esimerkki

Sähköverkon jännitteen äkillinen muutos tuhosi tietokoneen kiintolevyllä olleen tiedoston. Vakuutuksesta korvataan tiedostolle aiheutunut vahinko vain, jos tiedosto on erikseen vakuutettu ja myös tietokone rikkoutui jännitteen muutoksen vuoksi.

Vakuutuksesta ei korvata laitteiston, käyttöjärjestelmän tai ohjelmiston toimimattomuudesta tai virheellisestä toiminnasta tiedolle, tiedostolle eikä ohjelmistolle aiheutunutta vahinkoa. Vakuutuksesta ei myöskään korvata vahinkoa, joka on aiheutunut virheellisestä tietovälineen nimiöinnistä tai syötöstä, tietojen häviämisestä tai magneettikenttien aiheuttamasta tietojen, tiedostojen tai ohjelmistojen tuhoutumisesta.

Esimerkki

Tietokoneen kiintolevyllä katosivat yhden päivän työt tietokoneen käyttöjärjestelmän virheellisen toiminnan takia. Vakuutuksesta ei korvata tietojen häviämisestä aiheutunutta vahinkoa.

17.2.12 Ulkona oleva omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut ulkona tai avoimessa rakennuksessa, kuten katoksessa tai aitauksessa olevalle omaisuudelle. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin vahinko, jos on kyse omaisuudesta, joka on suunniteltu käytettäväksi ulkona.

Vakuutuksesta ei myöskään korvata vahinkoa, joka on aiheutunut siitä, että rakennuksen ovet,

ikkunat tai aukot on jätetty avoimeksi ja sääolosuhteet ovat vaikuttaneet vahingon syntymiseen tai sen laajuuteen.

17.2.13 Normaalit sääolosuhteet

Vakuutuksesta ei korvata normaalien sääolojen, kuten vesi- ja lumisateen, sulamisveden, kosteuden, kylmyyden ja lämmön aiheuttamaa vahinkoa, ellei vahinko ole välitön ja väistämätön seuraus korvattavasta rikkoutumisvahingosta.

17.2.14 Hyönteiset ja tuhoeläimet

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka ovat aiheuttaneet hyönteiset tai tuhoeläimet.

17.2.15 Muu vakuutus

Vakuutuksesta ei korvata LähiTapiolan palo-, luonnonilmiö-, vuoto-, murto- ja ilkivalta-, ryöstö-, pakaste- ja kylmätuote- eikä epidemiavakuutuksesta korvattavia vahinkoja.

17.3 Korotettu omavastuu

17.3.1 Nostotöiden korotettu omavastuu

Jos vahinko on aiheutunut siitä, että nostokone tai nostovälinettä on käytetty käyttöohjeen tai turvallisuusmääräysten vastaisesti tai asennettavaa kohdetta on nostettu valmistajan ohjeiden vastaisesti, omavastuu on 25 % vahingon määrästä, kuitenkin vähintään 2 000 euroa tai vakuutuskirjaan merkitty tätä suurempi määrä. Omavastuu on kuitenkin enintään 20 000 euroa tai vakuutuskirjaan merkitty tätä suurempi määrä. Korvauksen edellytyksenä on, että kyseessä on vakuutusehtojen mukaan muutoin korvattava vahinko.

18 Pakaste- ja kylmätuotevakuutus

Vakuutuksen kohteena ovat pakasteet ja kylmätuotteet kylmäkalusteissa sekä pakasteet pakastehuoneissa sen mukaan kuin vakuutuskirjaan on merkitty.

18.1 Korvattavat vahingot

Vakuutuksesta korvataan pakasteille ja kylmätuotteille niiden säilytystilojen äkillisestä ja ennalta arvaamattomasta lämpötilan muutoksesta aiheutunut vahinko, kun lämpötilan muutos on ollut suoranainen ja väistämätön seuraus

- pakaste- tai kylmälaitteen rikkoutumisesta tai
- jäähdytysaineen vuodosta tai
- ennalta ilmoittamattomasta sähkökatkosta.

Muista syistä, kuten esimerkiksi kylmälaitteen virheellisestä asennuksesta, puutteellisesta tai virheellisestä hoidosta, virheellisestä säädöstä, puutteellisesta pakastus- tai kylmätehosta, tuotteiden virheellisestä käsittelystä tai vastaavasta syystä aiheutunutta vahinkoa ei korvata.

Korvauksen edellytyksenä on, että

- pakasteet ovat voimassaolevan pakasteasetuksen mukaisia
- pakattujen tuotteiden "parasta ennen", "viimeinen käyttöpäivä" ja "viimeinen myyntipäivä" – merkinnät ovat myöhäisempiä kuin vahingon toteutuspäivä. LähiTapiolalle on varattava mahdollisuus tarkastaa vaurioituneiden tuotteiden vakuutuskelpoisuus.

Pakasteasetuksen mukaisia tuotteita ovat tehdaspakastetut elintarvikkeet sekä leipomoissa ja suurtalouksissa jäädytetyt elintarvikkeet. Vakuutettavia pakasteita ovat myös jäätelö ja mehujää. Kylmätuotteella tarkoitetaan tuotetta, joka tulee terveydensuojeluasetuksen mukaan säilyttää kylmälaitteessa tai -huoneessa, jonka lämpötila on enintään +8 °C.

Esimerkki

Myymläarakennuksen yhdessä sähkökeskuksessa tapahtui viikonlopun aikana oikosulku, jonka seurauksena pakastekalusteiden sähkönsaanti oli poikki lähes vuorokauden, ennen kuin vahinko huomattiin. Sulaneet pakasteet korvataan pakaste- ja kylmätuotevakuutuksesta.

Esimerkki

Kylmätuotteet pilaantuivat, kun kylmälaitteen lämpötilan säätö oli asetettu virheellisesti siten, että lämpötila ei laskenut tuotteen säilymisen edellyttämälle tasolle. Vahinkoa ei korvata pakaste- ja kylmätuotevakuutuksesta.

Esimerkki

Elintarvikkeet oli jäädytetty kauppaliikkeessä, jonka pakastelaitteet on tarkoitettu tehdasvalmisteisten pakasteiden säilytykseen, mutta ne eivät sovellu pakasteasetuksen mukaiseen pakastamiseen. Tuotteet eivät olleet pakasteasetuksen mukaisia, joten niiden sulamista ei vakuutuksesta korvata.

18.2 Omavastuu

Pakasteille tapahtuneissa vahingoissa vakuutus-
senottajalla on jokaisessa vahingossa vakuutus-
kirjaan merkitty omavastuu vahingon määrästä.
Kylmätuotteiden vahingoissa omavastuu on
1 000 euroa tai vakuutuskirjaan merkitty tätä
suurempi määrä. Jos samassa vahingossa kor-
vausta haetaan sekä pakasteista että kylmätuot-
teista, otetaan huomioon suurempi omavastuu.

19 Epidemiavakuutus

Vakuutuksen kohteena ovat vaihto-omaisuus ja
käyttöomaisuus sen mukaan kuin vakuutus-
kirjaan on merkitty.

19.1 Korvattavat vahingot

Vakuutuksesta korvataan vakuutuskirjaan merkit-
tyihin vakuutusmääriin asti terveydensuojeluvir-
anomaisen määräyksestä hävitetyn vaihto-omai-
suuden arvo ja viranomaisen määräyksestä suo-
ritettujen omaisuuden puhdistus- ja kunnostus-
toimenpiteiden kustannukset.

Korvauksen edellytyksenä on, että

- vahinko todetaan vakuutuskauden aikana,
- kustannukset ovat suoranainen seuraus ter-
veydensuojeluviranomaisen antamasta, la-
kiin perustuvasta kirjallisesta määräyksestä,
jolla tarttuvien tautien (epidemia) leviämistä
rajoitetaan ja
- terveydensuojeluviranomaisen kirjallisella
määräyksellä rajoitetaan vakuutuksenottajan
toimintaa vakuutuskirjassa mainitussa kiinte-
ässä sijaintipaikassa.

Toiminnan rajoittamisella tarkoitetaan esimer-
kiksi toimitilojen osittaista tai täydellistä käyttö-
kieltoa, johon liittyy normaalista puhtaanapidosta
poikkeava, tehostettu tilojen ja laitteiden desinfi-
ointi ja/tai saastuneiksi todettujen tuotteiden hä-
vittäminen. Epidemiavakuutukseen ei sovelleta
kohdan 10.5.2 mukaista vahingon rajoittamis- ja
torjumiskustannusten korvaamista koskevaa
sääntöä.

Epidemiavakuutuksen perusteella maksetaan
korvausta vain siltä osin, kun sitä ei makseta val-
tion tai kunnan varoista.

***Valtion varoista korvausta on mahdollista saada
jonkin lain, kuten eläintautilain tai tartuntatau-
tilain perusteella.***

Esimerkki

*Ruokaravintolan asiakkaita sairastui ruokamyrkytykseen ja
ravintola suljettiin viranomaisen määräyksestä tutkimus-
ten ja puhdistustöiden ajaksi. Vahinkoa tutkittaessa todet-
tiin, että ruokamyrkytykset olivat aiheutuneet broileriruoka-
erästä, joka asianmukaisesta omavalvonnasta huoli-
matta oli salmonellan saastuttama. Epidemiavakuutuk-
sesta korvataan hävitettäviksi määrättyjen ruoka-aineiden
arvo ja tilojen desinfiointikustannukset.*

***Omaisuuksien puhdistus- ja kunnostuskuluihin
kuuluviksi katsotaan omaisuuden puhdistus-,
purku- ja kunnostuskulut sekä niihin liittyvät***

kuljetus- ja käsittelykustannukset. Toiminnan keskeytymisestä aiheutuva katteen menetys voidaan vakuuttaa epidemiakeskeytysvakuutuksella (kohta 25).

19.2 Korvausrajoitukset

19.2.1 LähiTapiolan vastuun alkaminen

LähiTapiolan vastuu alkaa, kun vakuutuksen alkamisesta on kulunut 30 vuorokautta ja mahdollisen aikaisemman epidemiavahingon päättymisestä on kulunut vähintään yksi vuosi. Vuoden määräaika lasketaan siitä, kun terveysviranomaiset ovat antaneet luvan toiminnan uudelleen käynnistämiseen.

19.2.2 Korvausten enimmäismäärä

Saman vakuutuskauden aikana tapahtuneista vahingoista korvataan yhteensä enintään vakuutusmäärä omavastuilla vähennettynä.

19.2.3 Määräysten vastainen tuote

Vakuutuksesta ei korvata menetystä, joka aiheutuu vakuutuksenottajan maahantuoman tuotteen palauttamisesta alkuperämaahansa, erikoiskäsittelystä, tuhoamisesta tai arvon alentumisesta sen seurauksena, että tuotteen todetaan olevan suomalaisten, tuotetta koskevien määräysten vastainen.

Esimerkki

Vakuutuksenottajan maahantuoman pakastebroilerierän salmonellapitoisuuden todettiin ylittävän Suomessa sallitut salmonellapitoisuudet. Tämän johdosta broilerierä palautettiin alkuperämaahansa. Toimenpiteistä aiheutuneita kustannuksia ei korvata epidemiavakuutuksesta.

19.2.4 Tuotteen pilaantuminen

Vakuutuksesta ei korvata taloudellista menetystä, joka aiheutuu siitä, että tuote joudutaan hävittämään tai erikoiskäsittelmään vanhentumisen, puutteellisen tai virheellisen säilytystavan tai käsittelyn, pakaste- tai kylmälaitevahingon tai vahinko/tuhoeläinten takia.

Pakaste- tai kylmälaitevahingon aiheuttama vaihto-omaisuuden menetys voidaan vakuuttaa pakaste- ja kylmätuotevakuutuksella (kohta 18).

Esimerkki

Terveystarkastaja totesi normaalilla tarkastuskäynnillään, että yrityksen tilat olivat epäsiistit ja tilojen puhdistaminen oli laiminlyöty. Myös kylmäsäilytettävien elintarvikkeiden säilytystilojen lämpötilat olivat liian korkeita, eikä yrityksellä ollut toimivaa omavalvontasuunnitelmaa. Kenenkään ei todettu sairastuneen yrityksen tuotteista. Terveystarkastaja määräsi ruuanvalmistustilat puhdistettavaksi ja osan kylmäsäilytystiloissa olevista elintarvikkeista hävitettäväksi,

koska niissä oli havaittavissa liian korkeasta säilytyslämpötilasta johtuvaa alkavaa pilaantumista ja elintarviketuhoilaisten jälkiä. Koska yrityksen toimintaa ei ollut tarpeen rajoittaa ehtojen tarkoittamalla tavalla tarttuvien tautien leviämisen rajoittamiseksi, puhdistustoista ja pilaantuneiden elintarvikkeiden hävittämisestä aiheutuneita kuluja ei korvata epidemiavakuutuksesta. Määrätyt toimenpiteet olivat sinänsä tarpeen yrityksen hygieniatason saattamiseksi normaalille tasolle, koska yritys oli laiminlyönyt omavalvontaohjelmaa koskevia määräyksiä.

20 Keskeytysvakuutukset

LähiTapiola sitoutuu näiden ehtojen ja sopimukseen sisältyvien muiden ehtojen mukaisesti korvaamaan vakuutetun liiketoiminnan keskeytymisestä aiheutuneen vahingon. Tässä kohdassa (kohta 20) määritettyä sovelletaan palokeskeytysvakuutukseen (kohta 21), riippuvuuskeskeytysvakuutukseen (kohta 22), keskeytyksen lisäturvavakuutukseen (kohta 23), rikkokeskeytysvakuutukseen (kohta 24) ja epidemiakeskeytysvakuutukseen (kohta 25).

Vakuutus sopimukseen voi sisältyä myös henkilökeskeytysvakuutuksia.

Keskeytysvakuutukset sisältyvät vakuutus sopimukseen sen mukaan kuin vakuutus kirjaan on merkitty.

20.1 Keskeytysvakuutusten sijaintipaikat

Keskeytysvakuutusten sijaintipaikat on merkitty vakuutus kirjaan. Korvauksen edellytyksenä on, että liiketoiminnan keskeytymisen aiheuttanut esinevahinko on tapahtunut vakuutus kirjaan merkityssä kiinteässä sijaintipaikassa.

20.2 Keskeytysvakuutusten kohteena keskeytysvakuutuskate

Vakuutuksen kohteena on vakuutuksenottajan harjoittaman vakuutus kirjaan merkityn liiketoiminnan keskeytysvakuutuskate. Keskeytysvakuutuskatteella tarkoitetaan sitä liiketoiminnan tuottoa, jonka suuruus saadaan vähentämällä vuoden pituisen ajanjakson liikevaihdon määrästä liikevaihtoa vastaavan ajanjakson materiaalit ja palvelut kulujen määrä.

Materiaalit ja palvelut kuluilla tarkoitetaan aine- ja tarvikkekäyttöä sekä ulkopuolisten palvelujen aiheuttamia kuluja (ks. voimassa olevan kirjanpitoasetuksen mukainen tuloslaskelma-kaava). Keskeytysvakuutuskate sisältää yrityksen oman henkilöstön kaikki palkkakulut niihin liittyvine henkilösivukuluineen.

20.3 Vakuuttamiseen ja vahingon korvaamiseen liittyviä käsitteitä

20.3.1 Keskeytysvakuutuskatteen vakuutusarvo

Keskeytysvakuutuskatteen vakuutusarvo on perusteena, kun arvioidaan keskeytysvahingon ja keskeytyskorvauksen määrää.

Keskeytysvakuutuskatteen vakuutusarvo on vakuutuskauden alusta laskettavan vuoden pituisen ajanjakson keskeytysvakuutuskate sellaisena kuin se olisi toteutunut ilman keskeytysvahinkoa.

Jos keskeytysvahinko ja vastuuaja jatkuvat yli vakuutuskauden, vakuutusarvo lasketaan vuoden pituiselle ajanjaksolle, joka päättyy keskeytysvahingon päättyessä kuitenkin viimeistään vastuuajan loppuessa.

20.3.2 Vakuutusmäärä

Keskeytysvakuutuskate on vakuutettu täydestä vakuutusarvosta, jos vakuutuksen perusteeksi kysytty ja vakuutuskirjaan merkitty liikevaihdon vuotuinen määrä on ilmoitettu sen suuruisena kuin se olisi toteutunut ilman keskeytysvahinkoa vakuutuskauden aikana.

20.3.3 Vastuuaja

Vakuutuskirjaan merkitty vastuuaja on se pisin yhtenäinen ajanjakso, jolta LähiTapiola korvaa keskeytysvahingon. Vastuuaja alkaa liiketoiminnan keskeytymisen aiheuttaneen esinevahingon sattumispäivästä.

Vastuuajan pituutta harkittaessa tulee ottaa huomioon vahingoittuneen omaisuuden korjaus- ja jälleenhankinta-ajan lisäksi myös se toipumisaika, jonka yritys tarvitsee saattaakseen liiketoimintansa tasolle, jolla yritys olisi ilman keskeytysvahinkoa.

20.3.4 Omavastuu

Omavastuu on vakuutuskirjaan merkitty osuus, joka vähennetään vahingon määrästä korvauksen määrää laskettaessa.

20.3.5 Alivakuutus

Keskeytysvakuutuskate on alivakuutettu, jos vakuutuksenottajan ilmoittama, vakuutuskirjaan merkitty vuoden pituisen kauden liikevaihto on todellista liikevaihtoa pienempi.

Vahingon määrää laskettaessa mahdollinen alivakuutus otetaan huomioon kohdan 20.4.3.1 mukaisesti.

20.3.6 Ylivakuutus

Keskeytysvakuutuskate on ylivakuutettu, jos vakuutuksenottajan ilmoittama, vakuutuskirjaan merkitty vuoden pituisen kauden liikevaihto on todellista liikevaihtoa suurempi.

Vahingon määrää laskettaessa mahdollinen ylivakuutus otetaan huomioon kohdan 20.4.3.2 mukaisesti.

20.4 Vahingon määrä

20.4.1 Keskeytysvakuutuskatteen menetyks

Keskeytysvakuutuskatteen menetyksen määrä lasketaan liiketoiminnan keskeytymisestä aiheutuneen liikevaihdon vähenemisen perusteella. Vahingon määrää laskettaessa otetaan huomioon vuoden mittaisen kauden liikevaihto, liikevaihdon väheneminen vastuuajana ja vakuutusarvo. Perusteena pidetään esinevahinkoa edeltäneiden 12 kuukauden aikana toteutunutta liiketoimintaa. Lisäksi otetaan huomioon vakuutuksenottajan muuttunut markkinatilanne, liiketoiminnan kehitys ja muut perustellut seikat, joilla on vaikutusta yrityksen liiketoiminnan tulokseen.

Keskeytysvakuutuskatteen menetyksen osalta vahingon määrään lasketaan niin suuri osa vakuutusarvosta kuin esinevahingon aiheuttama liikevaihdon väheneminen vastuuajana on siitä vakuutuskauden alusta laskettavasta vuoden mittaisen kauden liikevaihdosta, joka olisi toteutunut ilman esinevahingon sattumista.

Vakuutuksenottajan velvollisuutena on osoittaa syntynyt vahingon määrä. Vahingon määrä voidaan osoittaa esimerkiksi yrityksen kirjanpidon, sisäisen laskentatoimen raporttien tai liiketoimintasuunnitelmien avulla.

Esimerkki

Vakuutussopimukseen sisältyy keskeytysvakuutus seuraavasti:

- Vakuutuskausi 1.1. - 31.12.20X1*
- Vastuuaja 12 kuukautta*
- Vakuutusarvo on vuoden pituisen ajanjakson budjetoitu keskeytysvakuutuskate 240 000 euroa*

Yrityksen toimitiloissa syttyi 1.2.20X1 tulipalo, jonka seurauksena yritystoiminta keskeytyi kuuden kuukauden ajaksi. Toiminnan keskeytyminen aiheutti yritykselle 400 000 euron liikevaihdon menetyksen vastuuajana. Ilman vahinkoa yrityksen liikevaihto olisi ollut vakuutuskauden aikana (= vuoden mittainen kausi) 800 000 euroa.

Vahingon määrä on

400 000 euroa x 240 000 euro = 120 000 euroa
800 000 euroa

Jos keskeytysvahinko ja vastuuaja jatkuvat yli vakuutuskauden, lasketaan vuoden mittaisen kauden liikevaihto ajalta, joka päättyy keskeytysvahingon päättyessä, kuitenkin viimeistään vastuuajan loppuessa.

Esimerkki

Vakuutussopimukseen sisältyy keskeytysvakuutus seuraavasti:

- Vakuutuskausi 1.1. - 31.12.20X1
- Vastuuaja 12 kuukautta
- Vakuutusarvo on vuoden pituisen ajanjakson budjetoitu keskeytysvakuutuskate 360 000 euroa

Yrityksen toimitiloissa syttyi 1.9.20X1 tulipalo, jonka seurauksena yritystoiminta keskeytyi yhdeksän kuukauden ajaksi.

Toiminnan keskeytyminen aiheutti yritykselle 450 000 euron liikevaihdon menetyksen vastuuajana. Ilman vahinkoa yrityksen vuoden mittaisen kauden liikevaihto ajalta 1.6.20X1 - 31.5.20X2 (= vuoden mittainen kausi, joka päättyy keskeytysvahingon päättyessä) olisi ollut 900 000 euroa.

Vahingon määrä on

*450 000 euroa x 360 000 euroa = 180 000 euroa
900 000 euroa*

20.4.2 Keskeytysvahingon pienentämiseksi maksetut kulut

Keskeytysvakuutuskatteen menetyksen lisäksi vahingon määrään lasketaan vakuutuksenottajan maksamat liiketaloudellisesti perustellut ylimääräiset kulut toimenpiteistä, joihin on ryhdytty keskeytysvahingon välttämiseksi tai pienentämiseksi vastuuajana. Korvauksen edellytyksenä on, että ylimääräisen kulun aiheuttavan toimenpiteen johdosta esinevahingosta muutoin aiheutuva keskeytysvakuutuskatteen menetys on pienentynyt vähintään kulun määrällä vastuuajana.

Keskeytysvakuutuskatteen menetyksen ja keskeytysvahingon pienentämiseksi maksettujen ylimääräisten kulujen osalta vahingon määrään lasketaan yhteensä enintään keskeytysvakuutuskatteen vakuutusarvo.

Jos ylimääräisen kulun aiheuttavasta toimenpiteestä on hyötyä myös vastuuajan päättymisen jälkeen, korvataan ainoastaan se määrä, joka suhteellisesti kohdistuu vahingon pienentämiseen vastuuajana.

Keskeytysvahingon pienentämiseksi maksetuilla ylimääräisillä kuluilla tarkoitetaan tilapäisäsenrusten, hankintojen nopeuttamisen, tilapäistilojen hankkimisen tai muiden vastaavien toimenpiteiden aiheuttamia ylimääräisiä kuluja.

Omaisuuksien korjaamiseen liittyvien ylitöiden osalta vahingon määrään lasketaan vain ylityölisät ja niihin liittyvät henkilösivukulut.

Ylimääräisinä kuluina ei kuitenkaan korvata tarttuvien tautien leviämistä rajoittavien toimenpiteiden kustannuksia.

Tarttuvien tautien leviämistä rajoittavien toimenpiteiden kustannuksia korvataan epidemiovakuutuksesta (kohta 19).

Osittaisessa keskeytysvahingossa pidetään ylimääräisinä kuluina myös keskeytysvakuutuskatteeseen sisällytettävien kulujen suhteellista lisääntymistä toimitettua yksikköä kohti. Tällaisia kuluja ovat esimerkiksi ainekulut.

20.4.3 Vahingon määrä erityistapauksissa

20.4.3.1 Alivakuutus

Alivakuutustilanteessa katemenetyksestä ja keskeytysvahingon pienentämiseksi maksetuista ylimääräisistä kuluista vahingon määrään lasketaan niin suuri osa kuin vakuutuksenottajan ilmoittaman liikevaihdon ja todellisen liikevaihdon välinen suhde osoittaa.

Kun vakuutusmäärän perusteena on euromääräinen keskeytysvakuutuskate, alivakuutustilanteessa katemenetyksen vahingon määrä lasketaan vakuutusmäärän perusteella. Keskeytysvahingon pienentämiseksi maksetuista ylimääräisistä kuluista vahingon määrään lasketaan niin suuri osa kuin vakuutusmäärän ja vakuutusarvon välinen suhde osoittaa.

20.4.3.2 Ylivakuutus

Ylivakuutustilanteessa vahingon määrä lasketaan vakuutusarvon perusteella.

20.4.3.3 Liiketoiminnan laajentuminen

Vahingon määrää laskettaessa ei oteta huomioon sitä vahingon lisäystä, joka johtuu siitä, että osa vastuuajasta on käytetty liiketoiminnan kehittämiseen, laajentamiseen tai muuhun muutokseen riippumatta siitä, kuka muutoksen on edellyttänyt tehtäväksi.

20.4.3.4 Korjauksen tai jälleenhankinnan viivästyminen

Jos vahingoittuneen omaisuuden korjaaminen tai jälleenhankinta viivästyy vakuutuksenottajasta riippuvan syyn takia, vahingon määrää laskettaessa otetaan huomioon vain se aika, joka olisi ku-

lunut omaisuusvahingon korjaamiseen tai jälleenhankkimiseen tehokasta toimintatapaa käyttäen, kuitenkin enintään vastuuajaksi.

Esimerkki

Yrityksen omistama tuotantorakennus tuhoutui tulipalossa. Rakennuksen palovakuutuksen alivakuutuksesta aiheutuneen rahoitusongelman vuoksi rakennuksen uudelleen rakentaminen viivästyi ja samalla liiketoiminnan keskeytysaika pidentyi. Korvauksen määrää laskettaessa otetaan huomioon vain se aika, joka olisi kulunut rakennuksen uudelleen rakentamiseen, jos rakentaminen olisi aloitettu välittömästi vahingon jälkeen.

20.4.3.5 Liiketoiminnan lakkaaminen

Jos liiketoimintaa ei jatketa esinevahingon jälkeen, pidetään vahinkona menetettyä nettovoittoa ja maksettuja keskeytysvakuutuskatteeseen sisältyviä kuluja ajalta, joka olisi kulunut liiketoiminnan uudelleen käynnistämiseen, kuitenkin enintään vastuuajalta.

20.5 Korvauksen määrä

Korvauksen määrä on kohdassa 20.4 määritetty vahingon määrä vähennettynä

- määrällä, joka vastuuajana on säästynyt sen vuoksi, että keskeytysvakuutuskatteeseen sisältyvää kuluja ei omaisuudelle tapahtuneen esinevahingon seurauksena ole tarvinnut maksaa tai että se on pienentynyt tai että se on korvattu muusta vakuutuksesta
- määrällä, jolla vakuutuksenottajan tai jonkun muun tämän puolesta toimineen liiketoiminnan keskeytysvakuutuskate on vastuuajana lisääntynyt vahingosta johtuen
- esinevahingosta saatua korvaukseen mahdollisesti sisältyvällä keskeytysvakuutuskatteella
- omavastuulla.

Jos esinevakuutusehtojen mukaan laskettua korvausmäärää on alennettu muun syyn kuin alivakuutuksen, omaisuuden ikään perustuvien vähennysten tai omavastuun johdosta, LähiTapiolalla on oikeus alentaa keskeytysvahingon korvausmäärää samassa suhteessa.

Jos esinevahingon korvausmäärää on alennettu esimerkiksi suojeluohjeen noudattamatta jättämisen johdosta, LähiTapiolalla on oikeus alentaa keskeytysvahingon määrää samassa suhteessa.

20.5.1 Terroriteosta aiheutuneet vahingot

Terroriteosta aiheutuneita vahinkoja korvataan enintään vakuutuskirjassa mainittu määrä vakuutustapahtumaa ja vakuutuskautta kohden. Sa-

masta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vakuutustapahtumaksi.

Terroriteolla tarkoitetaan joko yhden henkilön tai henkilöryhmän suorittamaa tekoa, joka sisältää voiman tai väkivallan käyttöä tai sen uhkaa, kun teon tarkoituksena on joko luonteeltaan tai yhteydeltään edistää poliittista, uskonnollista tai ideologista päämäärää ja/tai pelotella tai vaikuttaa hallitukseen, kansaan tai kansan osaan.

20.6 Korvausrajoitukset

20.6.1 Kirjanpidon laiminlyönti

LähiTapiola on vapaa vastuusta sitä kohtaan, joka ei ole pitänyt vakuutetusta liiketoiminnasta kirjanpitolaan edellyttämää kirjanpitoa.

20.6.2 Toimituksen viivästyminen tai kaupan purkautuminen

Vakuutuksesta ei korvata toimituksen viivästyisestä aiheutuvaa vahingonkorvausta tai muuta vastaavaa seuraamusta, jonka vakuutettu tai joku muu on velvollinen maksamaan sopimuksen tai lain perusteella. Tällaisia kuluja ovat esimerkiksi sopimussakko, kaupan purusta aiheutuneet kulut, hinnan alennus ja korkokulut.

20.7 Muita korvaussääntöjä

20.7.1 Toimenpiteet vahingon tapahduttua

Vahingon tapahduttua vakuutuksenottajan on viipymättä ilmoitettava siitä LähiTapiolalle ja ryhdyttävä, väliaikaisiinkin, toimenpiteisiin yrityksen toiminnan uudelleen käyntiin saamiseksi ja käynnissä pitämiseksi samassa laajuudessa kuin ennen vahinkoa. Tällaisista toimenpiteistä aiheutuneet kulut korvataan keskeytysvahingon pienentämiskulujen korvauseriaatteiden mukaisesti.

Ennen ryhtymistään edellä mainittuihin toimenpiteisiin on vakuutuksenottajan mahdollisuksiensa mukaan neuvoteltava niistä LähiTapiolan kanssa.

Vakuutuksenottajan tulee noudattaa LähiTapiolan antamia ohjeita vahingon estämiseksi tai rajoittamiseksi. Vakuutuksenottajan on mahdollisuksiensa mukaan rajoitettava vahinkoajan palkkamenot sijoittamalla työvoimaa muihin tehtäviin myös vakuutetun liiketoiminnan ulkopuolelle.

Vakuutuksenottajan on mahdollisuksiensa mukaan sijoitettava omaa työvoimaa myös vahin-

goittuneen omaisuuden korjaus- ja raivaustöihin, ottaen huomioon kyseessä olevien työntekijöiden soveltuvuus kyseiseen tehtävään.

20.7.2 Vahingon selvittäminen

Vakuutuksenottajan tai tämän edustajan tulee avustaa LähiTapiolaa vahinkoselvityksessä ja esittää kaikki asiakirjat ja tiedostot, joista vahingon määrää koskevia tietoja on saatavissa. Vakuutuksesta ei korvata tällaisista selvityksistä eikä niiden hankkimisesta aiheutuvia kustannuksia.

Tällaisia omalla kustannuksella tehtäviä selvityksiä ovat esimerkiksi vahinkoilmoitus, tulolaskelmat ja tilinpäätökset sekä vakuutuksenottajan LähiTapiolaa kuulematta pyytämät asiantuntijaselvitykset vahingon syyn, määrän tai korvattavuuden selvittämiseksi.

Jos vahinkohetkellä voimassaoleva keskeytysvakuutus on LähiTapiolassa ja esinevakuutus toisessa yhtiössä, on vakuutuksenottajan lisäksi varattava LähiTapiolan edustajalle mahdollisuus osallistua esinevahingon selvitystilaisuuksiin.

20.8 Vakuutusmäärä vahingon jälkeen

Kun vakuutusmäärän perusteena on täysarvo, vakuutusmaksu oikeuttaa enintään keskeytysvakuutuskatteen vakuutusarvon suuruiseen korvaukseen vakuutuskauden aikana.

Kun vakuutusmäärän perusteena on euromääräinen keskeytysvakuutuskate, vakuutusmaksu oikeuttaa enintään vakuutusmäärän suuruiseen korvaukseen vakuutuskauden aikana. LähiTapiolalla on oikeus korvauksen määrän perusteella laskettavaan vakuutusmaksuun toiminnan uudeleen käynnistämisen ja vakuutuskauden päättämisen väliseltä ajalta.

Vakuutus jatkuu kuitenkin ennallaan vakuutuskauden loppuun saakka, jos LähiTapiola ei ilmoita mahdollisesta lisämaksusta tai muutoksista korvauspäätöksen yhteydessä.

21 Palokeskeytysvakuutus

Palokeskeytysvakuutus sisältyy sopimukseen sen mukaan kuin vakuutuskirjaan on merkitty.

21.1 Korvattavat vahingot

Vakuutuksesta korvataan liiketoiminnan keskeytymisestä aiheutunut vahinko, kun liiketoiminnan keskeytyminen on suoranainen seuraus

- tähän sopimukseen sisältyvästä palovakuutuksesta (kohta 11) tai luonnonilmiövakuutuksesta (kohta 12) korvattavasta, vakuutuksen kohteena olevaan omaisuuteen kohdistuneesta esinevahingosta tai
- vakuutettuun liiketoimintaan käytettävään toimitilaan kohdistuneesta esinevahingosta, kun esinevahinko oikeuttaisi korvaukseen palovakuutuksen (kohta 11) tai luonnonilmiövakuutuksen (kohta 12) perusteella, jos toimitila olisi vakuutuksen kohteena. Korvauksen edellytyksenä on, että esinevahinko on tapahtunut vakuutuskirjaan merkityssä palokeskeytysvakuutuksen sijaintipaikassa.

Esimerkki

Vakuutuksenottaja toimi vuokratiloissa kiinteistöosaakeyhtiön omistamassa rakennuksessa ja on vakuuttanut vaihto-omaisuutensa ja irtaimen käyttöomaisuutensa palovakuutuksella ja liiketoimintansa palokeskeytysvakuutuksella. Rakennuksessa syttyi tulipalo, jonka seurauksena vahingoittui vakuutuksenottajan irtain omaisuus ja kiinteistöosaakeyhtiön omistama rakennus ja vakuutuksenottajan liiketoiminta keskeytyi. Vakuutuksesta korvataan liiketoiminnan keskeytymisestä aiheutunut vahinko.

22 Riippuvuuskeskeytysvakuutus

Riippuvuuskeskeytysvakuutus sisältyy sopimukseen sen mukaan kuin vakuutuskirjaan on merkitty.

22.1 Korvattavat vahingot

Vakuutuksesta korvataan liiketoiminnan keskeytymisestä aiheutunut vahinko, kun liiketoiminnan keskeytyminen on suoranainen seuraus vakuutuksenottajaan suorassa liikesuhteessa olevan tarvarantoimittajan, alihankkijan tai asiakkaan toimipaikassa tapahtuneesta esinevahingosta.

Korvauksen edellytyksenä on, että

- omaisuutta kohdannut esinevahinko oikeuttaisi korvaukseen palovakuutuksen (kohta 11) perusteella, jos omaisuus olisi vakuutuksen kohteena ja
- esinevahinko on tapahtunut vakuutuskirjaan merkityssä riippuvuuskeskeytysvakuutuksen sijaintipaikassa.

Esimerkki

Vakuutuksenottajan alihankkijan toimitiloissa syttyi tulipalo. Tulipalon seurauksena alihankkijana toimiva yritys ei pystynyt toimittamaan vakuutuksenottajan tuotannolle tärkeitä komponentteja kahteen kuukauteen. Komponenttien puuttumisesta aiheutunut keskeytysvakuutuskatteen menetys kuuluu vakuutuksenottajan riippuvuuskeskeytysvakuutuksen korvauspiiriin.

23 Keskeytyksen lisäturvavakuutus

Keskeytyksen lisäturvavakuutus sisältyy sopimukseen sen mukaan kuin vakuutuskirjaan on merkitty.

23.1 Korvattavat vahingot

Vakuutuksesta korvataan liiketoiminnan keskeytymisestä aiheutunut vahinko, kun liiketoiminnan keskeytyminen on suoranainen seuraus

- tähän sopimukseen sisältyvästä vuotovakuutuksesta (kohta 13), murto- ja ilkivaltavakuutuksesta (kohta 14) tai ryöstövakuutuksesta (kohta 15) korvattavasta, vakuutuksen kohteena olevaan omaisuuteen kohdistuneesta esinevahingosta tai
- vakuutettuun liiketoimintaan käytettävään toimitilaan kohdistuneesta esinevahingosta, kun esinevahinko oikeuttaisi korvaukseen vuotovakuutuksen (kohta 13) tai murto- ja ilkivaltavakuutuksen (kohta 14) perusteella, jos toimitila olisi vakuutuksen kohteena.

Korvauksen edellytyksenä on, että esinevahinko on tapahtunut vakuutuskirjaan merkityssä keskeytyksen lisäturvavakuutuksen sijaintipaikassa.

Esimerkki

Vakuutuksenottaja toimi vuokratiloissa kiinteistöosaakeyhtiön omistamassa rakennuksessa. Toimitilan lattiarakenteet jouduttiin purkamaan, kuivaamaan ja rakentamaan uudelleen rakennuksessa tapahtuneen käyttövesijohdon vuodon seurauksena. Vakuutuksesta korvataan liiketoiminnan keskeytymisestä aiheutunut vahinko.

24 Rikkokeskeytysvakuutus

Rikkokeskeytysvakuutus sisältyy sopimukseen sen mukaan kuin vakuutuskirjaan on merkitty.

24.1 Korvattavat vahingot

Vakuutuksesta korvataan liiketoiminnan keskeytymisestä aiheutunut vahinko, kun liiketoiminnan keskeytyminen on suoranainen seuraus

- tähän sopimukseen sisältyvästä rikkovakuutuksesta (kohta 16) tai suppeasta rikkovakuutuksesta (kohta 17) korvattavasta, vakuutuksen kohteena olevaan omaisuuteen kohdistuneesta esinevahingosta tai
- vakuutuskirjaan merkityssä kiinteässä sijaintipaikassa olevaan, vakuutettuun liiketoimintaan käytettävään toimitilaan kohdistuneesta esinevahingosta, kun esinevahinko oikeuttaisi korvaukseen rikkovakuutuksen (kohta 16) perusteella, jos toimitila olisi vakuutuksen kohteena.

24.2 Korvausrajoitukset

Koneen, laitteen tai työvälineen (kohta 10.2.5) rikkoutumisen perusteella korvataan keskeytysvahinko vain, jos

- koneen, laitteen tai työvälineen arvonlisäveroton jälleenhankinta-arvo on enintään 50 000 euroa
- koneen, laitteen tai työvälineen ikä on vahinkohetkellä ollut enintään 12 vuotta ja
- kone, laite tai työväline on rikkoutunut asennus- ja koekäyttövaihetta seuranneen luovutuksen tai käyttöönoton jälkeen.

Esimerkki

Vakuutuksenottaja tilasi uuden tuotantokoneen. Tilauksen toimitusehtojen mukaisesti myyjän palveluksessa oleva asentaja suoritti koneen asennuksen ja koekäytön. Koekäytön jälkeen kone todettiin toimintakuntoiseksi ja siirrettiin tuotantokäyttöön. Viikon tuotantokäytön jälkeen kone rikkoutui äkillisen vian seurauksena. Koneen rikkoutumisesta aiheutunut keskeytysvahinko kuuluu rikkokeskeytysvakuutuksen piiriin, koska kone oli koekäytetty ja todettu toimintakuntoiseksi ennen rikkoutumista.

Esimerkki

Vakuutuksenottaja hankki tuotantotoiminnan käynnistämistä varten uuden tuotantokoneen. Koneen asennus ja koekäyttö jäivät tilauksen toimitusehtojen mukaisesti koneen ostajan vastuulle. Koneen asennusta seuranneessa koekäytössä kone rikkoutui äkillisesti. Koneen rikkoutumisesta aiheutunut keskeytysvahinko ei kuulu rikkokeskeytysvakuutuksen korvauspiiriin, koska koneen rikkoutuminen tapahtui koneen koekäyttövaiheessa. Tällaiset keskeytysvahingot voidaan vakuuttaa myöhästymiskeskeytysvakuutuksella.

Yli 50 000 euron arvoisen koneen tai laitteen rikkoutumisesta aiheutuva liiketoiminnan keskeytys voidaan vakuuttaa erillisellä vakuutuksella.

25 Epidemiakeskeytysvakuutus

Epidemiakeskeytysvakuutus sisältyy sopimukseen sen mukaan kuin vakuutuskirjaan on merkitty.

25.1 Korvattavat vahingot

Vakuutuksesta korvataan liiketoiminnan keskeytymisestä aiheutunut vahinko, kun liiketoiminnan keskeytyminen on suoranainen seuraus viranomaisen määräyksestä, jolla rajoitetaan tartuntatauti eläintautien (epidemia) leviämistä.

Korvauksen edellytyksenä on, että

- tartunta- tai eläintaudin esiintyminen todetaan vakuutuskirjaan merkityssä epidemiakeskeytysvakuutuksen sijaintipaikassa vakuutuskauden aikana ja

- tartunta- tai eläintaudin leviämisen estämiseksi viranomaisen antaa lakiin perustuvan määräyksen, jolla tautien (epidemian) leviämistä rajoitetaan ja
- terveydensuojeluviranomaisen kirjallisella määräyksellä rajoitetaan vakuutuksenottajan liiketoimintaa vakuutuskirjaan merkityssä kiinteässä sijaintipaikassa.

Epidemiakeskeytysvahingon katsotaan alkavan terveydensuojeluviranomaisen liiketoimintaa rajoittavan määräyksen alkamispäivämäärästä. Vahinkoajaksi katsotaan määräyksen voimassaoloajan lisäksi toiminnan käynnistämisen edellyttämä aika enintään 28 vuorokaudelta.

Toiminnan rajoittamisella tarkoitetaan toimitilojen tai toiminnassa käytettävän omaisuuden osittaista tai täydellistä käyttökieltoa, johon liittyy normaalista puhtaanapidosta poikkeava ja tehostettu tilojen ja laitteiden desinfiointi ja/tai saastuneiksi todettujen tuotteiden hävittäminen.

Korvausta maksetaan vain siltä osin, kun korvausta ei makseta valtion tai kunnan varoista.

Valtion varoista korvausta on mahdollista saada esimerkiksi jonkin lain, kuten eläintautilain tai tartuntatautilain perusteella.

Esimerkki

Ruokaravintolan asiakkaita sairastui ruokamyrkytykseen ja ravintola suljettiin terveydensuojeluviranomaisten määräyksestä tutkimusten ja puhdistustöiden ajaksi. Vahinkoa tutkittaessa todettiin, että ruokamyrkytykset olivat aiheutuneet broileriruokaerästä, joka asianmukaisesta omavalvonnasta huolimatta oli salmonellan saastuttama. Ravintolan sulkemisesta aiheutunut keskeytysvahinko korvataan epidemiakeskeytysvakuutuksen perusteella. Hävitettäväksi määrätyn vaihto-omaisuuden arvo ja toimitilojen desinfiointikustannukset korvataan epidemiovakuutuksesta (kohta 19).

Esimerkki

Terveydensuojeluviranomainen määräsi kunnan yleisen vesijohtoverkoston veden kloorattavaksi vedessä todetun viruksen hävittämiseksi. Epidemiakeskeytysvakuutuksesta ei korvata toimenpiteestä aiheutunutta haittaa kunnan alueella sijaitsevan ravintolan liiketoiminnalle, koska veden klooraus on yleinen varotoimi, jolla ei rajoiteta nimenomaisesti tietyn sijaintipaikan liiketoimintaa.

25.2 Korvausrajoitukset

25.2.1 LähiTapiolan vastuun alkaminen

LähiTapiolan vastuu alkaa, kun vakuutuksen alkamisesta on kulunut 30 vuorokautta ja mahdollisen aiemman epidemiavahingon päättymisestä

on kulunut aikaa vähintään 1 vuosi. Vuoden määräaika lasketaan siitä, kun terveysviranomaiset ovat antaneet luvan toiminnan uudelleen käynnistämiseen.

25.2.2 Korvausten enimmäismäärät

Saman vakuutuskauden aikana tapahtuneista vahingoista korvataan yhteensä enintään vakuutetun toiminnan keskeytysvakuutuskatteen vakuutusarvo omavastuilla vähennettyinä.

25.2.3 Määräysten vastainen tuote

Vakuutuksesta ei korvata keskeytysvahinkoa, joka aiheutuu vakuutuksenottajan maahantuoman tuotteen palauttamisesta alkuperämaahansa, erikoiskäsittelystä, tuhoamisesta tai arvon alentumisesta sen seurauksena, että tuotteen todetaan olevan suomalaisten tuotetta koskevien määräysten vastainen.

Esimerkki

Maahan tuodun pakastebroilerierän salmonellapitoisuuden todettiin ylittävän Suomessa sallitut salmonellapitoisuudet. Tämän johdosta broilerierä palautettiin alkuperämaahansa. Toimenpiteestä aiheutunutta toiminnan keskeytysvahinkoa ei korvata epidemiakeskeytysvakuutuksesta.

25.2.4 Tuotteen pilaantuminen

Vakuutuksesta ei korvata keskeytysvahinkoa, joka aiheutuu siitä, että tuote joudutaan hävittämään tai erikoiskäsittämään vanhentumisen, väärän säilytystavan, pakaste- tai kylmälaitevahingon tai vahinko/tuhoeläinten takia.

Esimerkki

Terveystarkastaja totesi normaalilla tarkastuskäynnillä, että yrityksen tilat olivat epäsiistit ja tilojen puhdistaminen oli laiminlyöty. Myös kylmäsäilytettävien elintarvikkeiden säilytystilojen lämpötilat olivat liian korkeita, eikä yrityksellä ollut toimivaa omavalvontasuunnitelmaa. Kenenkään ei todettu sairastuneen yrityksen tuotteista. Terveystarkastaja määräsi ruuanvalmistustilat tehopuhdistettavaksi ja osan kylmäsäilytystiloissa olevista elintarvikkeista hävitettäväksi tiettyyn päivämäärään mennessä, koska niissä oli havaittavissa liian korkeasta säilytyslämpötilasta johtuvaa alkavaa pilaantumista ja elintarviketuholaisten jälkiä. Terveydensuojeluviranomaisen vaatimista toimenpiteistä aiheutunut mahdollinen liiketoiminnan häiriö ei kuulu epidemiakeskeytysvakuutuksen korvauspiiriin, koska yrityksen toimintaa ei ole ollut tarpeen rajoittaa ehtojen tarkoitamalla tavalla.

30 Yrityksen toiminnan vastuuvakuutus

Yrityksen toiminnan vastuuvakuutus sisältyy sopimukseen sen mukaan kuin vakuutuskirjaan on merkitty.

LähiTapiola sitoutuu näiden ehtojen ja sopimukseen sisältyvien muiden ehtojen mukaisesti

- selvittämään vakuutuksenottajan korvausvastuun
- korvaamaan sellaiset toiselle aiheutetut henkilö- ja esinevahingot, joista vakuutuksenottaja on korvausvastuussa
- hoitamaan mahdollisen korvauskysymystä koskevan oikeudenkäynnin.

Vakuutus koskee vakuutuskirjaan merkittyä toimintaa.

Yritys voi olla vastuussa vahingoista, joita sen toiminnasta aiheutuu ulkopuolisille. Osa tästä riskistä voidaan siirtää LähiTapiolalle vastuuvakuutuksella. Tällöin LähiTapiola selvittää vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvat korvausvaatimukset. Tarvittaessa LähiTapiola käyttää eri alojen asiantuntijapalveluita ja hoitaa mahdollisen oikeudenkäynnin. Jos korvausvastuu syntyy, LähiTapiola suorittaa korvauksen vahingonkarsineelle.

30.1 Vakuutuksen voimassaoloalue

Vakuutus on voimassa Euroopassa tai vakuutuskirjaan merkityllä muulla voimassaoloalueella ja koskee vain voimassaoloalueella käsiteltäviä korvausvaatimuksia.

30.2 Korvattavat vahingot

Vakuutuksesta korvataan toiselle aiheutettu henkilö- ja esinevahinko, kun

- vahinko todetaan vakuutuskauden aikana ja
- vakuutuksenottaja on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa vahingosta.

Vakuutuksesta korvataan myös luonnolliselle henkilölle aiheutettu puhdas varallisuusvahinko henkilötietolain, EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen tai sen nojalla annetun lainsäädännön perusteella. Korvauksen enimmäismäärä on 50 000 euroa vakuutuskaudella yhteensä.

Vastuuvakuutuksesta ei korvata sakkoa, rangaistusluonteista maksua tai korvausta (kuten EU:n tietosuoja-asetuksen mukaiset hallinnolliset sanktiot), menettämisseuraamusta tai muuta rangaistukseksi määrättyä seuraamusta riippumatta siitä, keneen seuraamus kohdistuu.

Vakuutuksenottajan korvausvastuu perustuu aina voimassa olevaan oikeuteen, lakeihin ja oikeuskäytäntöön. Useimmiten vastuun syntymisen edellyttää vakuutuksenottajan tai tämän

työntekijän virhettä, huolimattomuutta tai laiminlyöntiä.

Esimerkki

Vakuutuksenottaja oli vahannut myymälähuoneiston lattian ennen myymälänsä avaamista. Vahaamisen jälkeen myymälässä asioinut asiakas liukastui ja kaatui. Kaatumisen seurauksena asiakkaan käsi murtui. Vahinkoa selvitetäessä todettiin, että vakuutuksenottajan käyttämää vahaa ei olisi saanut käyttää kyseiselle lattiamateriaalille. Koska vakuutuksenottaja aiheutti huolimattomuudellaan asiakkaan liukastumisen, on vakuutuksenottaja korvausvastuussa aiheutuneesta vahingosta. Vakuutuksesta korvataan henkilövahingosta asiakkaalle aiheutuneet kulut.

30.3 Korvausrajoitukset

30.3.1 Itselle tai työntekijälle aiheutettu vahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut

- vakuutuksenottajalle itselleen
- vakuutuksenottajan työntekijälle tai häneen rinnastettavalle siltä osin kuin hän on oikeutettu saamaan korvausta lakisääteisestä tapaturma- tai liikennevakuutuksesta.

30.3.2 Käytössä oleva omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa omaisuudelle, joka vahinkoa aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin tapahtuessa on tai oli

- vakuutuksenottajalla hallussa, lainassa tai muutoin vakuutuksenottajan hyödykseen käytettävänä.

Esimerkki

Yritys oli lainannut kannettavan tietokoneen. Yrityksen työntekijä pudotti tietokoneen sitä siirtäessään. Vakuutuksesta ei korvata rikkoutunutta tietokonetta, koska se oli vakuutuksenottajalla lainassa olevaa omaisuutta.

30.3.3 Käsiteltävänä tai huolehdittavana oleva omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa omaisuudelle, joka vahinkoa aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin aikana on tai oli vakuutuksenottajan tai jonkun muun tämän lukuun

- valmistettavana, asennettavana, korjattavana taikka muulla tavoin käsiteltävänä
- säilytettävänä
- suojaus- tai vahingontorjuntavelvoitteen alaisena, kun otetaan huomioon vakuutuksenottajan toiminnan tai vahinkoa aiheuttaneen työsuorituksen luonne ja sen välitön vaikutuspiiri tai
- muulla tavoin vakuutuksenottajan huolehdittavana.

Esimerkki

Rakennusliike uusi kerrostalon bitumikatetta. Työntekijän laiminlyönnin seurauksena syttyi tulipalo. Tuli tuhosi uusittavana olleita kattorakenteita. Lisäksi sammutusvesi vaurioitti alapuolella olleita huoneistoja sekä niissä ollutta irtaimistoa. Vakuutuksesta ei korvata työn kohteena olleille kattorakenteille aiheutunutta vahinkoa. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin huoneistojen rakenteille sekä huoneistoissa olleelle irtaimistolle aiheutunut vahinko.

30.3.4 Varallisuusvahinko

Vakuutuksesta ei korvata sellaista taloudellista vahinkoa, joka ei ole yhteydessä henkilö- tai esinevahinkoon. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin henkilötietolain, EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen tai sen nojalla annetun lainsäädännön mukainen taloudellinen vahinko (katso kohta Korvattavat vakuutustapahtumat).

30.3.5 Neuvonta- tai konsulttitoiminta

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut neuvonta- tai konsulttitoiminnassa annetusta virheellisestä tai puutteellisesta

- neuvosta tai ohjeesta
- tutkimus- tai mittaustuloksesta
- laskelmasta
- piirustuksesta tai
- työselostuksesta.

30.3.6 Sopimusvastuu

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa siltä osin kuin korvausvastuu perustuu vakuutuksenottajan tai vakuutetun tekemään sopimukseen, takuuseen tai muuhun sitoumukseen, ellei korvausvastuuta olisi ilman kyseistä sitoumusta.

30.3.7 Myyty tai luovutettu tuote tai tavara

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut

- myydylle tuotteelle tai tavaralle, jota ei ole vielä luovutettu
- luovutetulle tuotteelle tai tavaralle, kun vahingon syynä on tuotteen oma ominaisuus, virheellisyys, puutteellisuus tai siitä annetun tiedon tai ohjeen virheellisyys tai puutteellisuus.

30.3.8 Kiinteistön hallinta

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut kiinteistön omistamisesta, hallinnasta tai kunnossapidosta. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin vahinko, kun kyseessä on kiinteistö,

- josta yli puolet on vakuutuksenottajan käytössä ja
- vakuutuksenottaja käyttää sitä vakuutuskirjaan merkittyyn toimintaan.

30.3.9 Liikennevahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu liikennevakuutuslain tai vastaavan ulkomaisen lain mukaisesta moottoriajoneuvon tai moottorikäyttöisen laitteen liikenteeseen käyttämisestä. Jos vastaava ulkomainen lainsäädäntö puuttuu, vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu moottoriajoneuvon tai moottorikäyttöisen laitteen liikenteeseen käyttämisestä, kun vakuutettu on korvausvelvollinen edellä mainitun laitteen omistajana, haltijana tai kuljettajana.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin Suomessa kuormauksen, kuorman purkamisen tai muun työsuorituksen kestäessä tähän toimintaan osalliseen toiseen moottoriajoneuvoon kohdistunut vahinko niiltä osin kuin ei ole kysymys sellaisesta ajoneuvon osasta, joka on ollut työsuorittajan huolehdittavana (ks. kohta 30.3.3).

30.3.10 Virheellinen työtulos

Vakuutuksesta ei korvata kustannuksia, jotka ovat aiheutuneet virheellisen tai puutteellisen työtuloksen korjaamisesta tai alkuperäisen toimeksiannon mukaisen työn uudelleen suorittamisesta siinäkin tapauksessa, että työn suorittaa joku muu kuin vakuutuksenottaja.

Esimerkki

Putkiliike asensi uuden suihkukaapin ja vesikalusteet. Huolimattomasti tiivistetystä liitoksesta pääsi vettä seinärakenteeseen ja viereisen takkahuoneen parketin alle. Seinärakenteeseen kastui ja parketti vaurioitui. Putkiliikkeen vastuuvakuutuksesta korvataan seinärakenteen kuivatus ja parketin korjaus. Vakuutuksesta ei korvata suihkukaapin ja vesikalusteiden purkamista eikä uudelleen asentamista.

30.3.11 Kunnian tai yksityiselämän loukkaus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu kunnian tai yksityiselämän loukkaamisesta.

30.3.12 Vesi- ja ilma-alus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut

- rekisteröitävän veneen tai aluksen käytöstä, kun tehtävä on suoritettu toiselle vastiketta vastaan
- ilma-aluksen käyttämisestä ilmailuun.

30.3.13 Potilas- ja lääkevahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa siltä osin, kun on kysymyksessä potilasvahinkolain tai lääkevahinkovakuutuksen tarkoittama henkilövahinko.

30.3.14 Ympäristövahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut

- veden, ilman tai maaperän pilaantumisesta

- melusta, tärinästä, säteilystä, vedosta, lämmöstä, hajusta, savusta, noesta, pölystä, höyrystä, kaasusta
- muusta vastaavasta häiriöstä.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin äkillinen vahinko, jonka syynä on ollut satunnainen ja yksittäinen virhe tai laiminlyönti tai rakennukseen, laitteeseen tai laitteeseen vakuutuksenottajan korvausvastuun perustavasta syystä äkillisesti tai odottamatta syntynyt vika tai puute. Lisäksi edellytetään, että myös vahingon syntyminen edellä mainitut edellytykset täyttävän syyn seurauksena on tapahtunut äkillisesti, odottamatta ja nopeasti eikä perustu hitaaseen, vähitellen tapahtuvaan vaikutukseen tai jatkettuun tekoon tai laiminlyöntiin tai muutoin toistuviin tapahtumiin.

Korvauksen maksamisen edellytyksenä on lisäksi, että vakuutuksenottaja on tiennyt pilaantumisesta, päästöstä tai muusta häiriöstä viimeistään seitsemän vuorokauden kuluttua sen alkamisesta ja tehnyt kirjallisen korvausvaatimuksen LähiTapiolalle kolmenkymmenen vuorokauden kuluessa pilaantumisen, päästön tai muun häiriön alkamisesta.

30.3.15 Viranomaiskustannukset

Vakuutuksesta ei korvata ympäristövahinkojen korvaamisesta annetun lain 6 pykälän 1 momentin 2 kohdan mukaisia viranomaiskustannuksia, joiden syynä on mainitun lain 1 pykälässä tarkoitettujen häiriön uhan tai sen vaikutusten torjumiseksi tai pilaantuneen ympäristön ennalleen palauttamiseksi suoritettu toimenpide.

30.3.16 Pohjavesi, ydinvahinko, louhinta- ja räjäytystyö

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut

- pohjaveden korkeuden muuttumisesta
- ydinvastuulaissa tai vastaavassa ulkomaisessa laissa tarkoitetusta ydinvahingosta
- louhinta- tai räjäytystyöstä tai niistä aiheutuvasta maansiirtymästä.

30.3.17 Kosteus ja tulviminen

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut

- kosteudesta
- sadeveden tai sulamisveden aiheuttamasta tulvimisesta.

30.3.18 Tietoisuus virheestä

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut virheestä tai muusta korvausperusteesta, josta vakuutuksenottaja oli tietoinen tai hänen olisi pitänyt olla tietoinen vakuutuksen voimaantullessa.

30.3.19 Lakien ja määräysten rikkominen

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut vakuutetun toiminnan kannalta keskeisten lakien, asetusten tai viranomaisten määräysten tai ohjeiden vastaisesta toimenpiteestä, josta vakuutuksenottaja on tiennyt tai hänen olisi pitänyt tietää.

30.3.20 Sakot

Vakuutuksesta ei korvata sakkoa eikä muuta sen kaltaista seuraamusta, kuten punitive damages- ja exemplary damages -korvauksia.

30.3.21 Tuotevastuu

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut toiselle luovutetusta virheellisestä tai turvallisuudeltaan puutteellisesta tuotteesta. Tämä riski voidaan vakuuttaa tuotevastuuvakuutuksella.

30.3.22 Tahallisuus tai törkeä huolimattomuus

Vakuutuksesta ei korvata tahallaan tai törkeällä huolimattomuudella aiheutettua vahinkoa, paitsi jos vakuutuksenottaja on työnantajana vastuussa muun kuin yritysjohtoon kuuluvan työntekijän työssä aiheuttamasta vahingosta.

30.3.23 Muu vastuuvakuutus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka korvataan vakuutuksenottajan muusta vastuuvakuutuksesta.

30.3.24 Vakuuttamaton toiminta

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut muusta toiminnasta kuin vakuutusta haettaessa on ilmoitettu ja vakuutuskirjaan on merkitty.

30.3.25 Tulityöt

Vakuutuksesta ei korvata esinevahinkoja, joiden syynä on palo, noki tai räjähdys ja jotka ovat seurausta sellaisesta tulityöstä, jonka suorittajalla ei ole Finanssiala Ry:n ja Suomen pelastusalan keskusjärjestön hyväksymää tulitöiden turvallisuuskoulutusta ja voimassaolevaa henkilökohtaista tulityökorttia.

Tulitöillä tarkoitetaan töitä, joissa esiintyy kipinöitä tai joissa käytetään kaasuliekkiä, muuta avotulta tai kuumailmapuhallinta.

30.3.26 Homevahingot

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoja tai kustannuksia, jotka johtuvat homeesta ja ovat seurausta pysyvästä olosuhteesta kuten rakennustavasta, suunnittelu- tai rakennusvirheestä tai rakennuksen tai muun omaisuuden muusta ominaisuudesta.

30.3.27 Avaimen katoaminen

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoja, jotka johtuvat toisen käytössä olevaan tilaan pääsyn mahdollistavan avaimen katoamisen johdosta aiheutuneista lukkojen tai järjestelmien uusimis- tai sarjoituskustannuksista. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin lukkojen tai järjestelmien uusimis- tai sarjoituskustannuksia seuraavien edellytysten täytyessä yhtäaikaaisesti

- avaimen hallussapito välittömästi liittyy vakuutettuun toimintaan ja
- avaimen katoaminen johtuu vakuutuksenottajan palveluksessa olevan henkilön tai hallintoelimiin kuuluvan henkilön virheestä tai huolimattomuudesta ja
- on ilmeistä, että avain on sellaisen hallussa, jolla ei siihen ole oikeutta ja tämän seurauksena on välitön uhka, että tiloissa olevaa omaisuutta anastetaan.

Avaimen katoamisesta aiheutuneessa vahingossa vakuutuksenottajalla on kohdassa 30.4.2.1 määritetty omavastuu.

30.3.28 Asbestivahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu asbestista tai liittyy siihen.

30.3.29 Muut korvausrajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka johtuu:

- BSE:stä
- HI-viruksesta
- SARS-viruksesta
- lyijystä
- polyklooratuista bifenylyliyhdisteistä (PCB)
- klooratuista hiilivedyistä
- ureaformaldehydistä
- dietyyli- tai bestrolista (DES)
- tupakasta ja tupakkatuotteista
- geenitekniikalla muunnetuista organismeista (GMO)
- elektromagneettisista kentistä (EMF).

30.4 Korvaussäännökset

30.4.1 Vakuutusmäärä

Vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä on LähiTapiolan korvausvelvollisuuden ylärajana jokaisessa vahingossa. Sovittuun vakuutusmäärään sisältyvät vahingonkorvaus, selvitys-, neuvottelu-, korko- ja oikeudenkäyntikulut sekä välittömästi uhkaavan vaaran kohtuulliset torjuntakulut.

Torjuntakuluina korvataan ainoastaan sellaiset välttämättömät toimenpiteet, jotka on suoritettava välittömästi uhkaavan vaaran torjumiseksi. Yhden vakuutuskauden aikana todetuista henkilö- ja esinevahingoista korvataan yhteensä enintään kaksintertainen vakuutusmäärä.

Samasta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vahingoksi. Jos tällaiset vahingot todetaan eri vakuutuskausien aikana, katsotaan ne kohdistuneeksi siihen vakuutuskauteen, jonka aikana ensimmäinen vahinko on todettu.

Vakuutusmäärää voi tarvittaessa korottaa. Vakuutusmäärän korottaminen nostaa vakuutusmaksua.

30.4.1.1 Terroriteosta aiheutuneet vahingot

Terroriteosta aiheutuneita vahinkoja korvataan enintään vakuutus kirjassa mainittu määrä vakuutustapahtumaa ja vakuutuskautta kohden. Samasta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vakuutustapahtumaksi. Terroriteolla tarkoitetaan joko yhden henkilön tai henkilöryhmän suorittamaa tekoa, joka sisältää voiman tai väkivallan käyttöä tai sen uhkaa, kun teon tarkoituksena on joko luonteeltaan tai yhteydeltään edistää poliittista, uskonnollista tai ideologista päämäärää ja/tai pelotella tai vaikuttaa hallitukseen, kansaan tai kansan osaan.

30.4.2 Omavastuu

Vakuutuksenottajalla on jokaisessa vahingossa vakuutus kirjassa merkitty tai vakuutuksen ehdoissa määritetty omavastuu, joka vähennetään ehtojen mukaan laskettujen vahingonkorvauksen sekä selvitys-, neuvottelu-, korko-, oikeudenkäynti- ja välittömästi uhkaavan vaaran torjuntakustannusten yhteismäärästä.

Vakuutus kirjassa ja erityisehdossa voi olla poikkeavia omavastuita.

Vakuutuksenottaja voi valita omavastuun suuruuden. Vakuutuksenottajan valitsema omavastuun korotus alentaa vakuutusmaksua.

30.4.2.1 Omavastuu avaimen katoamisesta aiheutuneesta vahingossa

Avaimen katoamisesta aiheutuneesta vahingossa vakuutuksenottajan omavastuu on 25 % vahingon määrästä, kuitenkin vähintään vakuutuskirjaan merkitty omavastuun määrä.

30.4.3 Vahingonselvitys

Vakuutuksenottajan on varattava LähiTapiolalle tilaisuus vahingon määrän arvioimiseen sekä mahdollisuus edesauttaa sovinnollisen ratkaisun syntymistä.

LähiTapiola selvittää, onko vakuutuksenottaja vahingonkorvausvelvollinen määrältään omavastuun ylittävistä, vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvasta vahingosta. LähiTapiola neuvottelee tarvittaessa korvauksen vaatijan kanssa.

30.4.4 Oikeudenkäynti

Vakuutuksenottajan on viipymättä ilmoitettava LähiTapiolalle, jos vakuutuksenottaja saa vakuutuksesta korvattavaa vahinkoa koskevan haasteen. LähiTapiolalla on tällöin oikeus päättää oikeudenkäyntiin liittyvistä toimenpiteistä. Jos vakuutuksenottaja ei ole ilmoittanut oikeudenkäynnistä LähiTapiolalle, LähiTapiolalla on mahdollisuus olla korvaamatta oikeudenkäynnistä aiheutuvia kuluja.

LähiTapiola hoitaa oikeudenkäynnin, jossa käsitellään vahinkoa koskevaa korvauskysymystä. LähiTapiola maksaa myös siitä aiheutuvat oikeudenkäyntikulut vakuutusmäärän rajoissa.

Korvausvaatimuksen on oltava suurempi kuin vakuutuksenottajan omavastuu.

30.4.5 Yhteisvastuullisuus

Jos usea on velvollinen yhteisvastuullisesti korvaamaan saman vahingon, vakuutuksesta korvataan ainoastaan se osa vahingosta, joka vastaa vakuutuksenottajan viaksi jäävän syylisyyden määrää ja hänen ehkä vakuutustapahtumasta saamaansa etua. Ellei muuta osoiteta, korvataan pääluvun mukainen osuus kokonaisvahingosta.

30.4.6 Alivakuutus

Kyseessä on alivakuutus, jos vakuutuksenottajan ilmoittama, vakuutuskirjaan merkitty vakuutetun toiminnan työ määrä on todellista työ määrää pienempi. Vakuutuksesta korvataan tällöin vain niin

suuri osa vahingon määrästä kuin ilmoitetun työ määrän ja todellisen työ määrän välinen suhde osoittaa.

30.4.7 Sopimus vahingonkorvauksesta

Jos LähiTapiola on ilmoittanut vakuutuksenottajalle olevansa valmis tekemään vakuutusmäärän rajoissa sopimuksen vahingonkärsineen kanssa tämän vahinkojen korvaamisesta eikä vakuutuksenottaja tähän suostu, LähiTapiola ei ole velvollinen korvaamaan sen jälkeen aiheutuneita kustannuksia eikä suorittamaan lisäselvityksiä asiassa.

Jos vakuutuksenottaja korvaa vahingon, sopii siitä tai hyväksyy vaatimuksen, se ei sido LähiTapiolaa, ellei korvauksen määrä ja peruste ole ilmeisen oikea.

40 Yrityksen oikeusturvavakuutus

Yrityksen oikeusturvavakuutus sisältyy sopimukseen sen mukaan kuin vakuutuskirjaan on merkitty.

LähiTapiola sitoutuu näiden ehtojen ja sopimukseen sisältyvien muiden ehtojen mukaisesti korvamaan vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut, jotka ovat aiheutuneet lakimiesavun käyttämisestä riita-, rikos- tai hakemusasiassa. Vakuutus koskee vakuutuskirjaan merkittyä toimintaa.

40.1 Vakuutuksen voimassaoloalue

Vakuutus on voimassa Suomessa tai vakuutuskirjaan merkityllä muulla voimassaoloalueella ja vakuutettu voi käyttää vakuutusta asioissa, jotka on saatettu voimassaoloalueella käsiteltäväksi käräjäoikeudessa tai välimiesmenettelyssä.

40.2 Tuomioistuimet

Vakuutettu voi käyttää vakuutusta käräjäoikeudessa tai välimiesmenettelyssä.

Jos kyseessä on ilman oikeudenkäyntiä ratkaistava riita-asia, voidaan vakuutusta käyttää sellaisissa asioissa, jotka olisi vakuutuksen voimassaoloaikana voitu välittömästi ilman eri sopimusta saattaa käräjäoikeuden käsiteltäväksi.

Vakuutuksesta ei siten korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään hallinnollisissa viranomaisissa tai erikoistuomioistuimissa. Tällaisia ovat esimerkiksi lääninhallitus, hallinto-oikeus, vakuusoikeus, työtuomioistuin, markkinaoikeus ja

korkein hallinto-oikeus. Vakuutuksesta ei myöskään korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään Euroopan ihmisoikeustuomioistuimessa, Euroopan yhteisöjen tuomioistuimessa tai yhteisöjen ensimmäisen asteen tuomioistuimessa.

Esimerkki

Vakuutuksenottaja tekee verovalituksen hallinto-oikeudelle. Vakuutuksesta ei korvata valituskustannuksia.

40.3 Vakuutetut

Vakuutettuina ovat vakuutuskirjassa mainitun toiminnan osalta

- vakuutuskirjaan vakuutuksenottajaksi merkitty yritys
- vakuutuksenottajan palveluksessa olevat henkilöt
- sellaiset palkattomat tai satunnaiset työntekijät, joiden aiheuttamista vahingoista vakuutuksenottaja voimassa olevan oikeuden mukaan on korvausvastuussa
- vakuutuksenottajan työntekijöihin rinnastettavat itsenäiset yrittäjät, joiden aiheuttamista vahingoista vakuutuksenottaja voimassa olevan oikeuden mukaan on korvausvastuussa
- vakuutuksenottajayrityksen vastuunalainen yhtiömies tai osakas silloin, kun asia koskee vakuutuksenottajan nimissä, puolesta tai hyväksi tehtyä oikeustointia tai annettua sitoumusta, tai kun häneen on kohdistettu korvausvaatimus yhteisvastuullisesti vakuutuksenottajan kanssa.

40.4 Vakuutuksesta korvattava vakuutustapahtuma

40.4.1 Riita- ja hakemusasiassa

- riidan syntyminen. Riita on syntynyt, kun perusteeltaan ja määrältään yksilöity vaatimus on kiistetty perusteen tai määrän osalta.

40.4.2 Rikosasiassa

- vakuutetun esittämän yksityisoikeudellisen vaatimuksen kiistäminen perusteeltaan tai määrältään
- syytteen nostaminen tai jatkaminen vakuutettua vastaan asianomistajan toimesta, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut.

Syyte on nostettu, kun asianomistajan haastehakemus on saapunut käräjäoikeuden kansliaan. Syytettä on jatkettu, kun asianomistaja on ilmoittanut syytteen ajamisesta kirjallisesti tuomioistumelle sen jälkeen, kun virallinen syyttäjä on peruuttanut syytteen.

40.4.3 Vakuutustapahtuman syntymisajankohta

Vakuutuksesta korvataan vakuutuksen voimassaoloaikana sattuneet vakuutustapahtumat. Jos vakuutus on kuitenkin vakuutustapahtuman sattuessa ollut voimassa vähemmän kuin kaksi vuotta, tulee myös niiden seikkojen, joihin riita, vaatimus tai syyte perustuu, olla syntynyt vakuutuksen voimassaoloaikana.

Vakuutuksen voimassaoloaikaan luetaan tällöin se aika, jonka vakuutus vakuutetun osalta on yhtäjaksoisesti ollut voimassa vastaavansäältäöisenä yhdessä tai useammassa vakuutusyhtiössä tai vakuutusyhdistyksessä.

Esimerkki

Vakuutuksenottaja teki tammikuussa 2000 toimitussopimuksen tilaajan kanssa. Sopimuksesta syntyi riitaa kesäkuussa 2002. Vakuutuksenottajan vakuutus on alkanut LähiTapiolassa kesäkuussa 2001. Vakuutuksesta ei suoriteta korvausta, koska vakuutus on riidan syntyessä ollut voimassa vähemmän kuin kaksi vuotta ja riita perustuu ennen vakuutuksen voimaantuloa tehtyyn sopimukseen.

Jos vakuutuksenottajalla on kuitenkin ollut oikeusturvavakuutus toisessa vakuutusyhtiössä välittömästi ennen vakuutusten siirtämistä LähiTapiolaan, luetaan tämän vakuutuksen voimassaoloaika vakuutuksenottajan hyväksi kahden vuoden voimassaoloaika laskettaessa. Tämän toisen vakuutusyhtiön oikeusturvavakuutuksen on täytynyt olla voimassa vuoden 2000 kesäkuusta vuoden 2001 kesäkuun alkuun, jotta kahden vuoden määräaika tässä tapauksessa täytyisi.

40.4.4 Kysymyksessä on yksi vakuutustapahtuma

- kun kaksi tai useampia tämän vakuutuksen vakuutettuja on riita-, rikos- tai hakemusasiassa samalla puolella
- vakuutetulla on useita riita-, rikos- tai hakemusasioita, jotka perustuvat samaan tapahtumaan, olosuhteeseen, oikeustoimeen tai oikeudenloukkaukseen.

Esimerkki

Tavallisimmat vakuutuksesta korvattavat kulut ovat seurausta

- yrityksen sopimusriidoista
- yrityksen ja kuluttajien välisistä kauppariidoista
- työsopimusta koskevista riidoista
- vahingonkorvausvaatimuksesta rikosasioissa
- toimintaan käytettävän kiinteistön tai huoneiston omistusta ja hallintaa koskevista riidoista.

40.5 Vakuutustapahtumiin liittyvät rajoitukset

40.5.1 Kiistämisen puuttuminen

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa, jossa vaatimuksen kiistämistä ei voida osoittaa.

40.5.2 Vakuuttamaton toiminta

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa, joka aiheutuu muunlaisessa toiminnassa kuin vakuutusta haettaessa on ilmoitettu ja vakuutuskirjaan on merkitty.

40.5.3 Yrityksen tai yhtiöosuuden luovutus

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa, joka liittyy vakuutetun yrityksen, yrityksen omistukseen oikeuttavien osakkeiden tai sen yhtiöosuuden luovutukseen.

40.5.4 Vähäinen merkitys

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa, jolla on vakuutetulle vähäinen merkitys.

40.5.5 Vakuutetut vastapuolina

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa, jossa tämän vakuutuksen vakuutetut ovat vastapuolina. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin vakuutuksenottajan kustannukset.

Esimerkki

Vakuutuksessa ovat vakuutettuina vakuutuksenottajaksi merkitty yritys ja vakuutuksenottajan palveluksessa olevat henkilöt. Työnantajan ja työntekijän välisessä työsopimuksessa voidaan korvata vakuutuksenottajaksi merkityn yrityksen oikeudenkäyntikulut.

40.5.6 Siirretty saatava

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa, joka liittyy saatavaan tai vaateeseen, joka on vakuutetulle siirretty, ellei siirrosta riidan syntyessä ole kulunut kahta vuotta.

40.5.7 Syyte

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa, jossa on kysymys virallisen syyttäjän vakuutettua vastaan ajamasta syytteestä tai tällaisen syytteen vireillä ollessa asianomistajan syytteessä olevaa vakuutettua kohtaan esittämästä yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta. Korvausta ei makseta, vaikka tuomioistuimien myöhemmin hylkäisi syytteet ja jättäisi vakuutetun tuomitsematta.

40.5.8 Oikeushenkilön rangaistusvastuu

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa, jossa on kysymys oikeushenkilön rangaistusvastuusta.

40.5.9 Yksityisoikeudellinen vaatimus rikosasiassa

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa, joka koskee vakuutettua vastaan esitettyä sellaiseen tekoon perustuvaa yksityisoikeudellista vaatimusta, josta vakuutettu on tuomittu rangaistukseen tai jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta sitä koskevien erityissäännösten perusteella. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin vakuutuksenottajan kustannukset, jos asiassa on hänen osaltaan kysymys työnantajan korvausvastuusta.

40.5.10 Yksityisoikeudellinen vaatimus rikosasiassa / vakuutetun vaatimus

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa, joka koskee vakuutetun esittämää sellaiseen tekoon perustuvaa yksityisoikeudellista vaatimusta, josta tämä on tuomittu rangaistukseen tai jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta sitä koskevien erityissäännösten perusteella.

40.5.11 Muu vakuutus

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa, josta vakuutetulle aiheutuvat kustannukset korvataan vastuuvakuutuksesta tai autovakuutukseen liittyvästä oikeusturvavakuutuksesta.

40.5.12 Konkurssi ja ulosotto

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa, joka liittyy konkurssiin, ulosottoon, ulosottolaissa tarkoitettuun täytäntöönpanoriitaan tai ulosottoon liittyvään täytäntöönpanoriitaan.

40.5.13 Velkasaneeraus

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa, jossa on kysymys yrityksen saneerausesta tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annettujen lakien mukaisesta menettelystä tai maaseutuelinkeinolain mukaisesta maatalouden harjoittajan vapaaehtoisesta velkajärjestelystä.

40.5.14 Vakuutuksen käyttäminen

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa, jossa on kysymys siitä, onko vakuutetun ilmoittamasta vahingosta aiheutuneet kustannukset joko kokonaan tai osittain korvattava tästä oikeusturvavakuutuksesta.

40.5.15 Patentti, tavaramerkki, mallioikeus tai hyödyllisyysmallioikeus

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa, joka koskee patenttia, tavaramerkkiä, mallioikeutta tai hyödyllisyysmallioikeutta.

40.5.16 Ryhmäkanne

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa, jota käsitellään ryhmäkanteena ja jossa vakuutettu on hakijana tai ryhmän jäsenenä.

40.6 Korvattavat kustannukset

Vakuutuksesta korvataan vakuutustapahtumasta aiheutuneet vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut seuraavasti:

40.6.1 Korvauksen hakemisesta oikeusturvavakuutuksesta

Vakuutetun asiamiehen korvauksen hakemisesta aiheutuneet palkkiot ja kulut korvataan, jos vakuutustapahtumasta suoritetaan korvausta.

40.6.2 Riita- ja hakemusasiassa

Vakuutuksenottajalle korvataan asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet kulut. Asiamiehen palkkiot ja kulut korvataan myös, jos edellä tässä kohdassa tarkoitettua riitaa on tuomioistuimen menettelyn sijasta käsitelty kuluttajariitalautakunnassa, vakuutuslautakunnassa tai muussa vastaavassa elimessä.

Jos edellytyksenä riidan saattamiselle tuomioistuimen tutkittavaksi on jokin oikeustoimi tai josakin elimessä tai toimituksessa tehty päätös, kustannukset korvataan siitä lukien, kun asia voidaan saattaa käräjäoikeuden käsiteltäväksi.

Esimerkki

Yhtiökokouksessa käsiteltiin yhtiöjärjestyksen muuttamista. Asia oli riitainen ja siitä äänestettiin. Yhtiö oli kutsunut paikalle lakimiehen selvittämään asiaa. Lakimiehen esiintymisestä aiheutuneita kustannuksia ei korvata vakuutuksesta, koska yhtiökokouksen päätösvaltaan kuuluvaa asiaa ei voida saattaa käräjäoikeuden ratkaistavaksi ennen yhtiökokouksessa tehtyä päätöstä. Jos asia saatetaan käräjäoikeuden käsiteltäväksi yhtiökokouksen päätöksen moitetta koskevana asiana, vakuutuksesta voidaan korvata vakuutuksenottajalle oikeudenkäynnistä aiheutuvat

asianajo- ja oikeudenkäyntikulut.

40.6.3 Välimiesmenettelyn tai sovittelun kohteena olevassa asiassa

Vakuutetulle korvataan asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet kulut. Välimiesmenettelyn tai sovittelijan palkkioita ja kuluja ei kuitenkaan korvata.

40.6.4 Rikosasiassa

40.6.4.1 Vakuutettu asianomistajana

Vakuutetulle korvataan asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut siltä osin, kuin oikeudenkäynnissä on kysymys rikoksesta johtuvasta muusta vakuutetun yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta kuin oikeudenkäyntikuluista.

40.6.4.2 Vakuutettu vastaajana

Vakuutetulle korvataan asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut, jos kysymyksessä on asianomistajan vakuutettua vastaan ajamasta syytteestä silloin, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut.

40.6.5 Muutoksenhaussa korkeimpaan oikeuteen

Jos muutoksenhaku korkeimpaan oikeuteen edellyttää valituslupaa, korvataan muutoksenhausta aiheutuneet kustannukset vakuutuksesta vain siinä tapauksessa, että lupa on myönnetty. Ylimääräisten muutoksenhakekeinojen käyttämisestä aiheutuneet kustannukset korvataan vain, jos korkein oikeus on hyväksynyt kantelun, tuomion purkamisen tai palauttanut menetetyn määräajan.

40.6.6 Yhteinen intressi

Jos asiassa on kysymys olennaisesti muusta kuin vakuutetun omasta intressistä tai vakuutetulla on vakuutustapahtumassa valvottavana yhteinen etu tällä vakuutuksella vakuuttamattomien kanssa, vakuutuksesta korvataan vain vakuutetun osuudeksi katsottava osa kustannuksista.

40.7 Kustannukset, joita vakuutuksesta ei korvata

40.7.1 Vastapuolen oikeudenkäyntikulut

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetun maksettavaksi tuomittuja tai sovittuja vastapuolen oikeudenkäyntikuluja.

40.7.2 Täytäntöönpanon kustannukset

Vakuutuksesta ei korvata tuomion tai päätöksen täytäntöönpanosta aiheutuvia kustannuksia.

40.7.3 Vakuutetun omat kustannukset

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetun ajanhukkaa, omaa työtä, tulon- tai ansionmenetystä, matkoja tai oleskelukustannuksia eikä sitä lisäkustannusta, joka aiheutuu asiamiehen vaihtamisesta tai vakuutetun omasta kustannuksista lisäävästä tai tarpeettomia kustannuksia aiheuttavasta menettelystä.

Esimerkki

Vakuutettu vaatii vahingonkorvauksia sopimuskumppaniltaan. Oikeudenkäynnissä kuullaan vakuutetun puolelta kahta todistajaa. Vakuutettu joutuu lisäksi tekemään välilinpäätöksen korvausvaatimuksen esittämiseksi. Vakuutetun yhtiön toimitusjohtajaa vaaditaan olemaan paikalla oikeudenkäynnissä. Vakuutuksesta korvataan vakuutetun käyttämän asianaajan palkkio ja todistajien kulut. Vakuutuksesta ei korvata vastapuolen kuluja, välilinpäätöksen kustannuksia eikä toimitusjohtajalle oikeudenkäynnistä aiheutuneita kustannuksia.

40.7.4 Oikeustieteellisen asiantuntijalausunnon kustannukset

Vakuutuksesta ei korvata oikeustieteellisen asiantuntijalausunnon hankkimisesta aiheutuneita kustannuksia.

40.7.5 Rikosilmoituksen kustannukset

Vakuutuksesta ei korvata rikosilmoituksen tai tutkintapyyntöjen tekemisestä eikä rikosasian esittämisen aiheutuvia kustannuksia.

40.7.6 Liian myöhään esitetyt todisteet

Vakuutuksesta ei korvata kustannuksia sellaisista seikoista tai todisteista, joita tuomioistuimien ei ota huomioon liian myöhään esitettyinä.

40.7.7 Tarpeettomat kustannukset

Vakuutuksesta ei korvata kustannuksia, jotka vakuutettu tai hänen asiamiehensä ovat aiheuttaneet jäämällä pois tuomioistuimesta, jättämällä noudattamatta tuomioistuimen antamia määräyksiä, esittämällä väitteen, jonka he ovat tienneet tai heidän olisi pitänyt tietää aiheettomaksi tai muutoin, pitkittämällä tahallaan tai huolimattomuudellaan oikeudenkäyntiä.

40.7.8 Aiheeton oikeudenkäynti

Vakuutuksesta ei korvata kustannuksia oikeudenkäynnistä, jonka vakuutettu tai hänen asiamiehensä on aloittanut ilman, että vastapuoli on antanut siihen aiheutta, tai muutoin ovat tahallisesti tai huolimattomuudesta aiheuttaneet tarpeettoman oikeudenkäynnin.

40.7.9 Välimiehen ja sovittelijan palkkiot ja kulut

Vakuutuksesta ei korvata välimiehen tai sovittelijan palkkioita ja kuluja.

40.8 Korvaussäännökset

40.8.1 Vakuutusmäärä

Vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä on LähiTapiolan korvausvelvollisuuden ylärajana jokaisessa vakuutustapahtumassa. Yhden vakuutuskauden aikana syntyneistä vakuutustapahtumista korvataan enintään kaksinkertainen vakuutusmäärä.

40.8.1.1 Terroriteosta aiheutuneet vahingot

Terroriteosta aiheutuneita vahinkoja korvataan enintään vakuutuskirjassa mainittu määrä vakuutustapahtumaa ja vakuutuskautta kohden. Samasta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vakuutustapahtumaksi.

Terroriteolla tarkoitetaan joko yhden henkilön tai henkilöryhmän suorittamaa tekoa, joka sisältää voiman tai väkivallan käyttöä tai sen uhkaa, kun teon tarkoituksena on joko luonteeltaan tai yhteydeltään edistää poliittista, uskonnollista tai ideologista päämäärää ja/tai pelotella tai vaikuttaa hallitukseen, kansaan tai kansan osaan.

40.8.2 Omavastuu

Vakuutuksenottajalla on jokaisessa vakuutustapahtumassa vakuutuskirjaan merkitty omavastuu korvattavien kustannusten määrästä.

40.8.3 Korvauksen määrä

40.8.3.1 Korvauksen määrän laskeminen

Vakuutuksesta korvattavat asianajo- ja oikeudenkäyntikulut määrätään oikeudenkäymiskaaren ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain oikeudenkäyntikuluja koskevien oikeusohjeiden mukaisesti. Jos tuomioistuimien ei asianosaisten myöntämisen vuoksi ole lausunut päätöksessään asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista tai jos asia on ratkaistu sovintoteitse, korvattavat kustannukset määrätään ottaen huomioon myös vastaavanlaisissa asioissa yleensä tuomitut tai maksetut kulut.

Asiamiehen käytöstä korvataan kohtuullinen palkkio asiamiehen työstä ja välttämättömistä kuluista. Palkkion ja kuluja kohtuullisuutta määrätessä otetaan huomioon riidanalaisen etuuden

arvo, asian vaikeus ja laajuus sekä suoritettun työn määrä ja laatu.

Jos vakuutettu on arvonlisäverolain mukaan oikeutettu vähentämään tai hakemaan takaisin asianajolaskuun tai oikeudenkäyntikuluihin sisältyvän veron, korvauksesta vähennetään kustannuksiin sisältyvä arvonlisävero.

40.8.3.2 Korvauksen suorittamisaika

LähiTapiola suorittaa korvauksen vakuutetun oikeudenkäynti- ja asianajokuluista tuomioistuinten lainvoimaisen päätöksen tai sovinnon syntymisen jälkeen.

Jos vakuutettu on arvonlisäverolain mukaan oikeutettu vähentämään asianajolaskuun sisältyvän veron, LähiTapiola suorittaa vakuutetulle korvauksen asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista vakuutetun suorittamaa maksettua laskua vastaan.

40.8.3.3 Kulukorvaus ja sen siirtäminen

LähiTapiolan korvausvelvollisuuden vähennykseksi on luettava kulukorvaus, jonka vakuutetun vastapuoli on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle, jos se on saatu perityksi maksuvelvolliselta.

Jos vastapuoli (tai ryhmäkanteena ajetussa asiassa valtio) on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle kulukorvausta, joka vakuutuksesta korvausta suoritettaessa on maksamatta, vakuutettu on velvollinen siirtämään oikeutensa kulukorvaukseen LähiTapiolalle tämän suorittamaan korvauksen määrään asti.

Jos vakuutettu on joutunut maksamaan osan kustannuksistaan itse sen vuoksi, että kustannukset ylittävät kohdassa 40.8.1 mainitun enimmäiskorvauksen, vakuutettu on velvollinen siirtämään vastapuolen kulukorvauksesta LähiTapiolalle sen osan, joka ylittää vakuutetun itse maksaman osuuden.

Jos vakuutetun vastapuolen maksettavaksi tuomittu tai sovittu kulukorvaus on maksettu vakuutetulle tai hän on muutoin saanut lukea sen hyväkseen, vakuutetun on palautettava LähiTapiolalle kulukorvaus korkoineen vakuutuksesta suoritettun korvauksen määrään asti.

40.8.4 Oikeudenkäyntikulujen vaatiminen

Vakuutetun on oikeudenkäynnissä ja sovintoneuvotteluissa vaadittava vastapuolelta täysimääräisesti korvausta asianajo- ja oikeudenkäyntikuluistaan. Jos vakuutettu ilman perusteltua syytä ei

vaadi vastapuolelta kulujaan tai aiheettomasti luopuu siitä, vakuutuksesta suoritettavaa korvausta voidaan vakuutus sopimuslain mukaan alentaa tai se voidaan evätä.

40.8.5 Kustannusten hyväksyminen

Vakuutetulla ei ole oikeutta myöntää asian hoitamisesta aiheutuneiden kustannusten määrää LähiTapiolaa sitovasti. Vakuutetun mahdollisesti asiamiehelleen suorittama korvaus asiamiehen palkkioista ja kuluista ei sido LähiTapiolaa arvioitaessa oikeudenkäyntikulujen kohtuullisuutta.

40.8.6 Alivakuutus

Kyseessä on alivakuutus, jos vakuutuksenottajan ilmoittama, vakuutus kirjaan merkitty vakuutetun toiminnan työmäärä on todellista työmäärää pienempi. Vakuutuksesta korvataan tällöin vain niin suuri osa kohdan 40.8.3 mukaisesta korvauksen määrästä kuin ilmoitetun työmäärän ja todellisen työmäärän välinen suhde osoittaa.

40.9 Toimenpiteet vakuutustapahtuman satuttua

Jos vakuutettu haluaa käyttää vakuutusta, siitä on ilmoitettava kirjallisesti etukäteen LähiTapiolalle. LähiTapiola antaa tällöin vakuutetulle kirjallisen korvauspäätöksen. Vakuutetun on käytettävä asiamiehenään asianajajaa tai muuta lakimiestä. Jos vakuutettu ei käytä lainkaan tai käyttää asiamiehenään muuta kuin oikeustieteen kandidaatin tai vastaavan ulkomaisen tutkinnon suorittanutta asiamiestä, vakuutuksesta ei suoriteta korvausta.

50 Yrityksen kuljetusvakuutus

Yrityksen kuljetusvakuutus sisältyy sopimukseen sen mukaan kuin vakuutus kirjaan on merkitty. LähiTapiola sitoutuu näiden yrityksen kuljetusvakuutusehtojen, vakuutus kirjaan merkittyjen erityisehtojen, suojeluohjeiden ja yleisten sopimusehtojen mukaisesti korvaamaan vakuutetulle tarvalle aiheutuneen suoranaisten esinevahingon sekä ehdoissa erikseen mainitut muut kustannukset.

50.1 Korvauksen enimmäismäärät

Korvauksen määrä lasketaan kohdan 50.9.3 mukaisesti. Yhdestä vahingosta suoritetaan korvausta enintään vakuutuksenottajan valitsema, omavastuulla vähennetty vahinkokohtainen enimmäiskorvausmäärä. Yhden vakuutuskauden aikana suoritetaan korvauksia yhden tai useam-

man vahingon johdosta yhteensä enintään vakuutuksenottajan valitsema vakuutuskausikohtainen enimmäiskorvausmäärä.

Enimmäiskorvausmäärät on merkitty vakuutuskirjaan.

50.2 Vakuutettu tavara

Vakuutettuna on vakuutuksenottajan oma tai haltuun uskottu irtain käyttö- ja vaihto-omaisuus. Vakuutettuna eivät kuitenkaan ole rahat, arvopaperit, atk-tiedostot, immateriaalioikeudet, jalometallit, jalometallikorut tai -tuotteet, helmet, jalokivet, taideteokset, elävät eläimet, kasvit, lasi- ja posliiniesineet, pakkaamaton joukkotavara ja vastaavat eikä kuljetuspakkaus.

Pakkaamatonta joukkotavaraa on esimerkiksi säiliöauton säiliössä oleva neste ja laivan ruumassa pakkaamattomana oleva vilja.

50.3 Vakuutetut kuljetukset

50.3.1 Ostokuljetukset

Vakuutettuna ovat ne vakuutuskirjaan merkityt ostokuljetukset, joissa vaaranvastuu kuljetuksen aikaisista riskeistä on vakuutuksenottajalla ja joita kauppakumppani ei ole kuljetusvakuuttanut. Vakuutettuna eivät kuitenkaan ole ostokuljetukset entisen Neuvostoliiton alueelta.

50.3.2 Myyntikuljetukset

Vakuutettuna ovat ne vakuutuskirjaan merkityt myyntikuljetukset ja näiden palautuskuljetukset, joissa vaaranvastuu on myyjällä. Lisäksi vakuutettuna ovat ne myyntikuljetukset, joissa vaaranvastuu on ostajalla, mutta vakuuttamisvelvollisuus on toimitusehdon mukaan myyjällä. Vakuutettuna eivät kuitenkaan ole myyntikuljetukset entisen Neuvostoliiton alueelle.

50.3.3 Muut kuljetukset

Vakuutettuna ovat myös vakuutuksenottajan vastuulla olevat, Suomessa suoritettavat

- vakuutuksenottajan toimipisteiden väliset kuljetukset
- messu- ja näyttelykuljetukset messuilla/näyttelyssäoloaikoihin
- alihankinta- ja huoltokuljetukset sen mukaan kuin vakuutuskirjaan on merkitty.

Tehdasalueella tai rakennuksen sisällä tapahtuvat siirrot eivät kuulu vakuutuksen piiriin.

50.4 Vakuutusarvo

50.4.1 Kauppatavara

Vakuutusarvo on kauppatavaran kauppalaskun mukainen arvo sillä paikalla ja sinä ajankohtana, jolloin vakuutus alkaa. Vakuutusarvoon kuuluu tavaranomistajan vastuulla olevat kuljetuskustannukset. Jos vakuutus ulkomaan kuljetuksissa on voimassa ostajan hyväksi, korvataan lisäksi ylimääräisinä kuluina 10 % edellä mainittujen kahden erän yhteismäärästä.

50.4.2 Muu kuin kauppatavara

Jos kyseessä on uusi ja ehjä tuote, vakuutusarvo on jälleenhankinta-arvo. Jälleenhankinta-arvolla tarkoitetaan rahamäärää, joka tarvitaan uuden samanlaisen tai käyttöominaisuuksiltaan lähinnä vastaavan omaisuuden hankkimiseen.

Jos kyseessä on käytetty tai rikkiäinen tuote, vakuutusarvo on päivänarvo, joka saadaan, kun jälleenhankinta-arvosta vähennetään tuotteen arvon aleneminen iän, kulumisen, tekniikan vanhentumisen, särkymisen tai muun sellaisen syyn johdosta.

50.5 Korvattavat vahingot

50.5.1 Palo, räjähdys ja vesijohtovahinko

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka on aiheuttanut palo, räjähdys tai vesijohtovahinko.

50.5.2 Merikuljetusvälineen uppoaminen

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka on aiheuttanut merikuljetusvälineen uppoaminen, kaatuminen tai törmäminen rantaan, pohjaan, toiseen merikuljetusvälineeseen, uivaan tai kiinteään esineeseen.

50.5.3 Maakuljetusvälineen törmäys

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka on aiheuttanut maakuljetusvälineen ollessa maissa sen törmäminen, kaatuminen, suistuminen raiteilta tai tieltä kykenemättä omin voimin palamaan tielle. Törmäämisestä ei pidetä junanvaunun järjestyksessä tai kytkennässä syntyneitä töyhtäisiä.

50.5.4 Kuljetusvälineeseen lastatun tavarän törmäys

Vakuutuksesta korvataan kuljetusvälineeseen lastatun tavarän törmäys maakuljetuksessa kuljetusvälineen ulkopuolella olevan esineen kanssa.

50.5.5 Ilmakuljetusvälineen törmäys

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka on aiheuttanut ilmakuljetusvälineen törmäminen, maahansyöksyminen tai kaatuminen.

50.5.6 Tavarankuljetuksen aluksesta hätäsatamassa

Vakuutuksesta korvataan ne vahingot ja ylimääräiset purkukustannukset, jotka syntyvät siitä, että tavara joudutaan purkamaan aluksesta hätäsatamaan.

50.5.7 Yhteinen haveri

Vakuutuksesta korvataan kustannukset, jotka on aiheuttanut yhteiseen haveriin liittyvä uhraus, osallistumismaksu ja kustannus sekä pelastuskustannukset.

50.5.8 Murto ja ryöstö

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka on aiheuttanut murto tai ryöstö.

50.5.9 Särkyminen

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka on aiheuttanut tavarankuljetuksen särkyminen. Tuote on särkynyt, kun se on muuttanut muotoaan ulkopuolisen voiman vaikutuksesta.

50.5.10 Kastuminen

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka on aiheuttanut tavarankuljetuksen kastuminen. Ilman, tavarankuljetuksen, pakkausmateriaalin tms. sisältämien kosteuden aiheuttama vahinko, esim. homehtuminen ei ole korvattava vahinko.

50.5.11 Äkillinen ja ennalta-arvaamaton vahinko

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka on aiheuttanut joku muu, kuin kohdissa 50.5.1 - 50.5.10 määritetty ulkoinen, äkillinen ja ennalta-arvaamaton vakuutustapahtuma näissä vakuutusehdoissa sekä Yleisissä sopimusehdoissa (YS15) mainituin rajoituksin.

50.6 Korvauksen laajuus

50.6.1 Tavararyhmittäin

50.6.1.1 Uusi ja pakattu tavara

Uusien, kuljetuspakkauksin varustettujen tavaroiden osalta vakuutuksesta korvataan kohdissa 50.5.1 - 50.5.11 mainitut vahingot.

50.6.1.2 Käytetty tai pakkaamaton tavara

Käytetyn tai pakkaamattoman tavarankuljetuksen osalta vakuutuksesta korvataan kohdissa 50.5.1 - 50.5.8 mainitut vahingot.

50.6.2 Kuljetuksittain

50.6.2.1 Osto- ja myyntikuljetukset

Mikäli kohdasta 50.6.1 ei muuta johdu, korvataan osto- ja myyntikuljetusten osalta kohdissa 50.5.1 - 50.5.11 mainitut vahingot.

50.6.2.2 Tuonnin jatkokuljetukset

Cif-, cip- tai vastaavin toimitusehdoin maahantuotujen tavaroiden maahantuonnin jälkeisten jatkokuljetusten osalta korvataan kohdissa 50.5.1 - 50.5.7 mainitut vahingot.

50.6.2.3 Toimipisteiden väliset kuljetukset

Mikäli kohdasta 50.6.1 ei muuta johdu, korvataan toimipisteiden välisen kuljetuksen osalta kohdissa 50.5.1 - 50.5.11 mainitut vahingot.

50.6.2.4 Messut ja näyttelyt Suomessa

Näyttelyssäoloaikana korvataan kohdissa 50.5.1, 50.5.8 ja 50.5.9 mainitut vahingot. Ellei kohdasta 50.6.1 muuta johdu, näyttelyyn liittyvien kuljetusten osalta korvataan kohdissa 50.5.1 - 50.5.11 mainitut vahingot.

50.6.2.5 Huolto- ja alihankintakuljetukset

Ellei kohdasta 50.6.1 muuta johdu, korvataan Suomessa huollon yhteydessä kuljetettavien koneiden ja laitteiden sekä ali- että päähankkijalle työstettäväksi toimitettavien tai työstämisen jälkeen palautettavien tuotteiden osalta kohdissa 50.5.1 - 50.5.11 mainitut vahingot.

50.6.3 Kuljetustavoittain

Kansilastina tai avonaisella kuljetusvälineellä ilman peitettä kuljetetun tavarankuljetuksen osalta vakuutuksesta korvataan kohdissa 50.5.1 - 50.5.7 mainitut vahingot. Aluksen kannella umpikontissa kuljetettava tavara katsotaan kuitenkin ruumalastiksi.

50.7 Korvausrajoitukset

50.7.1 Hupeneminen tai naarmuuntuminen

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka on aiheuttanut tavanmukainen painon tai tilavuuden hupeneminen tai tavanmukainen hankaantuminen, kuluminen tai naarmuuntuminen.

50.7.2 Puutteellinen pakkaus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka on aiheuttanut se, että tavaraa ei ole ennen kuljetuksen alkamista tarkoituksenmukaisesti pakattu, suojattu, öljytty ja varustettu kestäämään tavanomaista rasitusta tavarankuljetuksen vahinkoalttius sekä kuljetus-, käsittely- ja varastoimisolosuhteet huomioiden.

Esimerkki

Vakuutuksenottaja vei myymänsä sorvia asiakkaalleen. Sorvia ei ollut pakattu, vaan se oli pelkän kuormalavan päällä sidottuna. Kuljettaja ajoi ojaan ja sorvi tuhoutui. Vaikka pakkaus ei ollut tarkoituksenmukainen, suoritetaan vakuutuksesta korvaus, koska voidaan olettaa, että sorvi olisi tuhoutunut ojaanajossa asiallisesti pakattunakin.

Esimerkki

Vakuutuksenottaja lähetti myymänsä sorvin Italiaan. Perillä huomattiin, että sorvissa oli naarmuja ja kaksi käyttövipua poikki. Sorvia ei ollut millään tavalla suojattu, vaan se kuljetettiin kuljetuspukeilla sidottuna. Vakuutuksesta ei suoriteta korvausta puutteellisesta pakkauksesta johtuen.

50.7.3 Sopimaton kuljetusväline tai kiinnitys

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut siitä, että kuljetusväline, lastin kiinnitys, kontti, suurlava tai vastaava ei ole ollut turvallisen kuljetuksen kannalta sopiva tai asianmukaisessa kunnossa ja vakuutuksenottaja on ollut tai hänen olisi pitänyt olla tästä tietoinen tavaraa lastattaessa tai ahdattaessa.

Esimerkki

Vakuutuksenottaja vei myymänsä tukevaan puulaatikoon pakatun sorvin asiakkaalleen. Matkalla kuljettaja joutui tekemään hätäjarrutuksen, kun hirvi juoksi tien yli. Lavalla pelkän kitkan varassa ilman sidontaliinoja ollut sorvi lähti jarrutuksen voimasta liikkeelle kaataen lopulta myös auton. Koska kyseessä oli viranomais määräysten vastainen kuorman kiinnitys, joka suoranaisesti aiheutti vahingon, ei vakuutuksenottajalla ole oikeutta saada korvausta vauriointuneesta sorvista.

50.7.4 Ydinvahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on johtunut ydinpolttoaineen, ydinprosessin tai ydinpolttoaineen palamisjätteen aiheuttamasta ionoivasta säteilystä tai radioaktiivisesta saastumisesta tai jonka on aiheuttanut ydinlaitoksen, reaktorin tai muun ydinlaitteen tai näihin liittyvän komponentin radioaktiivinen, myrkyllinen, räjähdysaltis tai muu vaarallinen tai saastuttava ominaisuus.

Vakuutuksesta ei myöskään korvata vahinkoa, jonka on aiheuttanut atomi- tai ydinfissiota ja/tai -fuusiota tai muuta vastaavaa reaktiota tai radioaktiivista voimaa tai ainesta käyttävä sota-ase.

50.7.5 Takavarikointi ja muut viranomaisten toimet

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka on aiheuttanut tavaran takavarikointi, pidättäminen, pakkotilaus, menetetyksi julistaminen (konfiskaatio), viipyminen karanteenissa tai muut siviili- tai sotilasviranomaisten toimet.

50.7.6 Sota

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka on aiheuttanut sota, sisällissota, merirosvous tai tahtumat, jotka näiden lisäksi luetaan vakuutusta merkittäessä yleisesti voimassaolleiden Merivaikutusyhtiöiden Yhdistyksen hyväksymien tavaran sotavakuutusehtojen mukaan sotavaaraan kuuluviksi.

50.7.7 Lakko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka on aiheuttanut lakko, työsulku, meteli, kansalaislevottomuudet, ryöstely, terrorismi, sabotaasi tai tahtumat, jotka näiden lisäksi luetaan vakuutusta merkittäessä yleisesti voimassaolleiden Merivaikutusyhtiöiden Yhdistyksen hyväksymien tavaran lakkovakuutusehtojen mukaan lakkovaaraan kuuluviksi.

50.7.8 Ilmastolliset olosuhteet ja tavaran oma ominaisuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, menetystä tai kustannusta, jonka on aiheuttanut

- tavaran oma ominaisuus
- pakkasen, lämpö, valo
- ilman lämpötilan tai kosteuspitoisuuden vaihtelut, ellei vahinko ole suoranainen seuraus kohdissa 50.5.1 - 50.5.5 määritetystä tahtumasta.

Esimerkki

Vakuutuksenottaja toi maahan Kiinasta sorvin. Avattuaan kontin ja purettuaan pakkauksen varastoesimies huomasi sorvin olevan ruosteessa ja totesi pakkaustarvikkeiden ja manuaalien olevan homeen peitossa. Vahinko oli aiheutunut lämpötilojen ja kosteuspitoisuuksien vaihtelusta, eikä vahinko ole kuljetusvakuutuksesta korvattavissa. Vahingon olisi voinut estää varmistamalla kontin tuuletus sekä käyttämällä kosteutta imeviä aineita tai suojaamalla sorvi kosteutta vastaan muulla tavoin.

50.7.9 Markkinoiden menetys

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka on aiheuttanut ajan menetys, korko- tai suhdannetappio, markkinoiden menetys, kuljetuksen myöhästymisestä aiheutunut kustannus tai muu välillinen menetys.

Esimerkki

Vakuutuksenottaja tilasi 1 000 kappaletta paitoja, jotka oli tarkoitus myydä viikonlopun aikana messuilla. Kuljetus viivästyi ja paidat saapuivat vasta messutapahtuman jälkeen, eikä paidoille ollut enää markkinoita. Vakuutuksesta ei korvata viivästyksen aiheuttamia kustannuksia.

50.7.10 Rahdinkuljettajan maksukyvyyttömyys

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, menetystä tai kustannusta, joka johtuu siitä, että rahdinkuljettaja, kuljetuksen välittäjä tai huolitsija maksukyvyyttään tai menettelemällä rikollisesti tai vilpillisesti, jättää kuljetuksen suorittamatta tai myötävaikuttaa siihen.

50.7.11 Myöhästymisen aiheuttama tavaravahinko

Vakuutuksesta ei korvata myöhästymisestä johtuvaa tavaravahinkoa tai menetystä, vaikka myöhästymisen olisi aiheuttanut vakuutuksen käsittämä tapahtuma.

Esimerkki

Vakuutuksenottaja toi maahan banaaneja. Matkan aikana alus ajoi karille ja aluksen sekä lastin pelastaminen vei ylimääräistä aikaa 2 viikkoa. Kun banaanit saapuivat kaksi viikkoa myöhässä perille, olivat ne ylikypsiä ja vakuutuksenottaja joutui myymään ne 60 %:n alennuksella. Vakuutuksesta ei korvata hinnanalennusta, mutta yhteishaverin osallistumiskustannukset korvataan.

50.7.12 Puhdistus ja siivous

Vakuutuksesta ei korvata vahingoittuneen tavaran poistamisesta tai hävittämisestä aiheutuneita kustannuksia eikä kuljetusvälineen, lastinkantajan tai ympäristön puhdistuskuluja.

50.7.13 Uudelleenlastaus ja rahti

Vakuutuksesta ei korvata uudelleenlastauskuluja tai rahtia, joka ei ole tavaranomistajan vastuulla, eikä myöskään määräpaikassa vahingoittuneesta tavarasta maksettavia kustannuksia, kuten rahdinottajan vastuulla olevaa rahtia, jälleenrahtauskustannuksia, tullia ja veroja.

50.8 Vakuutuksen voimassaolo yksittäisen kuljetuksen tai näyttelyn osalta

50.8.1 Kuljetukset

Kuljetusten aikana vakuutus on voimassa vain kuljetuksissa, jotka tapahtuvat viranomaisten liikenteeseen tai tavaransiirtoon hyväksymällä kuljetusvälineellä tai kalustolla.

50.8.2 Näyttelyt ja messut

Näyttelyiden ja messujen vakuutus on voimassa vain sisätiloissa. Vakuutus ei kata ulkoilmamessuja tai -näyttelyitä.

50.8.3 Vakuutuksen alkaminen

50.8.3.1 Vakuutus alkaa kunkin kollin osalta aikaisintaan, kun sen lastaus kuljetusvälineen sivulta varsinaiseen kuljetukseen käytettävään kuljetusvälineeseen alkaa.

50.8.3.2 Jos kuljetuksen aloittaminen lastauksen jälkeen viivästyy vakuutuksenottajasta riippumattomasta syystä, on vakuutus voimassa myös tällaisen viivästymisen aikana.

Esimerkki

Vakuutuksenottaja lastasi kuljetusliikkeen tuomaan traileriin sorvin. Rahdinkuljettaja oli sopinut, että traileri noudetaan klo 16.00 mennessä. Klo 16.00, kun vakuutuksenottaja sulki lähettämön, oli traileri noutamatta. Rahdinkuljettaja ilmoitti noutavansa lähetyksen klo 18.00 mennessä ja varaston esimies lukitsi trailerin ja piilotti avaimen sovitun paikkaan. Saapuessaan töihin seuraavana aamuna esimies kuuli, että kuljetusliike ei noutanut traileria sovittuna aikana, mutta varkaat olivat yön aikana varastaneet trailerin sorveineen. Sorvi korvataan vakuutuksesta, koska viivästyminen ei johtunut vakuutuksenottajasta.

50.8.3.3 Kun tavara saapuu messu- tai näyttely-alueelle ja puretaan ajoneuvosta sen viereltä, päättyy kuljetusvakuutus ja alkaa näyttelyvakuutus.

50.8.4 Vakuutuksen jatkuminen

50.8.4.1 Vakuutus jatkuu tavanomaisen kuljetuksen ajan, tavanomaiset uudelleenlastaus ja välivarastointi purkauksineen ja lastauksineen mukaanluettuna. Vakuutus käsittää myös näissä toimenpiteissä tehtävät tavanmukaiset tavarankäsittelyt ja siirrot.

50.8.4 Näyttelyissä ja messuilla vakuutus on voimassa itse näyttelyn ajan, enintään 30 vuorokautta, sekä lisäksi ennen ja jälkeen näyttelytapahtuman tapahtuvan varastoinnin ajan näyttelyalueella, kuitenkin enintään viisi (5) vuorokautta ennen ja jälkeen näyttelyn.

50.8.5 Vakuutuksen päättyminen

50.8.5.1 Vakuutus päättyy, kun tavara saapuu vakuutuskirjassa tarkoitetulle määräpaikalle. Jos tavara välittömästi kuljetuksen jälkeen puretaan varsinaiseen kuljetukseen käytetystä kuljetusvälineestä välittömästi sen sivulle, sisältyy tavaran purkaminen vakuutukseen, ellei

- toimitusehdon mukaan vakuutuksenottajan vakuutusintressi pääty ennen tavaran saapumista määräpaikalle tai
- vakuutuksenottaja ennen sitä määräysvaltaansa käyttäen ryhtyy varastoimaan, lajittelemaan tai jakelemaan tavaraa, myy sitä tai määrää sen kuljetettavaksi muulle kuin vakuutuskirjaan merkitylle tai vakuutussopimuksessa tarkoitetulle määräpaikalle.

50.8.5.2 Vakuutus päättyy kuitenkin viimeistään kymmenen (10) vuorokauden kuluttua sen vuorokauden päättymisestä, jolloin vakuutettu tavara puretaan kuljetusvälineestä tavarantoimittajan lopullisella määräraippakunnalla.

50.8.5.3 Kun tavaraa aletaan lastata näyttelyalueella ajoneuvoon sen viereltä, päättyy näyttelyvakuutus ja alkaa kuljetusvakuutus.

50.8.6 Kuljetuksen keskeytyminen

50.8.6.1 Jos vakuutuksenottajan toimenpiteen tai laiminlyönnin johdosta

- purkaussatamaan saapuneen tavarantoimittajan edelleenkuljettaminen lopulliselle määräraipalle viivästyy tai keskeytyy
- tavara varastoidaan tai sitä säilytetään muualla kuin vakuutuskirjaan merkityssä tai vakuutussopimuksessa tarkoitetulla määräraipalla sijaitsevassa lopullisessa varastossa tai varastopaikassa, päättyy vakuutus tällaisen viivästyksen, keskeytyksen tai varastoinnin alkaessa.

Esimerkki

Vakuutuksenottaja osti kontin sorveja. Kontin saavuttua Suomeen varastonhoitaja huomasi varastossaan olevan tilausta n. viikon ajan ennen lopullista toimintaa varastoon. Säilytyksen aikana yksi sorvi katosi. Vakuutus oli kuitenkin päättynyt silloin, kun vakuutuksenottaja antoi määräyksen varastoida sorveja huolitsijan terminaalissa, eikä vakuutuksenottaja voinut saada korvausta kadonneista sorvista tämän vakuutuksen perusteella.

50.8.6.2 Jos rahtisopimus purkautuu vakuutuksenottajasta riippumattomasta syystä ja tavara puretaan muualle, kuin rahtisopimuksessa mainitulle määräraipalla, jatkuu vakuutus purkamisen jälkeisen varastoinnin aikana kohtien 50.5.1 ja 50.5.8 mukaisten vahinkojen varalta 30 vuorokautta ja päättyy tämän määräajan jälkeen. Jos vakuutuksenottaja ennen vakuutuksen päättymistä sopii tavarantoimittajan kuljettamisesta alkuperäiselle tai muulle sovitulle määräraippakunnalle, jatkuu vakuutus samoin ehdoin kuin alkuperäisessä kuljetuksessa, mikäli tavarantoimittajan kunto kuljetuksen alkaessa ei poikkea alkuperäisestä. Muussa tapauksessa uusi kuljetus vakuutetaan ehtojen kohtien 50.5.1 - 50.5.7 mukaisesti.

50.9 Korvausmenettely

Sen lisäksi, mitä Yleisten sopimusehtojen (YS15) kohdassa 10 on määrätty, noudatetaan seuraavaa:

50.9.1 Oikeus korvaukseen

Oikeus korvaukseen on vakuutuksenottajalla tai sillä, joka esittää selvityksen oikeudestaan korvaukseen. Oikeutta korvaukseen ei ole kuljetuksen suorittajalla tai sillä, jonka haltuun tavara on uskottu tai joka suorittaa vakuutettuun kuljetukseen liittyviä tehtäviä.

50.9.2 Korvauksen vanhentuminen

Poiketen Yleisten sopimusehtojen (YS15) kohdasta 10.2, on korvauksenhakijan, säilyttääkseen oikeuden korvaukseen, esitettävä kirjallinen korvaushakemus kuuden (6) kuukauden kuluessa vahingosta tiedon saatuaan, kuitenkin viimeistään kymmenen (10) kuukauden kuluessa siitä päivästä, kun vakuutettu kuljetus päättyi.

50.9.3 Korvauksen määrän laskeminen

50.9.3.1 Omavastuu

Omavastuu on vakuutuskirjaan merkitty osuus, joka vähennetään vahingon määrästä korvauksen määrää laskettaessa.

50.9.3.2 Kokonaishäviö

Jos vakuutettu tavara on hävinnyt tai kokonaan tuhoutunut vakuutuksen käsittämän vahingonvaaran aiheuttamana, maksetaan korvauksena vakuutusarvon mukainen määrä omavastuulla vähennettynä. Omistusoikeus kokonaan korvattuun tavarahan tai sen osaan siirtyy LähiTapiolalle. LähiTapiola voi halutessaan käyttää oikeuttaan määrätä kokonaan korvattua tavarasta tai osasta. Jos LähiTapiola korvaa tuotteen vakuutusarvon omavastuulla vähennettynä, katsotaan vahinko kokonaan korvatuksi.

50.9.3.3 Korjaus

Jos vahingoittunut esine voidaan saattaa vahinkoa edeltäneeseen tai sitä vastaavaan kuntoon suorittamalla korjaus tai panemalla vahingoittuneen tilalle uusi tai alkuperäistä vastaava osa, korvataan vain tästä johtuva kustannus omavastuulla vähennettynä.

Korjauskustannusten lisäystä, joka on vakuutuksenottajan valitseman tavantoinnista poikkeavan korjaustavan tai sellaiseen liittyvän menetelyn aiheuttama, ei korvata.

50.9.3.4 Arvon vähentyminen

Tavaralle voidaan määritellä vahingon johdosta tapahtunut arvon vähentyminen prosentteina alkuperäisestä arvosta. Arvon vähentyminen määritellään kuljetuksen määräraipalla vallitsevan ve-

rollisen hintatason mukaan. Korvauksena suoritetaan tällöin arvon vähentymistä vastaava prosenttiosuus kohdan 50.4 mukaisesta vakuutusarvosta omavastuulla vähennettynä.

Arvon vähentymiseen perustuvaa korvausmenetelyä käytetään silloin, jos tuotetta ei voi korjata tai sen korjaus tulee arvon vähentymisen perusteella laskettua korvausta huomattavasti kalliimmaksi.

50.10 Vakuutuksen perusteeksi annettujen tietojen oikeellisuus (alivakuutus)

Jos vakuutuksenottaja antaa kuljetusten määristä ja arvoista tai muista vakuutuksen perusteeksi kysytyistä tekijöistä virheellisiä tietoja ja hänen olisi pitänyt tietää antamansa tiedot virheellisiksi, maksetaan kohdan 50.9.3 mukaan lasketusta korvauksesta vain niin suuri osa kuin virheellisen tiedon ja oikean tiedon välinen suhde osoittaa.

50.11 Vakuutuksen irtisanomiseen liittyviä erityispiirteitä

LähiTapiola on Yleisistä sopimusehdoista (YS15) poiketen oikeutettu saamaan koko vakuutuskauden vakuutusmaksun, vaikka vakuutuksenottaja irtisanoisi vakuutuksen kesken vakuutuskauden, jos vakuutuskauden aikana ennen irtisanomispäivää on sattunut korvattava vahinko.

50.12 Erimielisyydet

Poiketen Yleisten sopimusehtojen (YS15) kohdasta 11.3 erimielisyys merivakuutussopimukseen perustuvassa korvausasiassa on Suomen merivahingonlaskijan selvittävä, ellei ole sovittu asian ratkaisemisesta välimiesmenettelyin. Muissa korvausasioissa erimielisyydet ratkaistaan yleisten sopimusehtojen kohdan 11 mukaisesti.

60 Yrityksen varallisuusvastuuvakuutus

Yrityksen varallisuusvastuuvakuutus sisältyy sopimukseen sen mukaan kuin vakuutuskirjaan on merkitty.

LähiTapiola sitoutuu näiden varallisuusvastuuvakuutusehtojen ja sopimukseen sisältyvien muiden ehtojen mukaisesti

- selvittämään vakuutuksenottajan korvausvastuun
- korvaamaan sellaiset toiselle aiheutetut varallisuusvahingot, joista vakuutuksenottaja on korvausvastuussa

- hoitamaan mahdollisen korvauskysymystä koskevan oikeudenkäynnin.

Yritys on vastuussa toiminnassaan ulkopuolisille aiheuttamistaan varallisuusvahingoista. Useimmiten on kyse vakuutuksenottajan ja toimeksiantajan välisestä suhteesta. Suurin osa tästä riskistä voidaan siirtää vakuutusyhtiölle varallisuusvastuuvakuutuksella. Tällöin LähiTapiola selvittää vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvat korvausvaatimukset. Tarvittaessa LähiTapiola käyttää eri alojen asiantuntijapalveluita ja hoitaa mahdollisen oikeudenkäynnin. Jos korvausvastuu syntyy, LähiTapiola suorittaa korvauksen vahingonkärsineelle.

60.1 Vakuutuksen voimassaoloalue

Vakuutus on voimassa Suomessa tai vakuutuskirjassa mainitulla muulla voimassaoloalueella ja koskee vain voimassaoloalueella käsiteltäviä korvausvaatimuksia.

60.2 Korvattavat vahingot

Vakuutuksesta korvataan toiselle aiheutettu varallisuusvahinko, kun

- vahinko on seuraus vakuutuskauden aikana tapahtuneesta teosta tai laiminlyönnistä
- vakuutuksenottaja on voimassa olevan oikeuden mukaan vahingosta korvausvastuussa
- vahinko ilmenee vakuutuksen voimassaoloalueella.

Vakuutuksenottajan korvausvastuu perustuu aina voimassa olevaan oikeuteen, lakeihin ja oikeuskäytäntöön. Useimmiten vastuun syntyminen edellyttää vakuutuksenottajan tai tämän työntekijän virhettä, huolimattomuutta tai laiminlyöntiä.

60.3 Korvausrajoitukset

60.3.1 Itselle aiheutunut vahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut vakuutuksenottajalle itselleen.

60.3.2 Työntekijä tai osakaskumppani

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut vakuutuksenottajan palveluksessa ollelle tai tällaiseen rinnastettavalle henkilölle tai osakaskumppanille.

60.3.3 Samaan omistukseen kuuluva yritys

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut

- vakuutuksenottajan kanssa samaan konserniin kuuluvalle yritykselle
- yritykselle, jonka osakkeista tai osuuksista vakuutuksenottaja omistaa enemmän kuin puolet tai jossa vakuutuksenottajalla muutoin on määräysvalta.

60.3.4 Sopimusvastuu

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa siltä osin, kun vakuutuksenottaja on sitoutunut laajempaan korvausvastuuseen kuin hänellä olisi voimassa olevan oikeuden mukaan samassa sopimussuhteessa ilman tuollaista sopimusmääräystä.

60.3.5 Virheellinen työtulos

Vakuutuksesta ei korvata kustannuksia, jotka ovat aiheutuneet toimeksiantoon perustuvan työn uudelleen suorittamisesta tai korjaamisesta. Kustannuksia ei korvata, vaikka työn suorittaisi joku muu kuin vakuutuksenottaja.

Esimerkki

Tilitoimisto oli tehnyt virheitä asiakkaansa kirjanpidossa. Virheiden ja suoritun tilintarkastuksen perusteella asiakas oli tehnyt veron aikaisempaan. Verotus suoritettiin uudelleen. Ylimääräisestä kirjanpidon tarkastuksesta ja uusintakirjanpidon suorittamisesta aiheutuneita kustannuksia ei korvata varallisuusvastuuvakuutuksesta.

60.3.6 Ympäristövahinko

Vakuutuksesta ei korvata ympäristövahinkoa eikä vahinkoa, joka on seuraus ympäristölle aiheutuneesta vahingosta.

60.3.7 Henkilö- ja esinevahinko

Vakuutuksesta ei korvata henkilö- tai esinevahinkoa eikä sellaista taloudellista vahinkoa, joka on seuraus henkilö- tai esinevahingosta. Esinevahingoksi katsotaan myös käteisen rahan, arvopapereiden, käyttämättömien posti- ja leimamerkkien, kuponkien, vekselien, shekkien ja muiden saamistodistusten tuhoutuminen, vaurioituminen tai hukkaaminen.

60.3.8 Käteisen rahan maksaminen ja vastaanottaminen

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut laskuvirheestä käteistä rahaa maksettaessa tai vastaanotettaessa.

60.3.9 Tahallisuus tai törkeä huolimattomuus

Vakuutuksesta ei korvata vakuutuksenottajan tai muun henkilön, jonka puolesta vakuutuksenottaja on korvausvastuussa, tahallaan tai törkeällä huolimattomuudella aiheuttamaa vahinkoa.

60.3.10 Muu vastuuvakuutus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka korvataan vakuutuksenottajan muusta vastuuvakuutuksesta.

60.3.11 Vakuuttamaton toiminta

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut muunlaisesta toiminnasta kuin vakuutusta haettaessa on ilmoitettu ja vakuutuskirjaan merkitty.

60.4 Korvaussäännökset

60.4.1 Vakuutusmäärä

Vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä on LähiTapiolan korvausvelvollisuuden ylämpänä rajana jokaisessa vahingossa. Sovittuun vakuutusmäärään sisältyvät vahingonkorvaus, selvitys- ja oikeudenkäyntikulut sekä välittömästi uhkaavan vaaran kohtuulliset torjuntakulut. Torjuntakuuluina korvataan ainoastaan sellaiset välttämättömät toimenpiteet, jotka on suoritettava välittömästi uhkaavan vaaran torjumiseksi.

Yhden vakuutuskauden aikana aiheutetuista vahingoista korvataan enintään kaksinkertainen vakuutusmäärä. Samasta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vahingoksi. Jos tällaiset vahingot todetaan eri vakuutuskausien aikana, ne katsotaan kohdistuneiksi siihen vakuutuskauteen, jonka aikana ensimmäinen vahinko on aiheutettu.

Vakuutusmäärää voi tarvittaessa korottaa. Vakuutusmäärän korottaminen nostaa vakuutusmaksua.

60.4.1.1 Terroriteko

Terroriteosta aiheutuneita vahinkoja korvataan enintään vakuutus kirjassa mainittu määrä vakuutustapahtumaa ja vakuutuskautta kohden. Samasta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vakuutustapahtumaksi. Terroriteolla tarkoitetaan joko yhden henkilön tai henkilöryhmän suorittamaa tekoa, joka sisältää voiman tai väkivallan käyttöä tai sen uhkaa, kun teon tarkoituksena on joko luonteeltaan tai yhteydeltään edistää poliittista, uskonnollista tai ideologista päämäärää ja/tai pelotella tai vaikuttaa hallitukseen, kansaan tai kansanosaan.

60.4.2 Omavastuu

Vakuutuksenottajalla on jokaisessa vahingossa vakuutus kirjaa merkitty omavastuu, joka vähennetään ehtojen mukaan laskettujen vahingonkorvauksen, torjuntakustannusten sekä selvitys-

neuvottelu-, korko- ja oikeudenkäyntikustannusten yhteismäärästä. Vakuutus kirjassa tai erityisehdossa voi olla poikkeavia omavastuita.

60.4.3 Vahingonselvitys

Vakuutuksenottajan on varattava LähiTapiolalle tilaisuus vahingon määrän arvioimiseen sekä mahdollisuus edesauttaa sovinnollisen ratkaisun syntymistä. LähiTapiola selvittää, onko vakuutuksenottaja vahingonkorvausvelvollinen määrältään omavastuun ylittävistä, vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvasta vahingosta. LähiTapiola neuvottelee tarvittaessa korvauksen vaatijan kanssa.

60.4.4 Oikeudenkäynti

Vakuutuksenottajan on viipymättä ilmoitettava LähiTapiolalle, jos vakuutuksenottaja saa vakuutuksesta korvattavaa vahinkoa koskevan haasteen. LähiTapiolalla on tällöin oikeus päättää oikeudenkäyntiin liittyvistä toimenpiteistä. Jos vakuutuksenottaja ei ole ilmoittanut oikeudenkäynnistä LähiTapiolalle, LähiTapiolalla on mahdollisuus olla korvaamatta oikeudenkäynnistä aiheutuvia kuluja.

LähiTapiola hoitaa oikeudenkäynnin siltä osin kuin siinä käsitellään vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvaa korvauskysymystä. LähiTapiola maksaa myös siitä aiheutuvat oikeudenkäyntikulut vakuutusmäärän rajoissa. Korvausvaatimuksen on oltava suurempi kuin vakuutuksenottajan omavastuu.

60.4.5 Yhteisvastuullisuus

Jos usea on velvollinen yhteisvastuullisesti korvaamaan saman vahingon, vakuutuksesta korvataan ainoastaan se osa vahingosta, joka vastaa vakuutuksenottajan viaksi jäävän syyllisyyden määrää ja hänen ehkä vakuutustapahtumasta saamaansa etua. Ellei muuta osoiteta, korvataan pääluvun mukainen osuus kokonaisvahingosta.

60.4.6 Sopimus vahingonkorvauksesta

Jos LähiTapiola on ilmoittanut vakuutuksenottajalle olevansa valmis tekemään vakuutusmäärän rajoissa sopimuksen vahingonkärsineen kanssa tämän vahinkojen korvaamisesta eikä vakuutuksenottaja tähän suostu, LähiTapiola ei ole velvollinen korvaamaan sen jälkeen aiheutuneita kustannuksia eikä suorittamaan lisäselvityksiä asiassa.

Jos vakuutuksenottaja korvaa vahingon, sopii siitä tai hyväksyy vaatimuksen, se ei sido LähiTapiolaa,

ellei korvauksen määrä ja peruste ole ilmeisen oikea.

60.5 Vakuutusmaksun laskeminen

Vastuuvakuutuksen maksuun vaikuttavat yrityksen toimiala, vakuutusmäärä, omavastuu ja vakuutetun toiminnan työmäärä. Toimialalla tarkoitetaan yrityksen todellista toiminnan laatua. Kun vakuutuksen perusteeksi ilmoitetut tiedot ovat oikeat, yritys saa omalle toimialalleen tai toimialoilleen tarkoitetun vakuutuksen, jonka hinnoitteluperuste on oikea. Vakuutuksenottajan tulee aina ilmoittaa, jos yrityksen toimiala tai vakuutetun toiminnan työmäärä muuttuu.

70 Tuotevastuuvakuutus

Tuotevastuuvakuutus sisältyy sopimukseen sen mukaan kuin vakuutuskirjaan on merkitty. LähiTapiola sitoutuu näiden tuotevastuuvakuutusehtojen, ja sopimukseen sisältyvien muiden ehtojen mukaisesti

- selvittämään vakuutuksenottajan korvausvastuun
- korvaamaan sellaiset elinkeinotoiminnassa liikkeelle lasketusta tuotteesta toiselle aiheutuneet henkilö- ja esinevahingot, joista vakuutuksenottaja on korvausvastuussa
- hoitamaan mahdollisen korvauskysymystä koskevan oikeudenkäynnin.

Yritys voi olla vastuussa vahingoista, jotka sen valmistamat, maahantuomat tai myymät tuotteet ovat aiheuttaneet ulkopuolisille. Osa tästä riskistä voidaan siirtää LähiTapiolalle tuotevastuuvakuutuksella. Tällöin LähiTapiola selvittää vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvat korvausvaatimukset. Tarvittaessa LähiTapiola käyttää eri alojen asiantuntijapalveluita ja hoitaa mahdollisen oikeudenkäynnin. Jos korvausvastuu ilmenee, LähiTapiola suorittaa korvauksen vahingonkärsineelle.

70.1 Vakuutuksen voimassaoloalue

Vakuutus on voimassa Euroopassa tai vakuutus kirjassa mainitulla muulla voimassaoloalueella ja koskee vain voimassaoloalueella todettuja ja käsiteltäviä korvausvaatimuksia.

70.2 Korvattavat vahingot

Vakuutuksesta korvataan toiselle aiheutettu henkilö- ja esinevahinko seuraavin edellytyksin

- vahinko todetaan vakuutuskauden aikana
- vahinko on aiheutunut puutteellisesta turvallisuudesta tai tuotteen virheellisyydestä

- vakuutuksenottaja on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa vahingosta.

Lisäksi edellytetään, että vakuutuksenottaja on luovuttanut tuotteen toiselle ja että vakuutuksenottajan hallinta- ja omistusoikeus tuotteeseen on päättynyt toimitus- tai kauppasopimuksen tai näihin verrattavien oikeustoimien perusteella.

Vakuutuksesta korvataan henkilö- ja esinevahinko, joka on aiheutunut, kun on käytetty turvallisuudeltaan puutteellista tai virheellistä tuotetta. Henkilövahinko ja yksityisessä käytössä käytetylle omaisuudelle aiheutunut esinevahinko eivät yleensä edellytä korvausvelvollisen huolimattomuutta. Huolellisestikin toiminut vakuutuksenottaja voi joutua korvausvastuuseen. Muulloin korvausvastuun syntyminen yleensä edellyttää vakuutuksenottajan virhettä, huolimattomuutta tai laiminlyöntiä.

Esimerkki

Huoltomies kiipesi alumiinitikkaita pitkin katolle. Tikkaiden askelma petti, jolloin huoltomies putosi maahan ja loukasi päänsä. Vahinkoa selvittäessä havaittiin, että tikkaissa ollut valmistusvirhe aiheutti askelman pettämisen. Suomalaisen tikkaiden valmistajan tuotevastuuvakuutuksesta korvataan aiheutunut henkilövahinko, koska vahinko aiheutui turvallisuudeltaan puutteellisesta tuotteesta.

70.3 Korvausrajoitukset

70.3.1 Itselle aiheutunut vahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut vakuutuksenottajalle itselleen.

70.3.2 Tuotteelle itselleen aiheutunut vahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut myydylle tai luovutetulle tuotteelle.

Esimerkki

Maahantuojan koko kahvinkeitinera oli viallinen. Muuttaman lämmityskerran jälkeen kahvinkeitimet olivat käyttökelvottomia. Vakuutus kattaa virheellisestä tuotteesta aiheutuneet vahingot. Tuotteelle itselle aiheutuneita vahinkoja ei korvata. Kahvinkeitimien rikkoutumista ei korvata maahantuojan tuotevastuuvakuutuksesta.

70.3.3 Varallisuusvahinko

Vakuutuksesta ei korvata sellaista taloudellista vahinkoa, joka ei ole yhteydessä henkilö- tai esinevahinkoon.

Esimerkki

Huonekaluja valmistavan yrityksen tuotanto keskeytyi kokoonpanokoneen rikkoutumisen vuoksi. Koneen rikkoutumisen syytä tutkittaessa todettiin, että kokoonpanokoneessa on valmistusvika. Koneen myyjä joutui toimittamaan rikkoutuneen tilalle uuden koneen. Koneen rikkoutumisesta ei aiheutunut muuta esinevahinkoa. Koneen myyjän tuotevastuuvakuutuksesta ei korvata huonekalujen valmistajalle tuotannon keskeytymisestä aiheutuneita taloudellisia menetyksiä.

neessa on valmistusvika. Koneen myyjä joutui toimittamaan rikkoutuneen tilalle uuden koneen. Koneen rikkoutumisesta ei aiheutunut muuta esinevahinkoa. Koneen myyjän tuotevastuuvakuutuksesta ei korvata huonekalujen valmistajalle tuotannon keskeytymisestä aiheutuneita taloudellisia menetyksiä.

70.3.4 Sopimusvastuu

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa siltä osin kuin korvausvastuu perustuu sopimukseen, takuuseen tai muuhun sitoumukseen, ellei tällaista korvausvastuuta olisi ilman mainittua sitoumusta. Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka johtuu siitä, että kemiallisella aineella tai lääkkeellä ei ole luvattua vaikutusta tai suoritus- tai toimintakykyä. Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa tai osaa siltä osin, kuin joku muu on vakuutetun puolesta sitoutunut sen korvaamaan.

70.3.5 Reklamaatio ja takaisin veto

Vakuutuksesta ei korvata kustannuksia, jotka aiheutuvat tuotteen reklamaatiosta, palauttamisesta, korjaamisesta, vaihtamisesta, hävittämisestä tai markkinoilta poistamisesta.

70.3.6 Lakien ja määräysten rikkominen

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut lakien, asetusten tai viranomaisten määräysten tai ohjeiden vastaisesta toimenpiteestä, josta vakuutuksenottaja on tiennyt tai josta vakuutuksenottajan olisi pitänyt tietää.

70.3.7 Tarkastusten laiminlyönti

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu siitä, ettei tuotteelle ole tehty tavanomaisia tarkastuksia, testejä tai analyysyjä.

70.3.8 Tiedossa ollut vahingonvaara

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jos tuotteen virheellisyys tai puutteellinen turvallisuus oli tai olisi pitänyt olla vakuutuksenottajan tiedossa vakuutuksen voimaantullessa.

70.3.9 Erityinen korvausperuste

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka korvataan liikennevakuutuslain, ydinvastuulain, lakisääteisten tapaturmavakuutusten, lääkevahinkovakuutuksen tai vastaavan ulkomaisen lain tai ulkomaisen vakuutuksen nojalla.

70.3.10 Sakot

Vakuutuksesta ei korvata sakkoa tai muuta sen kaltaista seuraamusta.

70.3.11 Tahallisuus tai törkeä huolimattomuus

Vakuutuksesta ei korvata vakuutuksenottajan tahallaan tai törkeällä huolimattomuudella aiheutamaa vahinkoa.

70.3.12 Muu vastuuvakuutus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka korvataan vakuutuksenottajan muusta vastuuvakuutuksesta.

70.3.13 Vakuutuskirjaan merkitsemätön tuote

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut muusta kuin vakuutusta haettaessa ilmoitetusta ja vakuutuskirjaan merkitystä tuotteesta.

70.4 Korvaussäännökset

70.4.1 Vakuutusmäärä

Vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä on LähiTapiolan korvausvelvollisuuden yläpääraja jokaisessa vahingossa. Sovittuun vakuutusmäärään sisältyvät vahingonkorvaus, selvitys- ja oikeudenkäyntikulut sekä välittömästi uhkaavan vaaran kohtuulliset torjuntakulut. Torjuntakuluina korvataan ainoastaan sellaiset välttämättömät toimenpiteet, jotka on suoritettava välittömästi uhkaavan vaaran torjumiseksi ja ainoastaan siinä laajuudessa, että välitön vaara poistuu. Tällaisesta toimenpiteen suorittamisesta on sovittava LähiTapiolan kanssa etukäteen.

Yhden vakuutuskauden aikana todetuista tuotevastuuvahingoista korvataan enintään kaksinkertainen vakuutusmäärä. Samasta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vahingoksi. Jos tällaiset vahingot todetaan eri vakuutuskausien aikana, katsotaan ne kohdistuneeksi siihen vakuutuskauteen, jonka aikana ensimmäinen vahinko on todettu.

Vakuutuksenottajan on harkittava vakuutusmäärän riittävyys. Vakuutusmäärästä sovitaan LähiTapiolan kanssa. Vakuutusmäärän korottaminen nostaa vakuutusmaksua.

70.4.1.1 Terroriteko

Terroriteosta aiheutuneita vahinkoja korvataan enintään vakuutuskirjassa mainittu määrä vakuutustapahtumaa ja vakuutuskautta kohden. Samasta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vakuutustapahtumaksi.

Terroriteolla tarkoitetaan joko yhden henkilön tai henkilöryhmän suorittamaa tekoa, joka sisältää voiman tai väkivallan käyttöä tai sen uhkaa, kun teon tarkoituksena on joko luonteeltaan tai yhteydeltään edistää poliittista, uskonnollista tai ideologista päämäärää ja/tai pelotella tai vaikuttaa hallitukseen, kansaan tai kansan osaan.

70.4.2 Omavastuu

Vakuutuksenottajalla on jokaisessa vahingossa omavastuu vahingon sekä välittömästi uhkaavan vaaran torjuntakulujen yhteismäärästä. Tämä omavastuu on merkitty vakuutuskirjaan. Vakuutuksesta korvataan vahinko omavastuun ylittävältä osin. Vakuutuksenottaja voi valita omavastuun suuruuden. Omavastuu sovitaan LähiTapiolan kanssa. Omavastuun korottaminen alentaa vakuutusmaksua.

70.4.3 Vahingon selvitys

Vakuutuksenottajan on varattava LähiTapiolalle tilaisuus vahingon määrän arvioimiseen sekä mahdollisuus edesauttaa sovinnollisen ratkaisun syntymistä. LähiTapiola selvittää, onko vakuutuksenottajalla vahingonkorvausvelvollisuutta vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvasta vakuutustapahtumasta.

Edellytyksenä selvitykselle on, että korvausvelvollisuus ylittää määrältään omavastuun. LähiTapiola neuvottelee tarvittaessa korvauksen vaatijan kanssa.

70.4.4 Oikeudenkäynti

Vakuutuksenottajan on viipymättä ilmoitettava LähiTapiolalle, jos vakuutuksenottaja saa vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvaa vahinkoa koskevan haasteen. LähiTapiolalla on tällöin oikeus päättää oikeudenkäyntiin liittyvistä toimenpiteistä. Jos vakuutuksenottaja ei ole ilmoittanut oikeudenkäynnistä LähiTapiolalle, LähiTapiolalla on oikeus olla korvaamatta oikeudenkäynnistä aiheutuvia kuluja.

LähiTapiola hoitaa oikeudenkäynnin siltä osin, kuin siinä käsitellään vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvaa korvauskysymystä. LähiTapiola maksaa myös siitä aiheutuvat kulut vakuutusmäärän rajoissa. Korvausvaatimuksen on tällöin oltava suurempi kuin vakuutuksenottajan omavastuu.

70.4.5 Yhteisvastuullisuus

Jos usea on velvollinen korvaamaan yhteisvastuullisesti saman vahingon, korvataan vakuutuksesta ainoastaan se osa vahingosta, joka vastaa

vakuutuksenottajan viaksi jäävän syyllisyyden määrää ja hänen mahdollisesti vakuutustapahtumasta saamaansa etua. Ellei muuta osoiteta, korvataan pääluvun mukainen osuus kokonaisvahingosta.

70.4.6 Sopimus vahingonkorvauksesta

Jos LähiTapiola on ilmoittanut vakuutuksenottajalle olevansa valmis tekemään vakuutusmäärän rajoissa sopimuksen vahingonkärsineen kanssa tämän vahinkojen korvaamisesta eikä vakuutuksenottaja tähän suostu, LähiTapiola ei ole velvollinen korvaamaan sen jälkeen aiheutuneita kustannuksia eikä suorittamaan lisäselvityksiä asiassa. Jos vakuutuksenottaja korvaa vahingon, sopii siitä tai hyväksyy vaatimuksen, ei tämä sido LähiTapiolaa, ellei korvauksen määrä tai peruste ole ilmeisen oikea.

70.5 Vakuutusmaksun laskeminen

Tuotevastuuvakuutuksen maksuun vaikuttavat yrityksen liikevaihto, vakuutettu tuoteryhmä, vakuutusmäärä, omavastuu ja vakuutuksen voimassaoloalue. Nämä on merkitty vakuutuskirjaan. Jos vakuutusmaksu toiminnan laadun vuoksi voidaan laskea etukäteen vain ennakkomaksuna, määrätään lopullinen vakuutusmaksu vakuutuskauden päätyttyä. Lopullisen maksun ja ennakkomaksun erotus on viipymättä suoritettava tai palautettava. Ellei vakuutuksenottaja lopullisen vakuutusmaksun laskemiseksi anna LähiTapiolalle tämän pyytämiä tietoja kuukauden kuluessa tietojen pyytämisestä, LähiTapiola on oikeutettu vahvistamaan vakuutusmaksun kohtuulliseksi katsoomaansa määrään. Vakuutuksenottajan on ilmoitettava, jos ilmoitettu ja toteutunut liikevaihto oleellisesti eroavat toisistaan.

80 Suojeluohjeet

Vakuutuksenottajan on noudatettava näitä suojeluohjeita sekä vakuutuskirjaan merkittyjä muita suojeluohjeita. Suojeluohjeita noudattamalla voidaan ehkäistä vahinkojen syntymistä ja pienentää vahingon määrää.

Muita suojeluohjeita ovat esimerkiksi

- *Yritysten päivittäinen palontorjunta*
- *Murtosuojaus.*

Suojeluohjeet on saatettava myös toimipaikan toiminnasta vastuussa olevien henkilöiden tietoon. Jos suojeluohjetta ei noudateta ja noudattamatta jättäminen vaikuttaa vahingon syntyyn tai

sen määrään (laajuuteen), korvausta voidaan vakuutussopimukslain mukaan vähentää tai se voidaan evätä.

80.1 Atk-tiedot, -tiedostot ja -ohjelmat

Esinevakuutusten (kohdat 10 – 17) kohteena olevien tietojen, tiedostojen ja ohjelmien sekä keskeytysvakuutetun (kohdat 20 - 24) liiketoiminnan jatkuvuuden kannalta merkityksellisten tietojen, tiedostojen ja ohjelmien varmistamisen ja säilyttämisen osalta tulee noudattaa seuraavaa:

80.1.1 Käyttöjärjestelmien ja ohjelmien varmistus ja säilytys

Varmuuskopioitavissa olevat ohjelmat on varmistettava säännöllisesti ja alkuperäistuotteita sekä varmistuksia on säilytettävä turvallisesti ja riittävän pitkän ajan niin, että

- käyttöjärjestelmät ja ohjelmat voidaan palauttaa vahingon jälkeen korjattuun tai vaihdettuun laitteeseen toimivaksi kokonaisuudeksi
- toimivuus on palautettavissa vahinkohetkeä edeltävään tasoon ohjelmatuotteiden jälleenhankintojen, varmistusten palautusten ja asennus-/konfigurointitöiden avulla kohtuullisella työmäärällä
- varmistamattomat uudelleen tehtävät muutokset eivät saa olla yhtä kuukautta vanhempia.

Varmistusten turvallinen säilytys tarkoittaa sitä, ettei varmuusarkisto voi tuhoutua samassa vahingossa käyttöarkiston kanssa. Tämä voidaan toteuttaa esimerkiksi säilyttämällä varmuusarkistoa eri rakennuksessa.

80.1.2 Tietojen ja tiedostojen varmistus ja säilytys

Varmuuskopioitavissa olevat tiedot ja tiedostot on varmistettava säännöllisesti ja syöttömateriaalia sekä varmistuksia on säilytettävä turvallisesti ja riittävän pitkän ajan niin, että

- tiedot voidaan palauttaa vahinkohetkellä käytössä olleiden ohjelmien kanssa toimivaksi kokonaisuudeksi
- tiedot on palautettavissa vahinkohetkeä edeltävään tasoon varmistusten palautusten ja varmistamattomien tietojen uudelleen-syötön avulla kohtuullisella työmäärällä
- kaikki tiedot varmistava ns. täysvarmistus on otettu vähintään kerran viikossa
- varmuusarkistossa on kunakin hetkenä vähintään kahden viimeisen tai kahden viimeistä edellisen kerran täysvarmistukset.

Viimeistä täysvarmistusta voidaan säilyttää käyttöarkistossa laitetoissa.

Varmistusten turvallinen säilytys tarkoittaa sitä, ettei varmuusarkisto voi tuhoutua samassa vahingossa käyttöarkiston kanssa. Tämä voidaan toteuttaa esimerkiksi säilyttämällä varmuusarkistoa eri rakennuksessa. Syöttömateriaalilla tarkoitetaan lähdeaineistoa (esim. laskut, tilaukset ja skannattavat kuvat), joista menetetyt uudelleen syötettävät tiedot oli muodostettu tai joista ne voidaan muodostaa.

80.2 Paloriski

Vakuutuksenottajan on noudatettava erillisiä vakuutuskirjaan merkittyjä suojeluohjeita, kuten esimerkiksi Yritysten päivittäinen palontorjunta.

80.2.1 Korjaustyöt

Toimitilojen korjaustöistä tulee ilmoittaa LähiTapiolalle hyvissä ajoin ennen korjaustöihin liittyvien sopimusten tekemistä. Ilmoituksen saatuaan LähiTapiola toimittaa vakuutuksenottajalle suojeluohjeita, joita noudattamalla voidaan estää tai pienentää korjaustöistä aiheutuvaa vahingonvauria. Tällaisia suojeluohjeita ovat esimerkiksi

- Rakennus- ja korjaustyöt
- Tulityöt.

Suojeluohjeissa määrätään esim. tulityöpaikan puhdistamisesta, alkusammutuskalustosta ja tulityövarustoinnista. Korjaustöitä ei saa aloittaa ennen suojeluohjeisiin tutustumista. Urakka- ja sopimusasiakirjoihin on merkittävä urakoitsijan velvollisuus noudattaa LähiTapiolan antamia suojeluohjeita.

80.3 Luonnonilmiöriski

80.3.1 Rakenteet ja pinnoitteet

Rakennuksen rakenteet on rakennettava rakentamismääräysten ja hyvän rakentamistavan mukaisesti. Rakennuksen vesikate ja seinäpinnoitteet on kiinnitettävä valmistajan ohjeitten mukaisesti.

80.4 Vuotoriski

80.4.1 Irtaimen omaisuuden säilyttäminen

Vuotovahingossa helposti vahingoittuva omaisuus on sijoitettava vähintään 10 cm:n korkeudelle lattiapinnasta.

Tällaista helposti vahingoittuvaa omaisuutta ovat esimerkiksi elektroniset laitteet, tekstiilit, paperitavara ja elintarvikkeet.

80.4.2 Suojaus jäätymiseltä

Rakennuksen johtoverkkoa tulee hoitaa huolellisesti ja suojella jäätymiseltä. Johtoverkko ja siihen liittyvät laitteet on tyhjennettävä vedestä, kun rakennus jätetään kylmänä vuodenaikana ilman riittävää lämmitystä tai valvontaa.

Rakennus on vailla riittävää lämmitystä, jos sisälämpötila on huomattavasti alle normaalin huonelämpötilan.

80.4.3 Käyttö- ja prosessilaitteet sekä putkistot

Käyttö- ja prosessilaitteen liitännöiden, putkistojen liitosten ja säiliöiden asennustavan tulee olla valmistajan tai maahantuojan sekä viranomaisten antamien määräysten ja ohjeiden mukaisia.

Verkostoon letkuliitännällä liitetyt laitteet on varustettava verkostossa ennen letkuliitännää olevalla sulkuventtiilillä ja venttiili on suljettava aina käytön jälkeen tilan jäädessä ilman valvontaa (esimerkiksi työajan päättyessä).

Koneita ja laitteita on huollettava ja käytettävä valmistajan tai maahantuojan antamien ohjeiden mukaisesti. Laitteille ja säiliöille on tehtävä viranomaisten vaatimat määräaikaistarkastukset ja niissä havaitut viat on korjattava.

Viranomaismääräysten vaatimia tarkastuksia ovat esimerkiksi paineastia- ja öljysäiliötarkastukset.

80.4.4 Vesikaton kunnossapito

Vesikate, kattokaivot ja sadevesikourut on tarkastettava ja tarvittaessa puhdistettava lumettomana aikana keväällä ja syksyllä. Havaitut viat on korjattava viivytyksettä.

80.4.5 Viranomaismääräysten noudattaminen

Uudisrakentamisessa ja soveltuvin osin myös korjausrakentamisessa on noudatettava rakentamista koskevia, voimassa olevia viranomaismääräyksiä ja -ohjeita. Näitä ovat Suomen rakentamismääräyskokoelman osat C2 (Kosteus, määräykset ja ohjeet) sekä D1 (Kiinteistöjen vesi- ja viemärlaitteistot, määräykset ja ohjeet).

80.5 Murto- ja ilkivaltariski

80.5.1 Rakenteellinen murtosuojaus

Vakuutuksenottajan on noudatettava vakuutuskirjaan merkittyä erillistä suojeluohjetta vakuutushuoneiston ja soveltuvin osin muun omaisuuden säilytyspaikan rakenteellisessa suojauksessa, lukituksessa ja avainten säilytyksessä.

80.5.2 Kassakoneet

Kassakoneet ja -lippaat on pidettävä avoinna, kun vakuutushuoneisto on suljettu.

80.5.3 Kassakaapit ja paloturvakaapit

Rahan ja arvopapereiden säilytyspaikaksi hyväksytyn paloturvakaapin tai kassakaapin ja -holvin oven on oltava lukossa, kun vakuutushuoneisto on suljettu. Kaapin tai holvin avainta tai lukon numeroyhdistelmää ei saa säilyttää samassa vakuutushuoneistossa. Avaimen tai numeroyhdistelmän saa antaa vain nimetyille henkilöille kuitausta vastaan. Jos kaapin paino on alle 1 000 kg, rahojen säilytykseen hyväksytty paloturvakaappi tai kassakaappi on kiinnitettävä rakennuksen rakenteisiin pulittaamalla valmistajan ohjeiden mukaan.

80.5.4 Arvopapereiden kuoletus vahingon jälkeen

Arvopaperit, jotka voidaan kuolettaa, on kuoletettava välittömästi vahingon jälkeen.

Kuoletuskelpoisten arvopapereiden osalta vahingon määrään lasketaan vain kuoletuskustannukset.

80.6 Rikkoriski

80.6.1 Koneiden ja laitteiden käyttö ja huolto

Koneita ja laitteita on käytettävä ja huollettava valmistajan tai maahantuojaan antamien ohjeiden mukaisesti. Huoltotoimenpiteistä on pidettävä kirjaa.

80.6.2 Kylmälaitteet

Kylmäkoneistot, lämpötilan mittaus- ja tallennuslaitteet sekä lämpötilahälytinalitteet on tarkastettava ja huollettava vähintään puolen vuoden välein. Toinen vuosittaisista tarkastuksista ja huolloista on tehtävä välittömästi ennen kesäkauden alkua. Tarkastuksessa ja huoltotyössä on käytettävä ammattitaitoista henkilöä ja huolloista on pidettävä kirjaa.

80.6.3 Sähkömoottoreiden puhdistus

Sähkömoottoreiden tuuletussäleiköt ja jäähdytysrivat on pidettävä puhtaana ylikuumenemisen estämiseksi.

80.6.4 Pakkaaminen ja varastointi

Pakkaamisessa ja varastoinnissa on noudatettava viranomaisen, valmistajien ja maahantuojaan antamia ohjeita.

80.7 Pakasteiden sulaminen ja epidemiariski

80.7.1 Kylmälaitteet ja lämpötilan tarkkailu

Kylmälaitteiden tarkastus ja huolto on tehtävä kohdan 80.6.2 mukaisesti. Kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksessä (pakasteasetuksen valvonnasta ja siinä käytettävistä menetelmistä) esitetty pakastetilan lämpötilan tarkastus on tehtävä työvuoron alkaessa ja päättyessä. Havaitut viat ja puutteet on korjattava viivytyksettä.

Kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksen mukaan kaikissa yli 10 m²:n pakastehuoneissa on oltava lämpötilan mittaus- ja tallennuslaitteet.

80.7.2 Omaovertaohjelma

Vakuutuksenottajan on tunnettava elintarvikkeiden käsittelyyn liittyvät hygieniset vaarat yrityksessään ja ryhdyttävä toimiin terveyshaittoja aiheuttavien epäkohtien poistamiseksi. Tässä tarkoituksessa yrityksen on laadittava viranomaisen määräysten mukainen omaovertasuunnitelma ja varmistettava sen toteutuminen käytännössä kouluttamalla henkilökuntaa ja valvomalla, että omaovertaohjelman mukaiset toimenpiteet tehdään.

80.8 Kuljetusriski

80.8.1 Tavarat peittäminen

Kuljetettava tavara tulee peittää tai muutoin suojata ulkopuolisilta katseilta silloin, kun tavaraa säilytetään ajoneuvossa. Ajoneuvo tulee pysäköidä näkyvälle paikalle, mahdollisuuksien mukaan siten, että sitä voi pitää silmällä. Syrjäisiä, pimeitä sivuteitä tai kujia on vältettävä.

80.8.2 Kuljetusasiakirjat, osoitelappu ja käsittelymerkit

Kuljetusasiakirjat on täytettävä kaikilta osin. Pakkaukset on merkittävä tarpeellisilla kuljetusohjeilla, jos tavara on särkyvää tai vaatii tietyn kuljetusasennon tai tavarat painopiste on erikoisessa paikassa. Merkinnot on tehtävä standardien mukaisesti. Jokaiseen kolliin on kiinnitettävä osoitelappu tai painettava/maalattava yksilöivät merkit ja numerot. Kollimerkkien ja rahtikirjan tietojen on vastattava toisiaan. Jos kuljetetaan esimerkiksi huputettua lavaa, jota ei kuljetussopimuksen mukaan saa purkaa, riittää, kun lava on varustettu vähintään kahdella sivulla sijaitsevalla osoitelapulla tai kollimerkeillä.

90 Taulukko: Omaisuuden vakuutusmäärän perusteet

Esinevakuutusten (kohdat 10 – 19) ja yrityksen kuljetusvakuutuksen (kohta 50) kohteena olevan omaisuuden vakuutusmäärän perusteena voi olla vakuutettavan omaisuuserän uudelleen hankkimisen kustannuksiin perustuva jälleenhankinta-arvo tai omaisuuserälle sovittu ensivastuun vakuutusmäärä. Jos vakuutettavan rakennuksen (kohta 10.2.1) tai rakennelman (kohta 10.2.2) arvo on alentunut alle puoleen jälleenhankinta-arvosta, vakuutusmäärän perusteeksi voidaan sopia myös päivänarvo.

Jälleenhankinta-arvolla tarkoitetaan rahamäärää, joka tarvitaan uuden samanlaisen tai käyttöomaisuudeltaan lähinnä vastaavan omaisuuden hankkimiseen samalle paikalle. Jälleenhankinta-arvoon sisältyvät myös kuljetus- ja asennuskustannukset. Kun omaisuuden vakuutusmäärän peruste on jälleenhankinta-arvo, omaisuus on alivakuutettu, jos vakuutusmäärä on jälleenhankinta-arvoa pienempi.

Ensivastuu on vakuutettavalle omaisuuserälle sovittu vakuutusmäärä. Kun vakuutusmäärän peruste on ensivastuu, vakuutusmäärän ei tarvitse vastata omaisuuden todellista arvoa.

Päivänarvolla tarkoitetaan rahamäärää, joka saadaan, kun jälleenhankinta-arvosta vähennetään omaisuuden arvon aleneminen ikääntymisen, kulumisen, tekniikan vanhentumisen, käyttökelpoisuuden alenemisen tai muun sellaisen syyn johdosta

Vakuutus sopimuksessa käytettävään vakuutusmäärän perusteeseen vaikuttavat vakuutettava omaisuus ja vakuutuksen sijaintipaikka. Vakuutusmäärän peruste on merkitty vakuutuskirjaan.

Seuraavassa taulukossa on esitetty vakuutus sopimuksessa käytettävät omaisuuden vakuutusmäärän perusteet. Taulukossa on käytetty seuraavia merkintöjä:

J = jälleenhankinta-arvo, P = päivänarvo, E = ensivastuu, O = ei vakuutettavissa.

Vakuutettava omaisuus	Sijaintipaikka		
	Vakuutuksenottajan kiinteä toimipaikka (10.1.1)	Tavarantoimittajien ja alihankkijoiden toimipaikat (10.1.2)	Vaihtelevat paikat (10.1.3)
Esinevakuutuksen kohteena oleva omaisuus			
• rakennukset (10.2.1)	J tai P	O	O
• rakennelmat (10.2.2)	J tai P	E	J tai P
• vaihto-omaisuus (10.2.3)	J	O	E
• kiinteät sisustukset (10.2.4)	E	E	O
• koneet, laitteet ja työvälineet (10.2.5)	J	E	E
• koneiden, laitteiden ja työvälineiden korjaamisen ja jälleenhankinnan lisäkustannukset (10.2.6)	E	E	E
• kalusteet (10.2.7)	J	E	E
• käyttötarvikkeet (10.2.8)	E	E	E
• atk-ohjelmistot (10.2.9)	E	E	E
• sähköisessä muodossa olevat tietoaineistot ja arkistot (10.2.11)	E	E	E
• rahat ja arvopaperit (10.2.12)	E	O	O
• käsiteltävänä tai säilytettävänä oleva asiakkaiden omaisuus (10.2.13)	E	E	O
• lainaksi tai lyhytaikaisesti vuokralle otettu omaisuus (10.2.14)	E	E	E
Pakaste- ja kylmätuotevakuutuksen (18) kohteena oleva omaisuus			
• pakasteet ja kylmätuotteet kylmäkalusteissa	E	O	O
• pakasteet pakastehuoneissa	J	O	O
Epidemiavakuutuksen (19) kohteena oleva omaisuus			
• vaihto-omaisuus (hävityskulut ja menetykset)	E	O	O
• käyttöomaisuus (puhdistuskulut)	E	O	O
Yrityksen kuljetusvakuutuksen (50) kohteena oleva omaisuus			
• kuljetettava tavara			E

Vakuutukset myöntävät seuraavat LähiTapiola-ryhmään kuuluvat keskinäiset vakuutusyhtiöt (y-tunnus):

LähiTapiola **Etelä** (0139557-7) | LähiTapiola **Etelä-Pohjanmaa** (0178281-7) | LokalTapiola Sydusten –
LähiTapiola **Etelärannikko** (0135987-5) | LähiTapiola **Itä** (2246442-0) | LähiTapiola **Kaakkois-Suomi**
(0225907-5) | LähiTapiola **Kainuu-Koillismaa** (0210339-6) | LähiTapiola **Keski-Suomi** (0208463-1) |
LähiTapiola **Lappi** (0277001-7) | LähiTapiola **Loimi-Häme** (0134859-4) | LähiTapiola **Lännen** (0134099-8) |
LähiTapiola **Pirkanmaa** (0205843-3) | LokalTapiola Österbotten - LähiTapiola **Pohjanmaa** (0180953-0) |
LähiTapiola **Pohjoinen** (2235550-7) | LähiTapiola **Pääkaupunkiseutu** (2647339-1) | LähiTapiola **Satakunta**
(0137458-1) | LähiTapiola **Savo** (1759597-9) | LähiTapiola **Savo-Karjala** (0218612-8) | LähiTapiola **Uusimaa**
(0224469-0) | LähiTapiola **Varsinais-Suomi** (0204067-1) | LähiTapiola **Vellamo** (0282283-3) |
LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö (0211034-2)

Löydät yhtiöiden yhteystiedot osoitteesta www.lahitapiola.fi.

